

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

Liber Nonus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Liber

librum vnum. Homelias origenis. xxviii. in hie remia et ezechiele ex greco in latinum conuertit. Item de questionibus veteris legis. Homelias in canticis canticorum. i. Commentariorum in epistola pauli ad galatas li. iiii. In epistola ad ephesios lib. iiii. In epistola ad titum librum. i. In epistola ad philemonem lib. i. Super genesim librum vnum. Didymi librum de spiritus sancto ex greco in latinum vertit eloquiu. In lucam homelias origenis. xxxviii. In psalmis a decem vsq; ad. cxvi. tractatus septem. Capitul machi monachi gesta descripsit. Contra rufinum aquileensem. presbyterum inuectiuas plurimas. Ad beatum augustinum epistolas multas. Item librum probemiorum super libris diuine scripture. Ad heliodorum exhortarium. Altercationem luciferiani et orthodoxi. Ad eustochium de virginitate seruanda lib. i. Ad marcellam epistolarum lib. vnum. Commentarios in ecclesiasten plures. In chridion in psalterium. Aduersus heliachim librum. i. Et opuscula alia aduersus hereticos quod plures. De mansionibus filiorum israel lib. i. et alia innumeravolumina ad edificationem ecclesie catholice sua pietate composuit. Et pene oes libros noui: ac veteris testamenti commentatus est.

De sancto Antonino martyre. Cap. cxxxiiij.

Antonin^o

martyr apud placentiam ciuitatem passus est. Qui vnus fuit ex sacra legione thebeorum et socius beati mauritij martyris. Qui de placetinis finibus egressus per orientales prouincias pertransiuit: et multa

miracula fecit. Demum ad urbem suam rediens ab infidelibus tentus et capite cesus glorioso martyrio coronatus est. Cuius corpus ignotum diis beato sauinio ipsius ciuitatis episcopo reuelauit. Apparuit enim vir splendidus: qui ostendit ei: ubi iacebat sancti martyris corpus: qui etiam formam corporis et membra et annos militie et nomen et caput abscissum signauit: vnde cum quoque plenum eius sanguine pro testimonio seruatum inuenerit. Et ut ipsum corpus ex eodem loco leuare: et digno sepulchro condere deberet admonuit: qui euigilans visionem clero et populo referauit: et in loco ostenso fodere custos precepit: ubi sanctum corpus sicut episcopo ostensum fuerat: per omnia inuentum est. Quod dum leuaret gutte aliique sanguinis ex eo profugerunt. In cuius translatione cum solus ibi esset sauinus episcopus sex alij episcopi apparuerunt: qui essent: vel vnde venissent omnibus ignoti. Leuantes ergo corpus martyris posuerunt in sepulchro sancti victoris episcopi. Qui alias inuicta sua spiritu prophetico predicauerat:

Nonus

quod post eius obitum maior eo in ipso tumultu quiescere debebat. Sepulto quoque corpore episcopo plerique illi qui apparuerant subito discedentes nusquam visi fuerunt: sicque sanctum corpus condigna reuerentia considerunt pridie kalendas octobris.

De sanctis victore et urso martyribus. Cap. cxxxiiij.

Victor et vrsus

martyres passi sunt in gallijs castro salodoro. Hi fuerunt ex gloriosa legione thebeorum: cuius mauritius dux exercitus in clytus. Qui pro diuersis supplicijis excrutiatum: sed celesti lumine coruscante: ruatibus in terram ministris erecti. Deinde in ignem missi: sed in nullo penitus lesi. Nouissime gladio consummati sunt pridie kalendas octobris: vt ait ado in suo martyologio.

Explicit liber octauus.

Incipit prologus noni libri.

Nonus liber pre

sentis catalogi continet in se passiones et gesta sanctorum quorum festiuitates occurrunt infra tempus: in quo ecclesia representat preparationem filiorum: qui fuerunt ipsius ecclesie defensores: quales fuerunt sancti martyres. Hoc autem tempus est a kalendis octobris vsque ad kalendas nouembrii. Et hoc sub figura sanctorum machabeorum: quorum tunc libri leguntur: qui vt sancti martyres pro fide: sic et illi pro lege dei vsque ad effusionem sanguinis rutiliter decerrarunt. Ad ipsius ergo temporis festa pertractanda percurrendum est. Notandum autem: quod quia sancti machabeus: videlicet mathathias et eius filij: qui inter sanctos testamenti veteris connumerantur: nullas certas in anno festiuitates habent: eo quod eorum dies obitus sunt ignoti. Idcirco in principio huius libri premittuntur: eorumque gesta pertractantur: quia eo tempore eorum libri in ecclesia dei leguntur. Acta etiam quorundam aliorum sanctorum eiusdem machabeis contemporaneorum: quorum similiter festiuitates certos dies non habent: prefatis machabeorum in seruntur hystorijs: vt sanctorum onie et symonis eius filij sacerdotum et martyris eleazari.

Finis prologi.

Incipit liber nonus a kalēdis octobris
 vīq; ad kalendas nouemb̄ris.

De sancto **M**athathia duce. Cap. i.

Mathathias dux ppli

iudeorum: cuius laus et sanctitas ex
 gestis suis colligitur que in primo
 libro machabeorum describuntur.

Qui cum omnibus filiis suis a io-
 sepho et hieronymo in catalogo pa-
 trum sanctorum veteris testamenti connumeran-
 tur. Tempore antiochi epiphani regis syrie et egypti
 iudeorum persecutoris claruit. Hic de ciuitate
 modin oriundus: de vice ioachim quinque filios
 illustres progeniuit: videlicet iohanne: simone: iudam: eleazarum: et io-
 natan. **C**um autem rex antiochus filios israel ad ritum gentilitatis
 perduxisset: idolum quoque super aram templi domini in hierusalē pos-
 uisset: omnes quoque iudeos nolentes idolo sacrificare: et iuxta legem
 gentilium viuere: diuersis penis affligeret. Egregius mathathias et
 filii eius videntes mala: que fiebant: decreuerunt pro lege dei usque
 ad mortem fideliter decertare. Et cum legati regis venissent in mo-
 dum: statuentes idola: quidam ex iudeis immolauit in medio. Et sur-
 gens mathathias cum suis trucidauit eum super aram: et nuncios
 regis antiochi interemit: aras deposuit: et cum omni tribu sua
 exiit in solitudinem omnia relinquens. Ad quos multi cum filiis et
 vxoribus confugerunt: malentes herbis vti quam cibis gentilium con-
 quinari. Tunc emissarii regis aggressi sunt eos in sabbatis: quibus
 nefas erat iudeis arma capere: et percusserunt quosdam: alios in
 speluncis fumo suffocantes. Et perierunt ex eis mille: plures autem
 liberati adstricti sunt mathathie: eumque sibi ducem statuerunt: qui do-
 cuit eos pugnare in sabbatis: ne lex simul cum populo periret. et col-
 ligens armatos aras deposuit idolorum: immolantes quos poruit:
 interfecit: pueros in circumcisos iussit circumcidi. Et vno anno ges-
 sit hunc magistratum. Cumque graueret egrotaret: conuocans filios
 suos benedixit eis: et constituit eis simonem in patrem: et consilia-
 rium propter sapientiam. Iudam vero ducem in armis propter forti-
 tudinem. Et mortuus est mathathias et sepultus est in modin. Sur-
 rexitque iudas cognomine machabeus filius eius pro eo: et factus est
 quasi leo defendens israel clypeo suo. Hec ex libro machabeorum: et
 ex hystoria scholastica atque ex chronica guillemi.

De sancto Iuda machabeo.

Cap. ij.

Iudas ma

chabeus sacerdos
 et dux iudeorum fili-
 us mathathie p-
 fat i in ducatu iudeorum patri
 successit. Qui primo apollo-
 num ducē samarie: qui cōtra
 eum insurrexerat deuicit: et in
 de spolia multa tulit cum gla-
 dio ei: quo deinceps pugna-
 uit. Inde saron ducem syrie contra se uententē
 occidit: et eius agmina partim cesit: partimq; fu-
 gauit. Quod intelligens antiochus epiphanes
 rex syrie: omnē propriā uirtutē congregauit: et
 multos ab insulis mercede conduxit. Tuncq; vi-
 disse sibi stipendia deficere: iuit in perfidē ac
 cipere tributa regionū: relinquēs lysiam de ge-
 nere regali super negocia regni: tradiditq; sibi
 medietatē exercitus: ut iudeorū genus extirpa-
 ret: et eneteret hierusalē. Lysias hō elegit pro-
 lemē: micanorē: et gorgiā viros potentes et mi-
 litum cum eis quadraginta milia peditū: et septem
 milia equitum: ut uenirent in terram iuda. Iu-
 das hō machabeus cum tribus milibus solum
 modo uiris electis: hostib; suis occurrit: et eos
 inopinatos in campetribus emaus inuadens:
 multos eorū occidit: reliquosq; fugauit: et spo-
 lia multa tulit. Qui redeuntē ingens multitudo
 iudeorum se coniungit usq; ad decem milia deū
 laudantes super victoria obrēta. Hoc audiens
 lysias cōgregauit exercitū quadraginta milia
 viroꝝ peditū et quinq; milia equitū: et uenit
 in iudeam. Tunc occurrens eis iudas cū decem
 milibus in bethoron: precursores eius statim
 prostrauit: et cum lysia congressus de eius exer-
 citu quinq; milia occidit. Quod attendens ly-
 sias: iudeorum audaciā timēs rediit antiochiā
 et peregrinorum presidia congregans: cum ma-
 ioꝝ apparatu disposuit redire in iudeam. Iu-
 das hō interea hierusalē cum populo suo ue-
 nit: et templum ab alienigenis pollutum emun-
 dauit: et de nouo dedecauit: diemq; enceniorū
 xxv. die mensis nouembꝝ instituit. Tunc sta-
 tuerunt eum iudei summū sacerdotem: et si quo-
 dam modo regnum iudeorū in iuda renatū est:
 qui murū hierusalē per circuitū reparauit: tur-
 resq; erexit: et castellum bethsurā ad tuitionem
 munit. Antiochus autē rex reuertens ad
 propria: audito q; iudas machabeus suos prin-
 cipes debellasset: h̄sus in furore: precepit agi-
 tari currum versus hierosolimā: ut eam euerte-
 ret. Sed apprehensus dolore viscerum subito
 de curru cecidit: et collisus grauiter: post dies
 modicos miserabiliter mortuus est: relicto fi-
 lio suo paruo antiocho eupatore rege: et phi-
 lippo collectaneo suo sibi dato tutore. Eodē
 tempore gentes finitime iudeis reparationem

hierusalē a iuda sacrā egre ferentes iudeos p-
 sequebant. Quos iudas machabeus potenter
 debellās idumeos percussit plaga magna: am-
 gnans quoq; cōtra timotheū ducē filioꝝ amon
 fugauit eum: ac vastata sacer rediit in iudeam.
 Tunc cōgregate sunt gētes que erāt in galaad
 aduersus iudeos qui erāt in finibus eorū. Qui
 fugientes in locū munitissimū themā: miserū
 ad iudam ut ferret eis auxiliū. Et cōg; ad huc le-
 gerent epistole: superuenerūt nunciū a galilea:
 indicātes aggregari eos: qui erāt in prolema-
 de et tyro et sydone aduersus iudeos. vrbob; q;
 ergo hostibus nūciatis: misit iudas simonē fra-
 trem suū cum tribus milibus electoꝝ in solaciū
 galileoꝝ. Ipse hō cū ionatha fratre suo et octo
 milibus exiit in galaaditide: relinquēs i iudea
 iosephū et azariā duces auxiliū. Et cōg; ad huc le-
 tamē nullo interim hostiū bellum cōmitterēt.
 Et uenit simon in galileā: et cōrte sunt gētes
 ab eo: et persecutus est eos usq; prolemaidē: to-
 lensq; spolia eorū: et iudeos quos captiuos tra-
 hebāt rediit in iudeā. Iudas hō machabeus et
 ionathas frater eius transiit iordane post tri-
 duū assumptis nabuthēis incēdit vezoꝝ et spo-
 liauit: et nocte cōsurgens applicuit diluulo ad
 castra timothei ducis filioꝝ amon. Qui cognos-
 scentes q; machabeus esset: ab eo fugerūt: et ce-
 ciderūt ex eis fere octo milia: vastauitq; iudas
 ciuitates gentiū in galaaditide: ut ueniret in ter-
 ram iuda: cū uenisset in ephion: et ciues nolent
 ei transitū dare: destruxit ephion: et trāsiit sup-
 interfectos. Reuersusq; cū oib; hierusalē: ob-
 tulit holocausta in monte syon: q; nemo ex eis
 cecidisset. Eodemq; die redierūt cū victoria iu-
 das de galaad: et simon de galilea in hierusalē.
 Anterea hō dum abessent ioseph; et azarias
 volentes sibi facere nomen: cōgressi sunt cum
 gentibus et fugerūt: ceciderūtq; de populo duo
 milia. Et magnificatus est iudas in hierusalē:
 vastauitq; idumeos et philisteos: cōburnēs aras
 et deos eorū. Quibus auditis rex antioch; eupa-
 tor: iratus nimis collegit exercitū centū milia
 peditum: et viginti milia equitū: et xxij. elephā-
 tos: et applicuit ad bethsurā iudeoꝝ munitiōē
 ut expugnaret eā. Quo cognito iudas collecto
 exercitu suo occurrit antiocho regi. Et inito du-
 ro certamine ceciderūt de exercitu regis sex mi-
 lia uirū. Tunc diuerterūt iudei a pelliō: et ascen-
 dit post eos rex: captaq; bethsurā obsedit hieru-

De sanctis in mēse octobris occurrētibus So. cxxli.

rufalē. Sed qz esca eis deficiebat: intra pace fi-
cta rex cum iudeis: vt suis legibus vrerentur
Intrauit in montem sion: statimq; rupto federe
murū destruxit in gyro: occisoq; menelao: qui
pontifex fuerat: reuersus est antiochiam cum
gente sua. Demetrius hō sopher olim frater an-
tiochi epiphaniis & parruus antiochi eupato-
ris: audito qd frater suus mortuū esset: cū esset
rome rediit in syriam qui omni populorū fauo-
re susceptus occiso antiocho nepote suo: et ly-
fia eius nutritore: rex cōstitutus est. Ad quem
uententes quidam impij ex israel cū alcimo vi-
ro alieno a genere sacerdotali qui sacerdotium
amblebar: accusauerunt iudam: qd omnes regis
amicos occidisset: vel a terra sua expulisset.
Rex hō constituit alcimum sacerdotē: et misit
bacchidem cum exercitu in iudeam. Qui misit
nuncios ad iudeam et fratres eius in dolo lo-
quentes de pace: nec attendit iudas sermō-
bus eorum. Multi hō de populo credentes ei
egressi sunt ad bacchidem: qui occidit ex eis
cccc. viros: alij autē ab eo fugerunt. Tunc re-
cessit bacchides ad hierusalem: committēs re-
gionē alcimo: & reuersus est ad demetriū re-
gem in antiochiam. Alcimus hō seducens po-
pulum iheris fecit mala in israel plusq; gētes.
Iudas hō facebat vindictā in viros legis des-
serores. Alcimus ergo videns qd nō posset iu-
dā vincere: rediit ad regē: accusans illū in mul-
tis. Qui misit nicanorē ad perdendū populum
iudeorū. Et venit nicanor in hierusalē cū exer-
citu vsus iude verbis pacificis. Sed iudas in-
telligens eius insidias: exiit ab eo: & ad suos
refugit. Sed postea congressus cū nicanore vi-
ctus est: & fugit in ciuitatē dauid. Nicanor autē
apponens manū capiti cū exiret ex hierusalem
iurauit se templum dñi succensurū. Errentens
bethorē suscepit exercitū sibi a rege destinatū.
Iudas hō cum. iij. milibus sequens eū cōmisit
preliū cum eo. iij. die mensis martij: & contrita
sunt castra nicanoris: fugitq; eius exercitus:
quos iudei persequentes eos occiderunt. Et
caput nicanoris amputatus: dexterāq; manū:
ei quē superba contra tēplū extēderat suspē-
derūt. Lingua hō minutatim incisam autibus
ad comedendū dederūt: & diē hunc solennē sta-
tuerūt. Deinde iudas cū populo romanorū
cōfederat⁹ est: facies secū amicitias ppetuas
in tabulis eneis conscriptas in memoriale sem-
piternū. Demetrius hō rex audita morte ni-
canoris misit rursus bacchidē & alcimū in iu-
deā cū exercitu copioso. Qui uenerūt i beroca:
iudas hō cū tribus milibus castra posuit in lai-
sa. Qui videntes multitudinē hostiū timuerūt:
vñ & plures de castris se a iuda subtraxerūt: vt
nō remanerēt cū eo nisi. ccccc. viri. Sed iu-
das dissolutus est: qd bellū perurgebat eū: nec
habebat rēpus exercitū cōgregādū. Lūc oēs
abire vellent: portatus est eos iudas: vt pugna-

rent pro lege dñi: & potius in virtute sua mores
renū qd iducere sibi opprobriū. Et hoc dicto cō-
gressi sūt cū hostib⁹ & pugnātes cornu dextrū.
Qui autē in sinistro cornu erāt: uenerūt eis a ter-
go: & ingratū est preliū. Occisusq; est iudas:
& ceteri fugerūt. Simō autē & ionathas fratres
eius redimentes corpus iude ab hostibus: tu-
lerunt illud in modū & sepelierūt in sepulchro
patrum suorū. Planxitq; cum omnis populus
planctu magno. Elegitq; ionatham in ducem
sibi. Hec vnde supra.

De sancto Ionatha machabeo. Cap. iij.

Ionathas

machabeus sacra-
dos & dux iudeorū
filius marathie su-
pra positi iude fratris suo i du-
catu iudeorū successit. Qui
accepto principatu fugit cū
suis in desertū thecuc ppter
bacchidē ducem demetrii re-
gis: de quo supra primo di-
ctū est. Misitq; iohannē fra-
trē suū ad naburbe-
os amicos suos: vt ei apparatū suū cōmoda-
rent. Sed exeuntes filij zambri percusserunt
iohannē. Quod audiens ionathas & simon fra-
ter eius surrexerunt in filios sabbū dū nuptias
celebrarēt: & occiderūt eos in vindictā sanguis
fratris sui. Hoc autē bacchides intellectu uenit
cōtra iordanē in uirtute magna. Cōmissosq; pre-
lio cū ionathā & suis occiderūt ex parte bacchi-
dis mille uiri: uersusq; in fugā rediit ad regem
syrie demetriū. Tunc alcimus precepit destrui
muros domus sancte interioris operaq; ppheta-
tarū. Sed percussus a deo paralisi mortu⁹ est
cū tormento magno. Et extunc ionathas ponti-
ficatū tenuit. Eodē tpe quidā iniqui ex isrl
reduxerūt bacchidē ducē regis demetrii in iu-
deā. Qui uoluit cōprehēdere ionathā occulte:
sed nō potuit: qd innotuit eius cōsiliū ionathe.
Qui apprehendens. i. viros ex insidijs occidit
eos: & secessit cū suis in bethbessa: qd est in deser-
to. Et accendit bacchides: & obsedit bethbes-
sam. Et egressus ionathas percussit per noctē
multos ostiū in tabernaculis suis. Et pugnavit
cōtra bacchidē: & cōtritus est ab eo. Qui irat⁹
cōtraviros qd reduxerūt eū in iudeā: multos ex
eis occidit. Deinde cum ionathā pacē firmauit
reddēs ei captiuos: quos predat⁹ fuerat. Et sic
rediit in terrā suā. Ionathas autē sedēs in mas-
chinas iudicabat tibi pplm: & exterminauit im-
pios ex isrl. Post hec egressus qdā extreme
fortis iuuenis noie alexander: adiuuantibus
se ptolomeo philomatre rege egypti: er attalo
rege asie bellum demetrio regi syrie intulit: vi-
ctūq; uita & regno priuauit: & sic regnū eius ob-
tinuit. Qui mox audita fama ionathe & fratru
suorum: scripsit ad eum epistolas constitucns

eum sibi amicum: misitque ei purpuram et coronam. Et induit se ionathas stola sancta in die solenni scenophegie: et congregavit exercitum: et fecit sibi arma copiosa. ¶ Cum autem alexander rex cleopatram filiam ptolomei euergetis regis egypti in virore duceret apud ptolomaida: vocavit ad se ionatham ducem iudeorum ac summum sacerdotem: qui inuenit gratiam in conspectu predictorum duorum regum: et honoratus est ab eis: et indutus est purpura: et scriptus inter primos amicos regis. Et sic honoratus hierusalem cum gloria magna regressus est. Qui deinde cum romanis amicitias renouavit: et cum lacedemoniis de nouo contraxit. ¶ Post hec autem demetrius filius primogenitus demetrii olim regis syrie resumptis viribus rediit in maritimam phlistinorum: et in syriam celes: ducemque sui exercitus constituit apollonium: qui ionatham puocavit ad bellum. Egressusque ionathas de hierusalem cum decem milibus venit toppen: et expulsus inde apollonio obrinuit eam. Deinde commisit cum eo prelium in campo: fugientesque equites apollonii in azorum intrauerunt phanum dagon. Ionathas vero eos insecutus: phanum cum eis: qui intus erant succendit: fuitque numerus occisorum octo milia: inde transitum faciens per ascalonem: susceptus est cum gloria: indeque rediit hierusalem. Quod audiens alexander rex: addidit adhuc gloriosius eum ionatham: mittens ei tabulam auream: que solet dari cognatis regis: utebaturque ionathas insignibus regis. ¶ Cum autem alexander perambulasset in superiores partes syrie: socer eius ptolomeus rex egypti cum virtute magna ingressus est syriam. In viropote regis socero ciues occurrerunt: et ciuitates ei aperuerunt. Qui obrehtis verbis in dolo tulit filiam suam: quas alexander in coniugem dederat: et tradidit eas demetrio quondam filio demetrii regis: et imposuit ei diademata syrie et egypti. Quod alexander agnoscens venit contra eum: sed a ptolomeo viro eius fugit in arabiam cum antiocho filio suo ad parentes maternos. Rex autem arabum timens ptolomeum: occidit alexandrum filiumque eius reseruaui. Et sic regnauit demetrius in syria per ptolomeum. ¶ Eodem tempore cum ionathas expugnaret arcem hierusalem: demetrius nouus rex syrie venit ptolomaida: et scripsit ionathe: ut sibi occurreret arce dimissa. Qui veniens ad regem honoratus est ab eo: et in sacerdotium confirmatus. Interea cum misisset ionathas machabeus tria milia electorum virorum: et liberassent regem: quem antiocheni volebant occidere. Rex quoque postmodum pacem cum antiochenis fecisset: ad eorum suasionem vexauit ionatham valde recedens ab eo. Sed postquam triphon de arabia reuersus adducto secum antiocho alexandri filio venisset antiochia: eamque vi armorum obtinisset: et demetrium expulisset: impositoque sibi antiochus diademate regnare cepisset:

scripsit antiochus ionathe gratas epistolae: fecitque secum amicitias: et in sacerdotem illum confirmauit. Simon autem fratrem eius principem iudeorum constituit. ¶ Postmodum vero cogitauit triphon occidere antiochum: quem regem syrie sublimauerat: et regnum inuadere: sed tunc muti ionatham ducem iudeorum strenuissimum antiochi defensorem. Eligensque primum ionatham occidere: scripsit ei: ut sibi in berythessam occurreret. Qui dum venisset ad eum cum quadraginta milibus virorum: suauiter sibi triphonem: ut paucis assumptis secum iret ad ptolomaida: quam sibi traderet possidendam. Et credidit ei ionathas. Lepitque illum triphonem: et qui cum eo erant occidit. Ionatham vero in custodia detinuit. Deinde veniens hierusalem scripsit simoni: quia pro argento: quem ionathas debebat eum detinuerat. Quod si mitteret centum talenta argenti: et duos filios eius obfides: ipsum remitteret. Simon autem licet dolium cognosceret: tamen populus murmuraret: quod fratrem nollet redimere: misit pueros cum argento. Et mentitus est triphonem: occiditque ionatham et filios eius. Reuersusque antiochiam occidit antiochum dominum suum: et regnum usurpauit. Simon autem accipiens ossa ionathe fratris sui et filiorum sepeluit ea in tumulo paterno in modum. Factusque est dux iudeorum loco fratris. Hec vnde supra.

¶ De sancto Simone machabeo. Cap. liii.

Simō ma

chabeus dux et pontifex iudeorum filius supra nominati marthei ionathe fratri suo in ducatu iudeorum successit. Qui accepto principatu faciens pacem cum demetrio rege. Quem triphon a regno syrie expulerat: ut supra proxime dictum est: misit ei munera: ut faceret remissionem regioni iudeorum. Demetrius autem oblata gratanter accipiens: absoluit iudeos ab omni tributo. Et tunc cepit populus israel scribere in tabulis et gestis publicis annotationes temporis. Tunc descendit simon in gazam: et capra ciuitate eiecit idolatras et ea ac mundauit eam. Dehinc obsedit illos: qui erant in arce in hierusalem. Quibus inde electis et arce munita: intravit in ea simon cum musicis instrumentis hymnis et ramis palmarum: statuens: ut omnibus annis ageret hic dies cum leticia: videns autem simon iohannem filium suum: qui vir erat presens: posuit eum sub se duces: et dedit ei gazam ad habitandum. ¶ Eodem tempore congregauit rex demetrius exercitum: ut triphonem qui eum ab antiochia fugauerat expugnaret: Sed triphon auxilio regis perditis

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cclij.

Demetriū vici: quem princeps regis persis viuum cepit: et apud byzantium in custodia posuit. Antiochus autem frater demetrii hoc audiēs: qui in asia educatus fuerat venit in syriam. Exceptus ab omnibus cum fauore: persecutus est tryphonem: qui regnum occupauerat: eoque fugato regnauit in syria. Simon autē dux iudeorum distatatis finibus suis: et facto portu in soppe cum haberet tunc pacem: misit ad lace demonios ad innouādam fraternitatem. Ros manis quoque misit clypeum aureum: et recepit ab eis amicabilia scripta de amicitia et vniōne confirmata. Cum ergo antiochus rex syrie tryphonem apud doram obsedisset: et misit ei simō machabeus duo milia viroꝝ in auxilium: et argentum et aurum multum. Qui noluit ea recipere: sed fregit pactum: quod fecerat cū simone: anteq̃ rex esset constitutus: misitq; ad eum anthenobium militem: mandans vt reddat sibi arcem: que erat in hierusalem: soppem: et gazā: atq; tributa locozum: quibus dominarius fuerat: alioquin veniret contra eum. Cūq; venisset anthenobius hierusalem: et vidisset gloriam et apparatus simonis: et affluentiā auri et argenti: miratus est. Cūq; simon constanter contradixit: et eum vacuum ad regem remisit. Qui rediens regi retulit verba simonis et gloriam eius. Cum autem iam tryphon de dorā fugisset. Auscultis rex sermonibus simonis: tryphonem insecutus est: relinquens cendebeum ducem: et exercitus: vt expugnaret iudeam. Qui cendebeus cedronem edificauit: ponens in ea milites: vt vastarent fines iudee. Simon autē dux et pontifex iudeozum cum iam tenuisset: vocatis duobus filiis suis maiorib; iuda et iohanne: posuit eos loco suo: vt pugnarent pro populo dei: dedissetq; illis viginti milia pugnatorum: qui profecti sunt aduersus cendebeum. Cūq; venissent ad quendam fluuium: timebant transire: sed iohannes prior transiuit: et secuti sunt eum omnes. Conuersusq; est cendebeus in fugam et castra eius. Cecideruntq; ex eis duo milia viroꝝ rū. Et reuerſi sunt filij simonis victores. Post hec autē prolemus filius abobit: qui erat dux constitutus in hiericho: cū esset gener simonis duces iudeozum: inuitato eo ad prandium hiericho: occidit eum cum duobus filiis iuda et sonathā in dolo: vt principatum obtineret. Misit quoque nuncios occupare hierusalem: et alios in gazā: vt interficerent iohannē. Sed precurrens quidā in gazam: nūciauit iohanni que facta fuerant. Qui festinauit occupare hierusalem: occiditq; eos qui venerant eū pertinere. Et factus est dux pontifex iudeozum post patrem: qui etiā corpora patris et fratrum precio redēpta ab his qui erant in hiericho: sepeluit in tumulo paterno in ciuitate modin: vbi et iudas et sonathas depositi fuerant. Hec vnde supra.

De sancto Iohāne machabeo. Cap. v.

Iohannes machabeus cognomine byzantius dux et pontifex iudeozum filius supradicti simonis post mortē patris in ducatu iudeozum successit. Quē iosephus in tribus commēdat: scilicet in religione sacerdotij: in strenuitate ducatus: et quia vir propheta erat.

Qui accepto ducatu insecutus est prolemus: qui patrem eius dolo interfecerat: et matrē suā cum duobus parvulis tenebat in vinculis: et cōfugerat ad oppidū vltra hierichonā: quod vocabatur agon. Obsesso quidem oppido: cum iohannes ipsum acriter impugnaret. Prolemus matrem et fratres iohannis super muros vsq; ad sanguinis effusionem cedebat. Propter quod fractus pietate iohannes ab impugnatione se temperabat: matre tamē clamāte ne se scelus prolemis fineret inultum. Mortē em̄ suā sic iudicaret immortalitatem meliorem. Ob hoc diutius tracta obsidione: cū septimus annus iudeis festus veniret: iohannes ab obsidione recessit. Prolemus hō matre ipsius et fratrib; occisis cōfugit ad zenonē phyladelphie tyrannum: qui corilla cognominabatur. Deinde iohannes aduersus hircanos bellū gerēs: et eos deuincens: hircani nomē accepit: et a romanis suis amicitie postulās decreto senatus inter amicos relatus est. Postmodū autē samariā que nūc sebastē vocat obsidione capta: solo coequauit: quam suo tempore herodes instaurās: sebasten in honore augusti vocari voluit. Hic primus instituit xenodochiā pauperū in hierusalem. Et mortuus est annis. xxxiij. rebus optime administratis: relictis quoque filiis: scilicet aristobolo primogenito: et antigonō cū tribus aliis. Cūq; nullus eoz ad regendum populū sufficeret: vxorē suā disertissimam iudee prefectū et filijs. Sepultusq; est in modin. Hec ex hystoria scholastica: et ex chronice iosephi: hieronymi atq; guilelmi.

De sancto Simone sacerdote. Cap. vi.

Simō sacerdos filius onie tēporib; machabeozum in iudea claruit: de cuius sanctitatis et strenuitatis cumulo: multa laudabilia Ecclesiastici hnto caplo leguntur. Qui templū domini in hierusalē nō solum reparauit: sed cultū mirabiliter ampliauit. Doctrina etiā diuine legis in populo floruit: sub iesu filio sirach sapiētie libꝝ cōponēs: qui ecclīasticus dicit: vocauit eum panarcton:

B ij

Ziber

simonis etiam ipse in eo: ut dictum est: laudabile faciens mentionem. Qui tempore antiochi magni regis egypti: iudeorum postmodum persecutoris in pace semio vitam finivit. Hec ex libro ecclesiasticis: et ex chronica gualtelmi.

De sancto Onia sacerdote. Cap. vii.

Machabeus sacerdos iustissimus filius supra dicitur simonis: cuius laus ex secundo

machabeorum libro colligitur: et inter sanctos testamenti veteris a iosepho connumeratur: prefertur a patribus temporaneus extitit: cuius opere ac pietate

cum sancta ciuitas in omni pace habitaret: et tempore omnia a regibus gentium oblatibus multis veneraret: offenso omnia pontifice contra simonem templi prepositum. Simo ad apolonium ducem celestis: syrie et fenicis confugit: et multis sibi promissis muneribus sacerdotum sibi vendicare cepit. Quo audito seleucus philopator rex syrie misit heliodorum militem suum in hierusalem ad spolium omnium erarium templi: non vasa: sed donaria in usus templi. Quo templum ingresso: apparuit terribilis sessor: equi et coculcabat eum: dracos iuntes splendidos quos iosephus angelos fuisse asserit: eidem apparuerunt: qui de terra leuag sessorum equi circumstantes: heliodorum ad mortem flagellauerunt. Timens autem onias indignationem selenci: obrulit per heliodoro sacrificium: et orauit ad dominum. Stratumque ille ab angelis dimissus est: dicentibus ei: quod orationibus omne eidem deus vitam donasset: qui continuo surrexit illesus: et ad regem rediens cuncta gesta narrauit. Tempore autem antiochi regis: cum onias vidisset mala que fiebant in hierusalem populo iudeorum ad gentilitatem peruerso. Et quia duo fratres eius: scilicet iason et menelaus de pontificatu contendentes ut placeret antiocho ad ritus gentium declinassent. Fuit ad antiochum regem in antiochia retinere cupiens si posset eius animum immutare: quod cum nequisset: sedebat apud antiochia in asylo. Cum autem quinquenalis agno apud tyrum celebraret: et rex syrie antiochus ibi esset: iason qui pontificatum in hierusalem ab eo emerat: misit regi. ccc. argenti drachmas in sacrificiis herculis. Post hec veniens antiochus hierusalem: cum susceptus esset a iasone honorifice: tantum fecit menelaus frater iasonis et omne: quod ipse sacerdotum a rege haberet: et iason in exilium missus esset. Deinde menelaus faciens conuocari omnia de asylo: in quo erat apud antiochiam in hierusalem datus andronico: cui antiochus iudeam commiserat regem. Iam quibusdam vasis templi que furatus fuerat: fecit oniam per eundem andronicum occidi. Eius sedes cum querela ad regem hierosolimam redeuntes: delata esset: re-

Honus

cordatus viri sanctitatem fleuit oniam: et andronicum purpura exutum: et per totam ciuitatem circumductum: in eodem loco quo oniam pegerat: occidit iussit. Hec ex secundo libro machabeorum: et ex alijs quibus supra libellis.

De sancto Eleazaro martyre. Cap. viii.

Eleazarus martyr vnus ex prioribus scribarum hierusalem contemporaneus

sub antiocho rege iniquo ne legem domini sanctam violaret martyrium passus est. Et in secundo machabeorum de martyrii tolerantia commendatur. Cum enim esset etate puerus compellebatur suillas carnes sacrificij manducare. Quidam homo amici eius veteres carnes licitas secreto afferentes rogabant: ut simularer se ad regis imperium manducare carnes porcinas. Quod renuens aiebat se velle exemplum forte adolescentibus mortis relinquere: ne illicita simulando alios suo exemplo ad nefaria prouocaret. Sicque etiam odium se diligendum incurrit. Et plagis multis peremptus memoriam mortis sue: et exemplum fortitudinis dereliquit. Hec vnde supra.

De sancto Remigio episcopo. Cap. ix.

Remigius episcopus remensis tempore clodouaci regis francorum in galliis claruit. Qui

ex eadem urbe et nobilibus parentibus exortus: a quodam heremita nasci taliter est preuisus. Cum enim vandalorum persecutio fere totam franciam deuastasset: et quidam reclusus vir sanctus et cecus: pro pace ecclesie gallicane dominus exoraret: angelus dei eidem in visu apparuit: et remigium et zelina muliere nasciturum nasci iussit: qui gentem suam a malorum incurribus liberaret. Qui cum euigilans visa zelina narrasset: et illa utpote iam anus hoc credere nollet: ait ille vir dei: quod postquam puerum ablactaret: oculos ipsius cecis lacre suo pingeret: et continuo visum recuperaret. Et si auem hec omnia per ordinem corrigissent: remigius mundum fugit: et monasterium introiit. Et rescente autem eius fama cum esset annorum xxx. ab omni populo in reimensis archiepiscopus est electus. Tante autem mansuetudinis fuit: quod etiam ad mensam eius passeris veniebant: et de manu eius ciborum reliquias comedebant. Quodam tempore hospitatus in domo cuiusdam matrone: cum illa modicum haberet. Remigius cellarium introiit: et super dotium crucem fecit.

De sanctis in mense octobris occurrentibus. Fo. cccliij.

Dorq; vinum crescens desuper egreditur: ita q; per cellarū fundebatur. **H**ic autē primus gentes francoꝝ sua doctrina ad fidem xp̄i conuertit. **L**um autem clodoueus rex francoꝝ gentilis esset: nec ab vxore xp̄iana conuertī posset: videns q; infinitus exercitus allemanozū super se veniret: domino deo quē vxor sua colebat votum vouit: q; si de hostibus sibi victoriam concederet: mox xp̄i fidem susceperet. Quod cum fuisset ad libitum affectus: remigium episcopum adit: et se baptizari petiit. **L**umq; ad fontem venissent: et chrisma sacrum non haberent: ecce colūba ampullā cū chrismate in rostro detulit: de quo regem pontifex linuit. **H**ec autē ampulla in remensi ecclesia vsq; hodie cōseruatur: et inde continue reges francie inunguntur. **R**ex autē xp̄ianus effectus volens remensem ecclesiam dotare: beato remigio dixit: vt q̄rum circuitet donec ipse meridie dormiret: tantū ei concederet. Quod et factum est: sed dū quoddā molendinum haberet intra fines circuitus: molendinarius ipm dū circuitet cum indignatione reppulit. **L**umq; remigius ei diceret: q; vna secū habere molendinū cōmune paratus esset. **I**lle iterum cum reiecit. **S**tatimq; rota molendini in contrariū verti cepit. **S**ed cum molendinarius sanctum virum reuocaret: vt molendinū cōmuniter secum haberet: illeq; ei respondit: q; neutrius esse oporteret: statim se terra aperuit: et molendinum protinus deglutit. **P**reuidens remigius famem futurā cum in quadā valle blas cumulos congregasset: rustici ei inebriati sentis prouidentia deridētes: ignē in segetem supposuerunt. **Q**uod ille audiens illuc venit: et pro frigore etatis et vespertini teporis: se quales faciens: tranquillo corde dixit: **S**emper focus bonus est. **I**lli hō qui ignē accenderant omnes mares in gentilibus diruti sunt: omnesq; femine gutturose fuerunt. **E**t tales omnes semper in villa ipsa deinceps extiterunt: quousq; per karolū disperse sunt. **H**ic etiam beatus episcopus inter alia per eum ostensa miracula puellam quandam a morte corporis suscitauit. **Q**ui et in pace quieuit kalē. octobris. **L**um autē corpus eius ad ecclesiam sanctorū timothei et apollinaris in pberetro deferretur secus ecclesiam sancti chrisostophori: cepit adeo ponderare: q; nullatenus moueri poterat. **V**nde coacti illi dominum rogauerunt: vt eis ostenderet si forte corpus illud in ipsa ecclesia vbi nulle sanctorum erant reliquie sepeliri velle. **S**tatimq; corpus leuissime intra ecclesiam tulerunt: vbi cum multa miracula fierent ecclesiam ampliarunt: et facta crypta retro altare: dum corpus ibi ponere vellent: mouere iterum nullatenus potuerunt. **L**um autem in orationibus pernoctarent: et media nocte omnes pariter obdormissent: in crastinum inuenerunt corpus sancti in ipsam cryptā ab angelis de-

portatum. **F**loruit circa annos domini. cccc. ccc. **H**ic doctor illustris ecclesie dei in exponendis scripturis diuinis mirabilis et studiosus fuit: plurimāq; opuscula condidit. **C**ommentarios super psalmos cōpilarit. **S**uper. iij. quosq; euangelia viles expositiones edidit. **D**e sancto Bauone confessore. **C**ap. l.

Bauon q

ralonius per sanctum amanduz episcopū eluonensem: qui in gallia

predicabat: et predone conuersus: et gandani reclusus est: vt ait sigbertus. **H**ic in

prauis actibus exercens: habuit vxorem filiasq; comitis odilonis: de qua genuit algadundē virginem chrisi. **V**xore autem defuncta aliam suam perducere voluit: sed interim a sancto amando ad penitentiam conuersus: relictis omnibus factus est clericus in cenobio gandanensi. **E**t dū fabricaretur cella: in qua includi debebat: vt ipse poposcerat: et quidam ad opus cementum in curru deferret: canesq; multi eum circūdantes sibi insultaret: ille impatiens bauonē blasphemauit. **Q**uem diabolus sic subuerso currū: vehiculum cum animalibus super eum proiecit: et depressum extinxit. **Q**uē vir dñi oratione et lachrymis suscitauit. **Q**uadā die cum videret quendam: quem ipse secularis existens vendiderat: genibus illius prouolutus: veniam petiit: et ab eodē vix obtinuit: vt vinculis ferro manibus ac pedibus carceri traderetur: vt sic penitentiam ageret de cōmissis et alijs sceleribus perpetratis: vbi vsq; in proximi exitus sui diē persistit: mira penitētia carnem atterens: peccata sua continue desens. **V**ordecco pane cinere mixto: et potu modice aque contentus: vix lissimū cilicium super stratum suum expensum habebat ciueribus desuper aspersis: lapideq; capiti supposito dormitabat. **E**t dū ad laudes deo soluendas surgeret: lapidē ipm vix a duobus deferendū humeris baiulabat. **I**bi quoq; obedientiam regule nunq; dimisit: et multa diaboli tentamina deuicit. **Q**uivt eum inde deiceret in diuersis illi ferarū et serpentium formis apparebat: sed mox ipm sopori deditū: angelū eū in columbe specie confortabat. **L**um autem mortis appropinquaret ministrū suū misit: vt de uorum sibi presbyterū longē positū ad se vocaret: q; viatū sibi deferret: quē ignorantem viam angelus dñi vsq; ad presbyterū deduxit: illeq; ad bauonē conuersus veniens: diuina ei sacramenta ministravit: statimq; vir dñi in pace quieuit kalē. octobris. cuius obitus cōtinuo geltrudis virginis longius absentis diuinitus re-

B iij

uelatur: et ut sancti corporis vestimenta ad sepeliendum mitteret: mandatur: quod et illa festinanter ad implere curauit: in quibus vir sanctus inuolutus sepultus fuit.

De sancto Piatore martyre.

Cap. xi.

Datoz marty: apud

toziacense oppidū passus est: qui cum beato dionysio epō suisque socijs ab urbe roma egressus: galliā predicandi causa expetiit: et ab eodē presbyter ordinatus fuit. Atque postmodū pro confessione nois xp̄i consummato martyrio ad dñm migravit kalen. octobris: ut ait ado.

De translatione sancti Germani. Cap. xii.

ranslatio

corps sancti germani antiochorensis ep̄i apud eandem ciuitatē colitur kalēdis octobris: quo vicē die corpus eius de raucēna translātū: ubi in pace dormierat: antiochore delatū est: quod regina placida ad galliam ut eidem in extremis argenti promiserat destinauit: ut supra dicitur est in eius legenda pridie kalēdas augusti. Cum autē beatus germanus per ciuitatem vercellensem transiens: eusebio ep̄i scopo pmisisset: quod in reditu eius raucēnā per gentis ecclesiam: quam ille fundauerat dedicaret. audiens eusebius quod germanus defunctus esset: ecclesiam consecraturus cereos accendi fecit. Sed quanto plus accendebatur: eo amplius extringebantur. Quod videns eusebius intellexit ecclesiam alio tempore dedicandam. Cum ergo corpus sancti germani quod ad gallias transferebatur: vercellas delatum esset: mox ut in ecclesiam ipsam inducitur: cerei omnes diuinitus inflamantur. Tunc eusebius promissionis memor intellexit: ut quod germanus uiuens se facturū promiserat: mortuus adimplebat. Sicque tali dedicatione contentus ecclesiam dimisit. Et corpus ad ecclesiam suam delatum ibidem honorifice conditum est.

De sanctis Leodegario episcopo et Berino martyribus. Cap. xiii.

Eodegario

rius ep̄us et gerinus martyres apud eduensem ciuitatem passi sunt tpe childerici regis francorū. Qui leodegarius dum esset ep̄us eduenensis clothario rege decedere: voluntate dei et principū consilio childericū

fratrē clothariū adolescentē idoneū p̄fecit in regem. Hebrionus hō maior domus regie theodorici childerici germanū p̄ficere nitēbat: non propter regni cōmodū: sed quod oibus odio suam regis et principū verebatur. Timens igitur regē hebrionus: licentia obtenta monasteriū introiuit. Rex hō theodorici: ne contra regnum moliretur in custodia detinebat: et p̄udentia ep̄isopi officis populi pace gaudebat. Sed post aliquod tps: rex malignorū consilio in tantum in leodegariū odiū incitatur: quod oportunitatem mortis eius inquirebat. Ep̄iscopus hō blande ferens: et inimicos ut amicos amplectens: egit cum rege: ut in urbe: cui p̄erat: die pasche celebraret: et cū eodē in mensa cōmunicaret. At hō cum audisset: quod rex eius mortē perficere decreuisset: sic persecutorem perfugit: quod in luxouensi monasterio dño seruans etiā hebrionis: qui in ipso cenobio: in monastico habitu latitabat: deuote seruiuit. Post modicū rex moritur et theodoricus in regē sublimat. Leodegarius hō populi sui lacrymis et precibus motus: et abbatis imperio compulsus: ad sedem suam rediit. Hebrionus quoque statim apostatauit: et regis senescalcus est ordinatus. Qui deterior effectus leodegariū occidere nitēbatur. Missis igitur militib⁹ eū cepit: Qui in habitu pontificali detentus: ab eisdem extorcularis est: sicque dimissus: Post biennū hō sanctus leodegarius cū fratre suo gerino quez hebrionus relegauerat: in palatiū regis adductus: dum ad irrationes hebrionis sapiēter et pacifice responderet: nequissim⁹ ille iussit gerinū lapidibus obrui: ep̄iscopū hō tota die nudis pedibus per quendā flumiū super acutissimos lapides decurrentē deducti. Et audiens quod in his tormētis deum laudaret linguam eius p̄scidit fecit: et postmodum cuidam custodi tradidit. Ille autē vsū loquendi non amittens predicatōni populorū instabat: predicēs quomodo et qualiter hebrionus mortuus erat. Lux etiā immensa in modum corone eum circūdedit. Quod hebrionus audiens: missis quatuor sp̄iculatoribus eum decollari mandauit. Quorum tres verba eius pacifica audientes: adeo sunt compuncti: quod ad pedes eius procidentes ventā postulabant. Quartus hō cum eum decollasset a demonio arripit et in ignē proiectus exiit. Et p̄pleto biennio audiuit hebrionus corpus sancti intraculis illustrari: et inuidens miser mitem ad videndū si sic veritas se haberet. Qui veniens et sanctū corpus deridens: ac tumbam calce percussens statim a demonio inuasus exspirauit. Deinde hebrionus p̄m quod sanctus p̄dixerat: gladio nequiter occisus est. Passio horum martyrum agitur. vi. noū. octobris. Qui passi sunt circa annū dñi. ecccccclxxx.

De sanctis Fleutberio et alijs innumerabilib⁹ martyrib⁹. Cap. xiiii.

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cccliij.

Leutherius

martyr: et alij innum-
rabiles martyres apud
pud nicolediā sub
diocletiano impatore: huius oc-
casione passi sunt. Et igitur em-
aliquā partē palatij incendio
cōflagrare. Hoc imperator a
cōstantis factū falsa suspitione
psumens iubet omnes colle-

ctos coaceruari: et alios gladijs obrūcari: alij
os ignib' cōsumi. Quorum pōr et nobilitoz eleu-
therius ceteros hortabat: ita ut eoz aliq se spō-
te ignib' traderēt: alij nō se vitro gladijs offer-
rent. Et cū etiā ipsos ministros nūntia crudeli-
tas horresceret: partē illoz nauiculis ipositos
in medio pelagi adductos in pfundū demerge-
bant. Alij nō crudeliores quorundā martyrum
effodientes cadavera in mare proiciebant: ne
forte dñi xpianoz efficerent. Beatus nō eleu-
therius inmanissimis tormētis cruciatus: vi-
croziam suam per ignem velut auruz examina-
tus cōpleuit. Cuius reliquias furtim xpistia-
ni quidam in ciuitate nicolediē considerunt.
Qui passi sunt. vi. noñ. octobris.

De sanctis duobus Euandis p̄sby-
teris et martyribus. Cap. xv.

Euandus

et alter euandus
ābo p̄sbyteri et
martyres apud
antiquos safo-
nes passi sunt. Qui cū vilebol-
do ep̄o venētes germaniam
transierūt ad saxoniam anno tu-
stini impatoris septimo: quoz
vnu dicebat euandus albus:

et alius euandus niger. Et cū ibidē xpm predi-
carent: a pagans renti et occisi sunt. Ad quoz
corpa nocte diutius lux apparēs: r̄ ubi essent: r̄
cui essent: meriti declamauit: qui insu pipini
regis in agr̄i pp̄nēti colonia sepulti sunt. Passi
sunt aſc. v. noñ. octobris. Nec ado et figiberr'.

De sancto Dionysio episcopo et
martyre. Cap. xvi.

Dionysius epi-

scopus et martyr apud
athenas pass' est. Qui
post clarissimā cōfes-
sionem fidei: post gra-
uissimā tormentoz ge-
nera gl'ioso martyrio
coronatus est: vt testa-
tur aristides atheniē-

sis vir fide sapientiaq; mirabilis: eo videlicet
tempore quo de xp̄stiana fide librum compos-

suit: qui passus est quinto noñ. octobris: vt ait
ado in suo martylogio.

De sanctis Erispo et Lalo dī-
scipulis. Cap. xvij.

Erispus et catus di-

scipuli apud corinthum clarue-
runt: quos ad corinthios epla
prima ad principū apl's se scri-
bit baptizasse. Datus etiaz cati
meminit idēz ap̄lus ad Roffi.
xiiij. et eidē iohānes tertiā eplam scribit: vt of-
cit glo. Roffi. xiiij. Erispus aut ille est: de quo
Actū. xvij. cap. mentio fit: qui ambo apud co-
rinthū quicuerūt. Itij. noñ. octobris: et eoz cor-
pora ibidē tumulata seruant. Nec ado.

De sancto Francisco confessore
ordinis minorum. Cap. xvij.

Franciscus or-

dinis minorū dur et
fundator p̄xim' in ci-
uitate assisi orit': fū-
it' petri bernardonis negocla-
tor effectus vsq; ad vigesimū
etatis sue annū rēpus suū vane
viuendo cōsumpsit: quē domin'
infirmitatis flagello corripuit:

ac in virum altum subito transmutauit: ita q̄ s̄ā
sp̄ritu prophetico pollere cepit. Et romā ten-
dens causa deuotionis vestimenta sua paupes
ribus tribuit: et iam paupertatis amator: pau-
peris vestimenta induit: et ante ecclesiam sani-
cti petri inter pauperes sedit: et cum eis velut
vnu ex ipsis manducauit. Et simile sepius fec-
cisset: nisi eum notozum verecundia impedis-
set. Quendam leprosum obuiam habens in
oscula eius ruit: et ille post hec statim dispa-
ruit: quapropter ad leprosos properat: et eoz
manus deosculans pedesq; lauans: eidē pec-
uniam donat. Ecclesiam sancti dantis oras-
tionis causa ingreditur: et imago crucifixi cum
miraculose alloquitur: mandans vt ad domum
suam reparandā accederet: que vt ipse cernebat
tota destruebatur. Ab ea ergo hora crucifixi cō-
passio mirabiliter cordi eius infigitur. Insti-
ritq; sollicitē ecclesie reparāde: et venditis om-
nibus cum pecuniam cuidā p̄sbytero daret:
et ille eam timore parentū accipere formidaret
cozam ipso illam profecit: quapropter a patre
ligatus et cesus: eidem pecunā restituit: ac ves-
tem pariter resignauit: et sic nudus coram ep̄s-
copo ciuitatis osibus paternis bonis renun-
cians ad dominū conualuit: et se cilicio induit.
Quadā die cum audiret ea que dñs ad disci-
pulos suos ad predicandū missos locutus est:
statim ad vniuersa ad litterā seruāda surgit.
Soluī calciamētū de pedibus: tunica vna sed
vili induit: et pro corrigia mutauit funiculum.

Et iij

Tempore natus per filiam ambulans a latro-
nibus capitur: et interrogatus quis sit: se dei pre-
conem asserens: in nitue cesus proiicit. Multis
deinde clericis et laici spera seculi pompa: eius
vestigijs adhaeruerunt: quos pater sanctus docuit
euangelicam perfectionem adimplere: et per viam
sanctae paupertatis incedere. Sicque minorum or-
dinem inchoauit: quos minores ex humilitate reuo-
cauit. Regula quoque sua ipse dictauit: quam pa-
pa innocetius tertius confirmauit: et extrinsecus
deusque discurrere predicare cepit. Fatigatus
et itinere cum asinus equitaret: et socius eius fra-
ter leonardus de assisio pedes iter: turbatus in
corde suo dicebat quod pariter utriusque ipsorum non
de pari ludebatur. Eius cogitatione vir dei per
spiritum cognoscens: continuo de asino descendit:
et socium ascendere voluit: dicens quod nobilitas se fue-
rat: et ideo ipso equitare: illi pedes ire non dece-
bat. Strupescensque frater ventam postulauit.
Mulier quaedam ipsi sollicita retulit: quod scriba
eius propositum quod inceperat: vir eius prurba-
bat: cui per ymore vir dei precipiendo mandauit:
ut ex parte dei omnipotentis ei diceret: quod nunc
tempus salutis postmodum equitatis futurum esset.
Qua denunciatione vir dei subito immutatus: et con-
tinentiam vna cum coniuge pollicetur. Eiusdem ru-
stico sitienti in solitudine fonte aque suis ora-
tionibus impetrauit. Eiusdem fratri sibi fami-
liari prophético spiritu retulit: de se quasi de alio lo-
quens virum esse super terram: propter quod quoad
viueret dominus famem futuram deservire non permitte-
ret. Qui post transitum eius eidem fratri apparuit
et famem quam super terram venerat: eo de medio subla-
to permissam adeo nunciavit. Sicque tam per reue-
lationem quam per euentum: quod de se dixisset: frater
ille cognouit. Paupertatem adeo diligebat: quod
viam suam semper eam vocabat: et si pauperior se
videbat: primum inuidebat: et ab eo se vincit time-
bat. Cum pauperi transirenti compatere: socius
autem: quod si ille pauper erat effectu: forsitan diues
esset voluntate. Sanctus homo continuo fratri iussit:
ut tunicam exutam pauperi tribueret: et ab eo ve-
nitiam postularer: cui ille primum obediuit. Quas-
dam vice tres domine vultu et habitu per omnia similes
obuias habuit: que eum salutariter dixerunt. Bene-
veniat domina paupertas: et statim disparuerunt.
Cum in vrbem artem bellum inestinum commotum
esset: franciscus vidit de burgo demones super
ciuitatem insultantes. Qui frater siluestro vocans
eidem mandauit: ut ad portam ciuitatis iret: et de-
monibus in dei virtute ac ex sui parte manda-
ret: ut continuo abirent. Quod dum ille fecisset:
confestim demones recesserunt: et ciues ad con-
cordiam redierunt. Qui frater dum esset in seculo
presbyter: vidit aliquando crucem auream ex ore
francisci prodire: et ad celos usque protingentem:
ac vtraque parte mundi cingentem. Qui mox copu-
crus seculi dereliquit: et ordinem introiuit. Exi-
stenti aliquando in oratione diabolus ei graues

carnis tentationem inmisit: illeque veste deponita
se cordula durius verberauit. Et cum nec sic terna-
rio discederet: foras exiit: et in nituem se nudum
demerit: et sic tertio discessit. Dum aliquando
maneret in domo domini leonis cardinalis sancte
crucis: nocte quadam a demonibus grauer cesus
est. Quod sanctus mane socio nunciavit: eisdemque
dixit: quod deus hoc fieri voluerat: quia in curijs
magnatum manebat: statimque inde recessit. Cum
dixit aliquando demones supra tectum domus discer-
rentes. Qui exiens eisdem ex parte dei mandauit
ut quicquid eis premissum esset in corpore suo fa-
cerent: seque de eius carne sibi aduersaria vindic-
arent: confusi autem demones euauerunt. In vi-
sione dei beatus franciscus supra se crucifixum
seraphin aspexit: quod crucifixionis sue signa sic et
eundem impleuit: ut crucifixus videret et ipse.
Consignaturque manus pedes et latus crucis cha-
racter: sed diligentius studio ab omnium oculis
stigmata absconderebat. Quidam tamen hec in vira
viderunt: sed in morte plurimum perspexerunt. Lo-
lumbina simplicitate plenus omnes creaturas ad
creatoris hortabat amorem: predicat aulibus: au-
ditur ab eis: tangunt ab ipso: nec nisi licentiam
recedunt. Apud portuicula cecidit in ficu canem
te vocauit: quod statim in manu eius ascendit. Et ad
eius iussione et in ipsius manu cantauit: et licen-
tiam recessit. Fratremque nomine animalia cum
tra vocabat: vermiculos etiam ne lederentur de
via colligebat. Vir quidam secularis franciscum
duobus ensibus fulgentibus in modum crucis si-
gnatum: per visionem aspexit. Quod cum non videret
postmodum conspiciens: talis iudicio recognouit:
et copunctus ordine introiuit. Eius ex nimio
fletu oculorum infirmitate incurrisset: nec se a la-
chrymis temperare velle: et consilio medici ferro
candente canterizatus esset: signum crucis edidit:
et ab aure usque ad superciliu immisso ferro:
nullam adustionem sensit. Apud heremum sancti
urbani maximo languore detentus: cum ex debilitate
vinum postulasset: nihilque ad esset: allatum sibi
aquam signo crucis in vinum conuertit: ad cuius gustum
subito conualuit. Cum frater quidam contra
obediencia deliquisset: et penitentie signa haberet:
vir dei tamen ad aliorum exemplum caputium eius in
ignem proiecit: ubi per moram stetit: et inde oino
illesum eductum fuit. Ambulans per paludes
venetiaram intra multitudinem ausu cantarium:
cum socio accessit: et nulla illarum se mouit. Et eius
officium sibi diceret: et garrulus eos ausu impedit
ret: ad eius mandatum aues conuertuerunt: et cele-
bratis horis: ipso iterum subire cantum resumpse-
runt. Alias volucrum multitudinem reperiens: eis
cepit predicare: et eos ad laudem creatoris ad-
monere: qui eos plumis induit: et pennas eis
ad volatum tribuit: et aeris puritatem concessit:
ac semina sine eorum labore ad esum prepara-
uit. Aues vero vti rationes capaces in eum intes-
debant: et ab ipso tacte nullatenus auolabant.

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. cccly.

Alias quoq; apud castrum gallinarū predi-
cans hyūdīnib; eū garrītū impedīcīb; silen-
tium imposuit: r donec ipse predicauit nulla ip-
sarum amplius canere p̄sumpsit. ¶ Hospitat;
a quodā milite eundē ad penitētiā prouoca-
uit: p̄dicens ei q̄ cito alibi māducaret. Quis do-
mum suam disponās r peccata confitens: dum
ad mēsam sederet subito expirauit. Traseunt
illo per apuliam: burfam repperit in via dena-
rijs tumescētē. Quā cū socijs accipere uellet:
ut pauperibus daret: r franciscus prohiberet:
orationē premisit: r locū burfam accipere iussit.
¶ Inde q; p̄tinus serpens magnus exiit. ¶ Cum
quidā frater grauitē tentaret: cogitabat ut si
scriptum aliqd de manu ei; haberet: tentatio re-
cederet: sed cū secretū p̄dere non auderet: vir
de hoc p̄ sp̄m cognoscēs: quasdam dei laudes
scripsit: r fratri chartā tradidit: quā cū porta-
ret oīs tentatio eū reliquit. Dū aut sanctus in-
firm; faceret: r idē frater tunicā ei; habere de-
sideraret. Franciscus ei; opatū cognoscēs fra-
trem uocauit: r tunicā illi post mortē possiden-
dā cōcessit. ¶ Secerdotes autē plurimū ho-
nozabat: r in tantū eorū ordinē ponderabat: q̄
ad sacerdotiū nūq; pmoueri uoluit: sed in dia-
conatus ordine p̄mansit. ¶ Cū hō ad diē pp̄in-
quaret: extremū: lōga infirmitate cōfectus se
nudū super nudā humū pont fecit: r fratres ad-
uocans cācellaris manib; benedixit: ac in mo-
rem cene dominice bucellam eis panis diuisit.
Et sumpto uaticano ad extremā horā ueniēs spi-
ritū emisit. iij. non. octobris. dse dñico anno do-
mini. D. ccc. xvi. Eius animā quidā frater in
modū stelle ad celū ascēdentē cōspexit. ¶ Mi-
nister etiā terre laboris in extremis agens: cū
dudū loquelā amisisset: subito cepit clamare: r
patrē frāciscū: ut se expeccaret rogare. Querē-
tibus quid diceret: r̄ndit q̄ patrē franciscū uis-
debat: qui ad celos pergebat. Et statim in pace
obdormiēs patrē secut; est. Illi hō postmodū
eadē hora inuenerūt sanctū a carne migrauisse
cū corpus assisū apud sanctā mariā de ange-
lo sepultū est: ubi r multis miraculis claret.

De sacro antiano ep̄o r cōfessore. Cap. xix.

Alexander

alexandrin; epi-
scop; discipul;
bri marci euāge-
liste: et eiusdem

in ep̄iscopatu ip̄ius ciuitatis
successor; fuit. hic ex ap̄tica
nobilissimus r diues: dū na-
uigās circa portū alexandrie
naufragasset: omnibusq; suis

amissis mēdicare erubesceret: ab vno sibi noto
chlamyde contactus: adhesit cuiusdā opario res-
parator; veterum calceorū: a quo cū per tridū
non comedisset: refectus est: r cum eo ad manē

dum se composuit: r artem eius in breui didi-
cit: quo post tempus modicum decedere: an-
ianus in domo magistri quondam sui remansit:
r filium eius paruulū sibi cōmendatū diligen-
tius enutriuit. Interea dū beatus marcus alexā-
drie appulisset ad predicandū: calcamētū eius
diruptum esset: antiano tradidit resartendū: ut
sup̄: a dicitū est in passione sancti marci. viij. ka-
len. maij. Dum aut antianus in vultū beati mar-
ci intenderet: qui ut angelū refulgebat: casu su-
bula manū p̄forauit: r exclamauit vnus deus:
quē marcus in terrā expuēs r lutū ex sp̄to cō-
ficiens: manūq; perungēs cōtinuo sanauit. Qu-
sceptusq; in domū viri eū conuertit: r cum om-
ni familia baptizauit: r presbyterum ordinans:
eidē infirmitates sanandas cōcessit: atq; post
tempus aliqd pentapolim adijt. Exinde ania-
nus quicquid ex arte lucrabatur: trifariā diuis-
debat: vnam partem pro suo victu retinens: al-
iam filio quondā magistri sui concedēs: tertiaz
pauperibus impendēs r predicatōni cōtinue
insistebar. ¶ Die quadam dū mulieres transeū
aspectu impudico respexisset: cupiens euan-
gelium: ut sonat ad litterā obseruare: oculū sibi
subula perforauit: carnē quoq; suam ieiunij r
vigilijs marcerans: sepius ad extinguendā flā-
mam libidinīs se in vase aque frigide submer-
gebat: omnesq; egros ad se delatos quacūq;
infirmitate curabat. Iudeis quoq; ipsum emu-
lantibus viriliter resistebat. Ad quorum sugge-
stionē odiētū antianū rex babilonie mādauit:
ut quia in euāgelio r p̄iano: cōtineretur: q; ha-
bentes fidē sicut granum sinapis montes tras-
ferre possunt: quatenus xp̄iani montē magnū:
tumide suo loco transferrent: alloquū aut fidē
xp̄i tanq; falsam abnegarēt: aut capitatē sentē-
tiam omnes subirent. Ep̄o igitur thesitie cū
omnib; xp̄ianis ex hoc ad modū afflictis r deū
pro fide sua suppliciter exoranti: per angelū re-
uelatur: neminem ad hoc ex fide sua idoneū: ni-
si monoculū antianū. Vocat; igitur ab ep̄o oīq;
pp̄lo indicto ieiunio triduo: ip̄e confissus in
dño mōti mandauit: r mōs continuo se mouere
cepit: r de suo loco recedēs: tantaq; celeritate
uersus babiloniā ueniēs quāta nauis p̄ equo-
ra vento pellitur: r eo vsq; diuisit; defert: do-
nec ad preces regis mōti mādauit: ut figeret:
ne in ciuitate irrueret: r eadē opprimeret. Sic
q; ibidē fixus vsq; hodie manet. Propter quod
miraculū rex cū oī populo cōuersus: ecclesiam
p̄ncipalē in babilonia in honozē dei genitris
cis edificauit: aliasq; plurimas basilicas cōstru-
xit. Post hec dū antianus beato marco reueren-
ti occurreret: eūq; ille iudēs monoculū causam
cecitatis didicisset: ip̄s de rudi intellectu euāge-
lij redarguit: illūq; interrogauit: cur ip̄e qui al-
os illuminabat: seip̄m sanare nō potuerat. Qui
r̄ndit: q̄ hoc miraculū ip̄i vti suo magistro refer-
uauerat: quē beatus marcus p̄festim illuminauit:

ipsumque alexandrie sibi successorē ep̄m ordinauit. Sed post magistri martyrium anianus oēs ciuitates circuibat: et verbū dñi instanter p̄dicabat: miraculūq; clarebat. Inter q̄ contractū vnū ad questū sedentē erexit: et mulierem in damasco obsessam a demonio liberauit: a quo parentes eius dolentes: eo q̄ ex ip̄o iunūdo sp̄i aliqua predicente plurima lucrabant: ip̄m ad balnū ranq; magū traxerūt occidēdū. Quē ille audiens famāq; eius et vitā sanctā cōperies libere dimisit. ¶ Deinde anianus leprosum quēdam a medicis incurabilē a lepra mundauit: et eum cū oī familia baptizauit: ac deinde alexandriam degit. Obiit autē suū sibi diuinitus reuelatum p̄scis: angelica monitōe milionē discipulū suū in ep̄atu sibi substituit. Ip̄e autē clarus vir tūc in pace quēuit. it̄i. no. octo. Sepultusq; est iuxta corp̄ br̄i marci in loco baculi. Eius corpus p̄cessu t̄p̄is veneras inde trāstatum in monasterio sancti clemētis recōditū seruetur. ¶ De sancto petronio ep̄o. Cap. xxi.

Petronius ep̄s

bononiē apud eandē ciuitate claruit t̄p̄e theodorij secundū imperatoris. Vicariōe grecus ex stirpe impatorū constantij et constantini descendit: vnde et theodosius augustus sorore ei⁹ in cōiugē accepit. A cunabulis xp̄ianus et litteris grecis et latinis eruditus philosophiē et sacris scripturis operam dedit: vñ et doctor ecclesie dei insignis existit clericale adept⁹ officij in palatio theodosij cunctis p̄fect⁹: elemosynas vberes pauperib⁹ tribuebat: et corpus ieiunijs atterebat. ¶ Cum autē arriana pestis inualesceret. Theodosius petronium romam ad papam celestinū direxit: pro fidei veritate discutenda. Qui dñi ad portū tyberinum applicuisset: a clericis romanis a papa obulam sibi missis honorifice susceptus est. Nocte enim precedenti celestinus papa per visionem a beato petro monitus fuerat: vt legatum imperatoris bononiē in episcopum p̄ficeret: eo q̄ eorū ep̄s defunct⁹ esset. Summus pontifex ergo petroniū grauissime suscepit: et ip̄m secum in palatio manere precepit. Tertia hō die bononienses ciues romā veniunt: et episcopum suum pape defunctum dicunt: atq; pastorem sibi dari deposcunt. Celestinus igitur visionem referens petroniū omnib⁹ approbantibus bononiē episcopū cōsecrauit. Qui bononiam p̄ductus populū domini verbo et exēplo docuit. Ecclesias multas ab arrianis dirutas reparauit: et basilicā sancti stephani de nouo construxit. ¶ Post hec theodosius romā veniens: dum quendā legatum suum bononiā destinasset: illeq; vt superbus vnum nobilē ver-

berasset: et ob hoc a propinquis interfect⁹ fuisse: theodosius iram dissimulans bononiam venit: dñq; iuxta ciuitatē esset: quidā nepos eius obiit: quē ille pacifice sepelire velle simulans a ciuib⁹: qui ei timētes portas clauserant: se intronitri postulauit. Introductus autē: post neporis sepulturā in ciues irruens: multos occidit: palatia et ecclesias plurimas diruit: et ciuitatem et magna parte destruxit: propter quod a sancto ambrosio de ecclesia expulsus est: vt supra habitū est in legenda ambrosij. vii. idus de cembrijs. Petronius hō ecclesiarum reparatio nī sollicitē intendebat. ¶ Dñi autem operarium quendam cum columna vuentem vidisset: sic signum crucis opposuit: q̄ columna integra mansens cecidit: et magister ille in nullo collisus simul ruit: et sine lesione permansit. Qui erect⁹ retulit: q̄ ad crucis signū ab ep̄o editū iuuenē cādidū sibi assistentē conspexerat: qui ip̄m et columnam sustentās ad terrā deposuerat. ¶ Deinde de petronio cum imperatore cōstantinopolim rediit: multas ab eo gratias et priuilegia ciuitati sue obtinuit: et. v. corpora ex innocētib⁹ impetravit. Que secū deferens bononiā repedauit. Et post vitā laudabilē in pace quēuit. Sepult⁹ in ecclia sancti stephani quam ip̄e edificauit. it̄i. no. octo. ¶ Hic sc̄as vir monachorū studij in struct⁹ vitas patrū egypti monachorū scriptis credidit: quas veluti vite et p̄fessionis sue normā et speculū amplectunt. Scribit genadi⁹ legisse sub illius noie ordinationē ep̄i rartone et humilitate plenā: quā ob stilli elegantiam eius fuisse non credit. Sed petronij huius viri elegantissimi misuisse plurimi tradūt: quia in eodem tractatu se p̄fectum pretorij fuisse designat. Scripsit et homelias euāgeliorum plures. Hec gemnadius de viris illustribus.

¶ De sanctis amelio et amico martyribus. Cap. xxii.

Amelios

Amicus martyres passi sunt tēpore karoli magni p̄ defensionē ecclesie dimicantes. Hi duo pueri vno die orti sunt amelijs et ciuitate auernēsi. Amicus ex milite hericano tēpore p̄pini regis francorum. Qui adeo similes omnibus mēbris corporis et linamētis fuerūt: vt nec ab ip̄is parentibus et notis discerni possent. Similitudinem eandem habentes similitudinem etate procedente: in omnibus moribus et loquela. Qui cū a parentibus iam septēnes romam baptizandi deferrentur: in ciuitate lucana se inuicem inuenerunt: vbi inter se societatem amicissimam et vñionem voluntatum adeo firmauerunt: vt deinceps vnus sine alio: nec cibum vellet su-

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. ccclyi.

mere: nec in lecto quiescere. Papa igitur deus dedit eos baptizauit: & videns eos in tantū similes: vtrūq; eorū scyphū argenteū auro & gemas ornatus: per oīa similes dedit. Sicq; ambo ad propria redierūt: & etate procedēte: dudū in vniū habitauerunt: verū defuncto amici patre. Inuentis de castro paterne hereditatis ab eis multis electus est. Qui dū ad comitē ameliū venisset: eū a patria absentē repperit: & itinerando illuz perquirere cepit. Cuius infortunium amelius audiens: amicū versa vice dudum requisitū. Dū autē amicus apud quendā nobilem vtrū hospitatus esset: filiā eius in coniugē accepit: secūq; per annū & dimidiū permāsit. Deinde relicta vxore ad ameliū requirendū abiit. Quē post multos labores inuenit in prato prope partū: infra flumen sequanā cum familia epulante: ille hō amicū & suos hostes esse arbiter transbericanos: armatus cū suis contra eum pcessit. Et dū bellū vellent assumere. Amelius amicū loquentē audiuit: & ad vocē ipm recognouit. Sicq; mutua visione letantes: ambo ad curiā regis karoli accesserunt. Quos rex strenuos videns vniū eorum thesaurariū: alterū hō suū fecit dapiferū. Post annos tres: amicus ameliū relinquens de consensu regis ad vxorē reuiscendā accessit. Quod discedente amelius diabolo instigante: filiā regis virginē oppressit: quod & ardericus: qui se eius intinū simular: secretius reuelauit. Post aliquod dies ille scelus regi patefecit. Amelius hō a rege captus cum crimine omnino cōmississe negaret: a rege cōpellitur: vt suā innocentia duello cum arderico cōprobaret. Qui inducias dierū. xxx. postulauit: quā & obtinuit. Interea amicus rediit: et ordinē rei geste ab amelio didicit. Qui secreto ameliū ad vxorē suam misit: ipse hō in termino statuto se regi presentans in psonā ameli: seq; ameliū mentiens: duellū subire se libenter obtulit. Qui a rege & omnibus amelius putabatur: voluitq; rex: vt prius se iuramento purgaret. Qui cum regis filiā se minime cognouisse iurasset: & ardericus ecōtra illū sibi hoc dixisse sacramēto firmasset. Amicū in bello obrinuit: & ardericū interfecit: filiā quoq; regis bellitendā sibi a patre traditā in personā ameliū desponsauit. Dux relicta curiā: ad ameliū abiit: & ei cū etā per ordinē nūciatū. Amelius hō cū vxore amici vsq; tūc fuerat: & eā intactā custodierat: quē illa vtrū propriū existimabat. Amelius autē ad curiā rediens: filiā regis ab amico desponsatā in coniugē habuit: & ex qua duos gemellos procreauit. Post aliquod tempus amicus leprosus efficitur: & ab vxore sua eicitur: et dum ad castrum suum propriū bericanum veniret: a suis expulsus romā adijt. Quē constantinus papa quāto esset audiens: benigne suscepit. Elapsus autem tribus annis cum fames valida romanos opprimeret. Amicus ad comitē ameliū

venit: quem ille vti leprosum effectum minime recognouit: ex charitate tamē peregrinū suscepit. Cum autē scyphū a papa deus dedit ei donatum amicus pduceret. videns amelius scyphū per oīa suo similitū amicū recognouit: & cum humanissime tractauit. Post aliq; dies diabolus in spectē angeli raphaēlis trāsmutatus: ameliū p visum admonuit: vt duos filios suos gemellos trānes decollaret: & eorū calido sanguine amici leprā perfunderet: illeq; statim mūdationē reciperet: quod amelius licet dolorose: tamē ex intima amici charitate facere mox curauit: & statim amicus mūdationē suscepit. Dū autē vterq; eorū ad ecclesiam gratias acturi deo pergerent: mortēq; filioꝝ amelius deploraret: reuersus filios suos repperit suscitatos: & lecto ludentes: ac oīno incolumes: saluo q; circa colla eorū signum ruberū in modū fili serici ex inessione apparebat in testimoniū miraculi gloriosum. Extūc ergo amelius de crimine penitentiā egit: & cū vxore castitatis votū emisit. Vxor hō amici a diabolo obfessa p precipitiū expirauit. Demū dū ad pces adriani pape karolus rex frā: eorū ad defensionē ecclie romāe venisset in italiā contra desiderū longobardorū regem hereticum: bellūq; in campania in loco dicto mortaria commissum esset: & multē hincinde ex vtroq; exercitu cecidissent. Amelius & amicus qui erāt cum karolo pro ecclesia catholica pugnantes in prelio occisi sunt: & martyrio consecrati. Sed postq; rex francoꝝ victoriā obtinuit duas ecclesias apud papiam edificauit. vnā in honorem sancti eusebii: alteram in honore beati petri. In prima quarum amicus: in secunda sepultus est amelius. Hanc autem diuino nutu ambo corpora in eodez tumulo reperta sunt in ecclesia regali. Passi sunt autem sancti martyres quarto non. octobris.

De sanctis Marcelliano & Marco et socijs martyribus. Cap. xxiij.

Marcellianus

& marcus & alij in numerabiles martyres vtriusq; sexus & cuiuslibet etatis apud egyptus passi sunt: quoz alij post hbera vngulas & flagella aliosq; diuersi generis cruciatū flāmis traditi sunt: alij in mare precipitari: nonnulli etiam capite cesti: plurimiq; inedia consumpti: quidaz patibulis affixi: in quibus aliqui capite deorsum presso & pedibus in sublime erectis: beatissimā passionis coronaz percipere meruerūt. Marcellianus autē & marcus omnīū principales flammis exusti sacrificium odoriferum domino reddiderūt. Horum omnīū passio agitū. non. octobris. Dec. ado.

De sancta Aurea virgine.

Cap. lxxij.

Areavirgo

apud parisiū claruit tempore hereticū imperatoris: vt ait sigiber tus. Quā sanctus eligius eps in monasterio virginū a se constructo in ciuitate parisiensi fecit abbatissam tricentariū virginū omni sanctitate pollentem: et miraculis clarentem. **Q**uadam vice dum esset in villa et clauigera eius ac celleraria exspirasset: et post triduum eā abbatissa rediens in sepulcrum inuenisset: eo quod nec clauis ipsi forozes auferre presumpserunt: nec illa de administraris rationem reddidisset orate aurea clauigera suscitatur: et ratione red dita: atque clauibus resignatis in pace iterū so poratur. **D**ie quadam dum sibi panes deficerent: et aurea scandalum metuens ad cibarium accessisset: pistozque panibus conficiendis interderet: nec adesset quisque: qui cibarium subito scopare posset: illa furnum ingressa manibus scopauit: et prunas in gremio asportauit: nec vllum tamen ardorem sensit: sed nec vestes eius in aliquo exuste: aut derurpate fuerunt quāuis mo in testimoniū tanti miraculi campane monasterij per se diuinitus pulsare ceperunt. **E**ū autē die alia diaconus in missa euangelium legens incongrue pronūciaret: illa de collo eius stollam auferens: nimio verbi dei zelo euangelium legit: sed mor de commissa presumptione penitens: abbatissā deseruit: seque per annos. vii. in cella reclusit: vbi cathedram sibi parari fecit habentem clauos. I. in dextera parte confixos: et totidem in sinistra: et totidem in podio posteriori: in qua quotidie sedēs psalteriū legebat: vitz psalmos. I. in iussa dextere partis: et alios. I. in iussa sinistre: et vltimos. I. posteriori parti apposita. **C**orpus quoque suū maxima penitentia et abstinentia domauit. **X**ristiū quoque septus in potu visa fuit: cui sanctus eligius iam defunctus apparuit: et eam ad celestia vocauit: vnde et illa in pace quieuit. lxxij. non. octobris. **S**epulcrumque est in aula sancti petri post altare. **U**erū quedā abbatissa in syria que oculos habens nihil videbat: ab angelo mones: vt parisiū cū epō suo uenerat: quarum virtute lumen oculorum recipiat. **Q**uod dum illa epō nunciasset: vna secū versus parisiū iter arripuit: sed in itinere fessa remansit: loculū tamen honorificū preparauit. **E**pus vero vsā prosequens parisiū venit: et cū pontifice parisiensi ad tumultū accessit. **E**t cū brachij sancte virginis obrinisset: et illud de corpore euellerent: sanguis inde vsus emanauit. **C**orpus igitur tunc ab epō parisiensi. in monasterio sancti eligij condeceter humatum est. **B**rachij vero ab

episcopo syro asportatū. **L**us tactu abbatissae: que ceca fuerat: lumen recuperauit: brachijque in loculo repositū: episcopus in patriam suam demisit: et in ecclesia nomini sancte auree edificata honorifice collocauit.

De sancto Præsea episcopo et martyre.

Cap. lxxiij.

Marceas episcopus et

martyr apud smyrnā martyrio consumatus est. **Q**ui vnus ex antiquis qui ex traditōe pox se accepisse asseruit: saluatore aplos pcepisse: vt are. xij. añū a hiero solymis discederent. **P**assus est autem tertio non. octobris.

De sancta Bala sanctimoniali.

Cap. lxxv.

Balavidua

sanctimonialis in vrbe claruit ipso gorbos. **H**ec nobilissima puella symmachij cōsulis ac patricij filia: marito tradita irruuit: añi spaciū eius est morte viduata. **Q**uā dum feruere mudi copula: ad iter ad thalamū et opes et eras puocaret: elegit magis spūalibus nuptijs copulari. **E**t cū sibi valde ignea cōspersio corporis inesseret: ceperunt medici dicere: quod nisi ad amplexu vtriusque rediret: calore nimio cōtra naturā: barbam emitteret: sicut et factū est. **S**ed sancta mulier nil exterius deformitatis metuens abiecto seculari habitu: apud beati petri apostoli ecclesiam sese in monasterio tradidit: ibique multis annis orationibus et elemosynis operam dedit. **Q**ue postmodū diuina pmissione cāeri vlcere in manū nulla percussa est: quā egritudine patētissime idgo tēpore supportauit. **N**octe autē ante lectū eius duo cādēlabra lucere cōsueuerāt: quia videlicet amica lucis: nō solū spūales: sed etiā corporales tenebras horrebat. **C**ū autē nocte quadā ex eadē infirmitate faceret fatigata: vidit beatum petri apostolū ante lectū suū inter duo lumina cōstitisse. **Q**uē interrogans quōs esset: quōs uisit an sua peccata sibi dimissa fuissent: quōs se beatū apostolorū principē esse respōdit: dimissasque ei omnia debita nunciavit: et ad celestia inuitauit. **I**lla vero forozē benedictrā quā in eodē monasterio intine diligebat: secū venire deposcit. **A**postolus autē eidē dixit: quod nō illa: sed alia quā secū discederet: bñdicta vero die. xxx. ipas secutura foret: et his diebus disparuit. **A**t illa protinus abbatissam acciuit: eius visa et audita nunciavit. **D**ie autē tertio cum ea qua iussa fuerat sorore simul defuncta est. **I**lla vero quā ipsa poposcerat: die est. xxx. subsecuta. **Q**uē uenit autē sancta gala in dñio. lxxij. non. octobris.

De sanctis in mēse octobris occurrētib. Fo. cclviij.

De sancta fide virgine et martyre. Cap. xxvi.

Fides virgo et marty: apud agench. ciuitate passa est sub fide dacia

no: q̄ cheslet nobilis ipsius ciuitatis: h̄ginitate sua ab ifantia dño consecrauit. Inuenis autem etate sed animo cana a daciono p̄sede in agenchiv: be cōprehensa: vt dijs sacrificaret: dñi xpm cōfiteretur: sup crate eream diuercatis mēbris extensa: et substratis carbonibus: adipeq̄ flammis iniecro: dñi sic coqueret multos sue virtutis exēplo cōuertit: et ad martyrium animauit. Inter quos beatus caprasius diuino signo firmatus ad certamen roboratus est: vt dicitur in fra in eius passione. xij. kal. nouemb: is. Beata h̄o fides post multos et diros agones: p̄ xpi nominis confessione capite cesa: et in ciuitate agenchis in tumulo honorifice deposita est pridie nonas octobris.

De sancto gangulpho martyre. Cap. xxvij.

Gangulphus apud burgundias passus est: circa añ. xxij. Imperij cōstantini quarti: vt ait figiberrus. Dicte clarus sanctitate: fontem quēdam emittentem in galitia: quē oriri fecit in burgundias: in proprio solo. Cum autē

venditor fontis sanctum quasi insanum irrideret: eo q̄ fontem in aliena patria cōpasset: repēte fontem suum siccatū inuenit: et eundem post modū in territorio gangulphi exurgētem audiuit. Sed dñi iuxta ipm fontē gangulphus vxorē de adulterio increparet: eo q̄ ipam cū q̄dā clerico tacētē vidisset: illaq̄ se excusaret: iussit vt illa nudāto brachio lapillū de fōre educeret: q̄ si maneret illusa: et sine adustōe aliqua ipam innocentē comprobaret. Que viri simplicitatē deridens: dum lapillum accipere voluit: brachium quasi ex bullente aqua decoctum eduxit. Eui vir dimidium substantie sue dedit: et ab illa discessit. Sed cum mulier ex tali miraculo notam maximam incurrisset: clericum secum adulterātem induxit: vt virum occideret. Qui cum nocte quadam reperens iugulauit. Eius corp⁹ sepultum miraculis clarere cepit. Quod dñi ei⁹ vxori nuncaretur: illa plurimum irridebat: dicens q̄ ita vir eius miracula faciebat: sicut anus eius cantabat: subitoq̄ in iura turpes sonos ab ano cepit emittere. Quod deinceps ei semper omni sexta feria contingit: qua die vir

eius occisus fuit: vt dum verbum ore p̄ferret: ab ano turpem sonum ederet. Passus est autem pridie nonas octobris.

De sancto Syggone episcopo et martyre. Cap. xxvij.

Syggo episcopus et marty: vn⁹ fuit ex antiquis sancti pauli apostoli discipulis. Qui ab eodem apostolo pontifex laodiceis ordinatus sub persecutione domitiani cesaris apud eandem urbem pro veritate fidei glorioso martyrio coronatus est: pridie nonas octobris: vt ait ado in martylogio.

De sanctis Sergio et Baccho martyribus. Cap. xxviii.

Sergius et baccho martyres passi sunt in puincia eufracia tempore maximiani imperatoris sub antiocho p̄sede. Quorū p̄s oz erat p̄micerius: alter secundicerius gentiliū scholare: ambo milites p̄clari et maximo dilecti. Qui cum essent cum eodem augusto in eadem puincia: accusati sunt eidem a militibus q̄ essent xpiani. Quos imperator aduocās: ingressus est cū omni milita ad templum vt sacrificaret: et circumspiciens non vidit sergium: nec bacchum: neq̄ enim templum ingressi fuerant: sed foris expectantes orabāt. Tunc augustus missis satellitibus: iussit illos introduci: et cepit agere: vt sacrificarent: ac de immolatis deo soui cum ceteris gustaret. Qd cum facere renuissent: mandauit: onas eorum incidit: et chlamyde militari eos exui: ac torques aureas de ipsorum cernicibus aufert: indutosq̄ multebrib⁹ collobijs cathenis vincros per mediam ciuitatem vsq̄ ad palatium pertrahit: deinde in custodia recludit. Sequēti die miseris suis: vt eos: aut dijs immolare compelleret: aut diuersis afflictos penis p̄meret. quos custodes suscipientes: et iter arripientes: sero illo militario a ciuitate. xij. in stabulo quodā hospitati sunt. Angelus autem domini per noctem sanctis cathenatis apparens: illos in domino confortauit. Mane autem a custodibus traherentur: quos quidam ex eorum mancipiis sequebatur vsq̄ ad castrum barbarissum: vbi p̄ses antiochus residebat. Suscipiens autem eos p̄ses et litteras imperatoris audiens: fecit eos vsq̄ mane in custodia detineri pedibus in cippo reclusis. Qui dum p̄fallerent: angelus domini eis iterū apparuit: et eos ad martyriū fortius animauit. Mane autem iussit eos

antiochus sibi presentari: eosque ad deorum sacrificia hortabatur. Cum autem omnia idola demonia dicerent: et omnino sacrificare contemnerent: iratus preses iussit Sergium in carcerem recipi. Bacchum vero neruis crudis a quattuor sibi vicissim succedentibus tam diu cedi: donec ipsum voce de celo vocante spiritum exhalauit. Eius corpus mandauit extra castrum proijci: ut a feris deuoraretur. Tunc ferarum multitudine ad ipsum accurreret: aues desuper voltantes rostro et unguibus bestias percutientes: non permittebant corpus ab eis tangi: quod noctu quidam christiani rapientes: in quadam spelunca sepelirent. **S**ergius vero hec audiens bacchum in carcere desebat: quia eo relicto ad gloriam properasset: cui sequenti nocte bacchus apparuit in facie splendidus et habitu militis indutus: sociumque confortauit: et de proximo se securam predixit. Quem et custodes carceris conspexerunt: et que sibi dixerat: mane a sergio audierunt: unde et plures conuersi sunt. Sequenti die sergius produxitur: et ad castrum syrum post antiochum vinculis trahitur. Et cum ibidem instantius permaneret manibus ligatus: et clauibus in pedibus configitur: sicque confixus ante carrucam presidis currere compellitur usque ad castrum retrapyrgium: quod. ix. milibus a castris syro distabat: ubi in carcere iterum positus per noctem angelica colloquutione: ac visione confortatur: et pedibus sanus efficitur. Quod cum preses Antiochus mane cerneret: indignatus iterum mandauit Sergium pedibus coruinis indutum ante redam suam pertrahi usque in castrum ruzaffatan: quod nouem similiter miliaribus a retrapyrgio distat: in quo loco pro tribunali sedens: sergium sacrificare nolentem gladio animaduerti precepit. Ad cuius martyrium tam homines loci: quam bestie agri conuenerunt: qui voce celicavocatus extra castrum decollatus est: locus autem in quo sanguis eius effusus est: magnam voragine fecit: et cruore omnem suscepit: et sic deinceps in testimonium eius passionis vorago permansit: cuius corpus in ipso loco a christianis sepultum est: edificata desuper nobilissima crypta. **P**ost aliquod tempus christiani quidam de castris syro venerunt: ut corpus Sergii tollerent: et cum baccho sepelirent. Sed cum nocte illud auferre vellent: ignis maximus circa locum accessus est: quem illi de castris ruzaffatan videntes: et hostes illos esse putantes: qui ignem accendissent: ut domos extra castrum exurerent: armati egressi sunt: et eos qui corpus auferre voluerant: inde effugauerunt. Nunc autem ipsorum amboz martyrum corpora veneris esse creditur in ecclesia cathedrali beati petri apostoli: sub cuius crypta in arca marmorea venerantur. Passi sunt autem non. octobris.

**De sanctis marcello et Apuleo
martyribus.** Cap. xxx.

Arcellus et

apuleus martyres apud urbem romam passi sunt sub nerone nis persecutione. Quisquidem primo symoni mago adheserunt: sed videntes mirabilia: que dominus operabatur per apostolum suum petrum: relicto symone apostolice doctrine tradiderunt. Et post martyrium apostolorum pro confessione christi et ipsi decollati: aut rellano consulari viro sententiam ferente: eorum nam martyrium per ceperunt: sepultique sunt non longe ab urbe roma. non. octobris.

De sancta Iulia virgine et mar. Cap. xxxi.

Alia vir

go et martyris passa est apud provinciam augustanam: que dicitur enfractia. Que a preside imperatoris martiano comprehensa iubetur idolis immolare. Tunc sacrificare contempsisset: post diuersa tormetorum genera ipsi illata: nouissime gladio iussu eiusdem presidis iugularur. Sicque cursum gloriosi martyrii consumauit nonas octobris: ut ait adon in martylogio suo.

**De sancta iustina virgine et mar
tyre.** Cap. xxxii.

Iustina uxor

apud ciuitatem parauinam passa est sub martiano rege. Que fuit filia regis vitaliani et regine praxidine: quos beatus prosdocimus episcopus ad christum conuertit: et iustina sacro fonte renata diuinis litteris erudit: ut dicitur infra in eius legenda. vii. idus nouembrii. Nec defunctis parentibus: dum inter generosas feminas ventalium partibus in sua quoque patria parauini moraretur. Maximianus rex: vitaliani successor: mediolano uentens ad parauinam urbem. Iussit sibi in capite martio tribunal parari: ut illic sanctorum dei discursus penitus afficeret: aut compelleret immolare. Cum autem beata iustina de suo patre ascendo vehiculo: ad visitandos dei famulos properaret: videns quod maximianus milites eam persequerentur: fugere cepit: arbitrans quod occasione stupri eam comprehendere vellent: et cum in angustis pontis curui: qui ex marmore constructus pro ciuitatem eam concludissent: descendens de reda:

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. cclviij.

orationem ad dominū fudit: genibusq; in mare moze pontis positus ita molle inuentum est: ac si cera igne soluta: extractisq; genibus vestigia in marmore perpetuo remanserunt. Que cum regi illi presentata fuisset: et eam de nomine interrogasset. Justina christianam se esse respondit. Longe de secta sua interrogata christum se collere cōstanter diceret: et pro eius nomine ad omnia tormenta se paratam assereret: atq; deoz oīno sacrificia recusaret: maximianū abq; alijs tormentis: utpote regali sanguine nam iussit eam gladio extringui. Et cū deo gratias egisset ad locum passionis adducta: orationem premisit: et sic gladium eius lateri spiculator immerit. Que telo infra per horam intergraz: expāsis manibus erectis in celū oculis ad dominū exorauit: et omnes christianos astantes confortauit. Sicq; cunctis vale dicens spiritus emisit non. octobris. Eius corpus a sancto prosdocimo et christiano fere mille passibus a ciuitate parauit sepultum est: et ecclesia insignis nomini eius desuper edificata: vbisq; in presens quiescit: et miracula multa ostendit.

De sancto Marco papa primo. Cap. xxxij.

Marcus huius nominis primus natus de romānis ex parte patris. Felicitas primo pontifici in episcopatu romano successit: et sedit annos. viij. mens. ij. dies. x. hic constituitur nullus episcopus vel sacerdos etiam si maioris scientie et probitatis existat se ponat ante alium priusq; se ordinatum. Et hic solus de tantorum numero pontificū qui fuerunt a beato petro apostolo usq; ad siluestrum papam martyrium euasit. Et requiescit in ecclesia in qua prius presbyter ordinatus fuerat: que vsq; hodie ecclesie sancti marci nominatur: que est in medio rome in regione que dicitur pinus. Quiescit autem in pace non. octobris. Et cessauit episcopatus dies. vi.

De sancto Marco papa secundo. Cap. xxxij.

Marcus huius nominis secundus: natione romanus ex parte patris siluestro pape pontifici in episcopatu successit. Seditq; annos. ij. menses. viij. dies. xx. hic constituit ut episcopus ostentis: qui consecrat episcopos vbis pallio vteretur. Et constituit in ecclesia omnibus diebus dominicis et in natalitijs apostolorum symbolum ab omni clero et populo alta voce cantari. Et hic requiescit in pace. Et sepultus est in cimiterio babilie via ardeatina

non. octobris. Fecit autē ordinationes duas per mēsem decembriū presbyteros. xxv. diaconos sex: episcopos per diuersa loca numero. xxvij. Et cessauit episcopatus dies viginti.

De sancto Marco scriptore et confessore. Cap. xxxv.

Marcus bere mi cultor cognomine scriptor sic dicitur est: quia plurima sanctorum anachoritarū in deserto egypti comorantiū gesta scribebat. Quod dum ad comunentem accederet: angelus ei sacramenta porrexit. Eius manum usq; ad iuncturam brachij vidit. Requistus autem a matre: ut ad se visendam accederet vestitus sacco scisso et reconfuto: facieq; fuligine tincta ad eam oclis clausis ingressus est. Et visus ab ea: sed ipsam minime conspicit: statim egressus est hec heraclides.

De sancta Pelagia peccatrice. Cap. xxxvi.

Pelagia prima feminarū antiochie ciuitatis adhuc pagana rebus et diuitijs plena corpore pulcherrima: habitu ambitiosa et vananimo et corpe impudica per ciuitatem quadā vice cū pompa maxima trāsibat: ita ut nihil super eā nisi aurū et argentū et preciosi lapides viderent: et quocunq; iret diuerso aromatum aerem odore repleteret: quā precebat: et sequebat multitudine puerorum et puellarū: qui et ipsi preclaris vestibus erant induti. Quam dū nouus eps heliopolis: que nunc damiata dicitur vidisset: amarissime flere cepit: ex eo qd ipsa maiorē curā habebat placere mūdo qd ipse placere deo. Procidēsq; in terram faciem suā percutiebat: et terrā lachrymis irrigabat: ac dei misericordiā implorabat. Dixitq; astantibus clericis: qd deus illam in iudicio contra eos producturus esset: quoniam ipsa tam solcite se depingebat: ut terrenis amatoribus placeret: et ipsi celesti sponso placere negligenter. Dum hec et similia diceret subito obdormiuit. Et visum est ei qd quedam colūba magna et ferida circa eum celebrantē volaret: qui dū cathecuminos efficeret: columba disparuit: et post missam rediens in vase aque ab eodem demersa: mūda et candida exiuit: et tā altrevolauit: qd videri non potuit. Et dum super visionem stuperet: et post hec die quadā in ecclesia predicaret. Pelagia qd aderat: adco ē subito

cōpuncta: q̄ ei statim per nunciū litteras misit supplicans: vt quia christus sicut ipsa audierat pro peccatorib⁹ in mūdū venisset: ipam quocq; peccatrice ep̄s ad xpm̄ redeunte: benigne susciperet. S; cū ep̄s se tētari dubitaret eidē respondit: q̄ eū solū videre nō posset. Lū autē ad eū corā plurib⁹ aduenisset: ad pedes ei⁹ p̄cidit: et amarissime flere cepit: dicens: se eē pelagiā. i. pelagus iniquitatis exundās fluctib⁹ pet̄oꝝ: q̄ multas aīas in abyssum perditionis demerserat: sed nūc oīa p̄horrebat. Quā ep̄s clemēter suscipiens: penitentīā ei salutarē intulit: et sacro baptisate regenerauit: illāq; esse colūbā: quā viderat: recognouit: diabolus autē in aere vociferabatur: et de nono sene: q̄ sibi sp̄e suā abstulerat: diris clamorib⁹ conq̄rebatur. ¶ Quādā nocte pelagiā dormientē diabolus excitauit: et eā multis blanditijs adulari cepit: gloriā quocq; et diuitias sp̄i collatas cōmemorabat: et si xpm̄ vellet relinquere: adhuc maiorā p̄mitterebat. Illa nō se signans in eus sufflāuit: et demon statim enauit. Die nō tertio oēs seruos suos et ancillas manūmisit: et cūtra q̄ habebat: pauperibus tribuit. ¶ Post aliquot dies cūctis ignorātib⁹ noctu aufugit: et in montē olueti deuenit: vbi habitū virilē heremite sumēs in parua cella se collocauit: et deo in multa abstinentia seruiuit. Marime autē fame ab oībus habebatur: et frater pelagiū dicebat: virq; ab oībus putabatur. ¶ Post hec autē dū quidā diaconus disci nōnī ep̄i hierosolymā loca sancta visitaturus aduenisset: quendā monachū noīe pelagiū in mōre olueti de mādato ep̄i requisit: et ipm̄ inueniens visitauit: qui ab ea cognit: ipam tabefactā minime recognouit. Cui dixit pelagiā: vt se orationibus sui ep̄is cōmendarer: q̄ vere apostolus christi esset. Reccedens inde diaconus: cū die tertio ad cellam redisset: et pulsanti ad ostium nemo sibi respondisset: fenestram aperuit et mortuā eam vidit: qui cū ep̄o nunciasset: et ille ad sancti viri celebrandas exequias cū clero et populo conuenisset: extrahentes corpus eius de cella: quē virum putabant: feminā inue nerunt: et deo gratias agentes: corpus eius in eodem monte deuore sepelirunt: dormiuit autem in pace sancta dei. viij. Idus octobris circa annum domini. cclxxx.

De sancta Margareta dicta pelagiū virgine Cap. xxxviii.

Margareta di

tra pelagiū virgo speciosissima diues et nobilis apud egyptū: tāta fuit parentū sollicitudine custodita: et morib⁹ optimis instituta q̄ ab oībus videri modis oībus renuebat:

Deniq; cuidā adolescētī nobilī a parentibus in coniugū tradit: et cūtra nuptijs necessaria im̄mēsa gloria p̄parant. Cum autē die nuptiarū inuenes et puella et nobiles cūcti festa cū gaudio celebraret. Virgo dñi deo inspirāte cōsiderās virginitatē damnū: tam dānois plausibus reparari cepit: oīa huius vite gaudia quasi sterora reputare: vnde nocte illa a viri p̄sortio se abscondēs: media nocte illo soporato se deo cōmendauit: et tōtis crinibus in virili habitu clam aufugit. Longe autē ad quoddam monasteriū veniens et fratrē pelagiū se dicens: ab abbate receptus est: et diligētē instructus. Qui tā sancte ac religiose vite se habuit: q̄ defuncto sanctorum crimonialiū puluore de sentōꝝ consilio et abbas rō impertō: et inuētus monasterio virginis est prelatus. ¶ Dū ergo eis nō solū corporū necessaria: sed etiā animarū pabula ministraret: diabolus eius sanctitati inuidēs: vt vite ei⁹ innocentīā offamaret: vnā eū virginitas sine villo examine ab oībus condemnat: et cū ignominia foras pellit: ac in quodā specu recluditur: ei⁹ monachōꝝ seuerissimus deputat: qui ei panes hordeaceos et aquā tenuissime ministrabat. At ille oīa patiētē sustinebat: et deo gratias agēs per sanctorū exempla se continue confortabat. Tandē cum finē suū adesse cognouisset: monachis per lras mādauit suū genus: nomē ac cōditionem reuelās: dicens q̄ vir fuerat nō p̄ cōditione mēta: quod inter feminas ostēdit: petens vt quam viri feminā nescierant: sorores sancte sepelirent: vt femine h̄ginē recognoscerent: quam calūniatores virū adulterum iudicassent. His auditis monachi et sanctimoniales ad speluncam cōcurrunt: pelagiū mortuū cōspiciunt: feminam et virginem intracram cognoscunt: et penitentiam agentes in monasterio virginum honorifice sepelirunt.

De sancta Thaidē meretricē. Cap. xxxviii.

Meretricē apud alexā

drīā tante pulchritudinis existit: vt multi p̄pter eā venditō substantiis suis ad vltimā paupertatē deuenirēt. Amatores q̄ sui pre zelo libit⁹ iter se cōserētis: puella limina frequentē sanguine replebant. Quā autē dīes p̄nuti⁹ abbas sumpto sc̄lari habitu: et solido aureo p̄fectus est ad eā: deditq; ei solidus quasi pro mercede peccādi. Eūq; camerā secus ingressus lectū preciosum ascendere inuitaretur: interrogauit si esset secretius cubiculū: q̄

De sanctis in mense octobris occurrentibus Fo. cclix.

nullus ingrederetur. Que duxit eum in interiorum cellam: dicens quod nemo illi ibi videre posset: nisi solus deus. Interrogatus a patre: an sciret esse deum. Respondit: quod sciebat deum: et futurum seculum: et tormenta peccatorum. Quam se nec iterum interrogavit: si hec esse nosceret: cur tot animas hominum suarum perderet. Que mox compuncta ad pedes eius procidit: et penitentiam postulavit. Eumque abbas illi locum constituit: ubi ad se venire deberet: quatenus super eius salute disponeret. Illa colligens omnia: que ex peccato lucrata fuerat: in medio civitatis omnium populo spectante combussit. Erat autem presens ei liberum auri. cccc. Quibus incensis ad locum sibi ab abbate constitutum perrexit. Quam ille in cenobio virginum in parva cella reclusit: et ostium plumbo signavit: parvumque fenestrellam reliquit: per quam ei modicus vicus inferretur: iussitque diebus singulis parum panis et aque ei a ceteris ministrari: mandans ut etiam vinum suam in cella effunderet: quod talem fetorem digna esset. Et cum quereret quomodo deum adorare deberet: prohibuit ne deum nominaret: sed tantum incumbens contra ostium respiceret ac diceret. Qui plasmasti me miserearis mei. Post annos autem iij. paupertus ei compatiens ad abbatem antonium perrexit: ut quereret an ipse deus adhuc peccata sua tibi dimisisset. Et narrata cum antonium mandavit: ut omnes discipuli sui illa nocte in oratione vigilarent: quatenus deus super hoc aliquid eorum cuius reuelaret. Nocte vero paulus maior antonii discipulus: vidit in celo lectum preciosis virginis ordinem: que tres virginis splendide custodiebant. Eumque paulus interrogasset: an esset antonius: audiit quod non: sed tibi meretricis. Quod cum mane retulisset: abbas paupertus letus discessit: et profectus ad monasterium ostium celle destruxit. Et cum illa rogaret ut adhuc maneret inclusa: iussit eam egredi: quam dimiserat ei deus peccata sua. Et cum illam eduxisset diebus xv. superavit: et in monasterio virginum in pace pauperis: ubi et cum honore sepulta fuit.

De sancta Reparata virgine et martyre. Cap. xxxix.

Reparata

virgo. xii. annorum passa est in civitate cesariensi sub decio cesare. Que nobili genere ipsius vrbis exorta: cum ieiuniis et orationibus vacaret: a decio detenta est: ut deus sacrificaret. Quod dum facere contemneret: plumbo liquefacto iussu cesaris perfunditur: sed plumbo tepidato in nullo leditur. Deinde acetum feruens in os eius distillatur. Et dum hoc patienter tolerasset: lampades arden-

tes ad latera ipsius apponuntur: et post hec in caminus ignis mittitur: sed a christo custodia inde omnino illesa et inuisa producit. Iterumque coste ipsius ac pectora facultis ardentibus inflammantur. Et dum in his omnibus vultu etiam obtinuerit: et decio suadenti consentire nollet. Iussit virginem in craticulam extendi: et prunis subter stratis diutius toreri. Deinde sic assatam per totam civitatem nudam circumduci ad exemplum christianorum. Sed dum christum viva voce confiteretur: et christianos ad tolerantiam hortaretur: reducta ad cesarem vngulis crudeliter laniatur: deinde testibus maris moreis superextenditur: et calce viva aqua superinfusa: ac sale adhibito eius vulnera conficitur: postmodumque in api aceto liquefacto perfunditur: ac deinceps spinosis fustibus eradicis durissime ceditur. Et cum hec omnia constanti animo superasset: extra civitatem educata: iussu decii decollatur: caputque eius ipsi vinctum daverat presentat. In cuius decollatione visa est columba candida de ore eius exire: et in celum subito auolare. Cuius corpus intra murum civitatis sepultum est octavo idus octobris. Inde processu temporis translatus quiescit in florentia.

Benedicta

virgo et martyris apud lugdunum civitate passa est. Que ex senatoribus romanis in urbe progenita: religione christiana: spreto seculo cum xii. virginibus domino in pudicitia serviebat. Audito vero certamine sanctorum martyrum quinquaginta et aliorum: qui roma egressi in galias triumpharunt: ipsa de urbe cum sodalibus discedens ad galias accessit: ubi ceteris a se separatim ipsa cum sola scoberia eius collactanea lugdunum venit: et in villa myrsinaco super fluvium isaram: intra nemus residit: ubi domino in sanctitate serviebat. Quam iudex macrobius detentam: dum sacrificare nollet: alapis cedit: deinde virgis fustigari fecit: deinde in equuleo lenari: et diutius totam plumbaris contundit: atque depositam in carcerem trahi mandavit: ubi angelica visitatione consolata: sua predicatione. cl. gentiles ad christum convertit. Inde quoque ipsam eductam et in fidei confessione persistentem: iussit iterum iudex nervis cedi: et rursus carceri mancipari. Sed inde ab angelo sanis referatis educitur: et vulnera eius omnia sanantur. Quibusque de populo viso miraculo convertunt. Propter quod ab ipso iudice simul et carnifice securi templo excusso macratur: sicque martyrio coronatur. viij. idus octobris. Sepulta in lugdunum civitatis territorio ubi passa fuerat.

De sanctis Dionysio ep̄o Rustico et
Eleuthero martyribus. Cap. xli.

Dionysii ep̄i

scopus: et rusticus presbyter et eleuthero diaconus in puincia gallicarum civitate parisiis passi sunt: sub persecutione domitiani imperatoris agente fescendo prefecto. Qui beatus Dionysius natione arhentensis ab Ariopago qui vicus erat ceteris excellentior: ubi erat schola nobles philosophorum ariopagita dictus est: qui etiam ex philosopho mundano: a beato paulo apostolo conuersus: philosophus christi eiusque discipulus effectus est. In eo igitur vico morabatur dionysius: qui ob plenitudinem sapientie diuinorum numerum theosophus. id est sapiens dicebatur: cum quo erat appollophanus eius comphilosophus: et multi philosophorum epicureorum et stoicorum et altarum plurimum seclarum. Cum ergo in die dominice passionis philosophi arhentensi non possent causam tenebrarum que super vniuersam terram face fuerant naturaliter inuenire. Non enim fuit naturalis solis eclipsis: tum quia eclipsis fieri solet in reuolutione lune: que tunc erat. xv. et ita in perfecta distantia e regione ad solem: tum quia eclipsis non aufert lumen vniuersis partibus terre: tum quia per tres horas durare non potest. Dionysius marinus philosophus hoc miraculum videns: nec huius causam inueniens: hoc protulit verbum: quod aut deus nature patebatur: et elementa compatiebatur: aut totius ordo nature peruerteretur. Et tunc arhentenses aram illi deo: qui hoc ostenderat miraculum constituerunt: et superposuerunt titulum ignoto deo. Singulis enim aris titulus supponebatur: ut in dicerent: cui essent dedicate. Cum ergo paulus venisset athenas: et cum epicureis et stoicis disputaret: singulasque deorum altaria perlustrans inter cetera ignoti dei altare vidisset: declarauit eis hunc esse deum: quem predicabat: qui celum et terram fecerat. Cum autem inter alios philosophos Dionysius: qui ceteris in diuinis doctorior erat: dudum cum paulo disseruisset: casu cecus transibat. Tunc dionysius dixit: ut si cecus illi in nomine dei sui precipere: ut videret: et ille lumen reciperet: statim crederet. Sed ut omnis suspitio tolleretur: paulus ait Dionysio: ut ipsemet verba proferret. Quod cum ille fecisset: protinus cecus visus recepit. Statimque dionysius credidit: et cum Damari uxore sua et omni familia baptisatus est. Sicque a paulo per triennium instructus episcopus arhentis ordinatus est: ubi predicationi insistens: tam civitatem quam maximam partem regionis ad fidem christi per-

duxit. Hinc paulus: ea que ad tertium celum raptus viderat: reuelasse creditur: sicut et ipse dionysius in plerisque librorum suorum insinuas re videtur: vnde et de hierarchiis angelorum: et ordinibus dispositionibus: et officiis: tam luculenter et clare disseruit: ut non putares hoc ipsum ab alto didicisse: sed ipsum potius in tertium celum raptus: hec omnia conspexisse. Propheetico etiam spiritu claruit: et dormitioni beate marie interfuit: prout ipse in libro de diuinis nominibus asserit. Cum ergo audisset petrum et paulum rome a nerone in carceribus detineri episcopum sibi substituit: et ad eos visitandos accessit: eorumque passionibus presens fuit. Verum post aliquod tempus a beato clemente petri successore in franciam destinatur: et ipsi rusticus presbyter et eleutherus diaconus sociantur. Sancti quoque saturninus et marcellinus episcopi: et lucianus presbyter comites adiunguntur. Qui omnes venientes arelatum: verbum domini predicare ceperunt. Tunc dionysius auctoritate summi pontificis fretus: marcellinum in hispaniam: saturninum aquitaniam: et lucianum ad beluacensem pagum distulit. Ipse vero cum sibi adfunctis rustico et eleuthero parisiis venit: et multos ibidem conuertit: et ecclesias erexit: ac clericos diuersorum ordinum consecrauit. Et cum tempus pontificis septius contra eum seditionem extarent: et populus armatus ad eum concurreret: diuina gratia: aut deposita feritate: ad eius pedes prociuebant: aut exterriti fugiebant. Cum autem domitiani imperatoris precepto secunda persecutio in christianos excitata esset: prefectus fesceninus contra christianos ab vrbem in gallicam directus: parisiis veniens: beatum dionysium predicantem captum colaphisatum conspuratum et locis cum sociis alligatum sibi presentari fecit. Dum autem sancti coram illo in confessione dei constantes asserent: ecce quedam matrona nobilis venit: et viri sui iudicium ab his magis turpiter deceptum asseruit. Pro eius itaque viro mittitur: et in dei confessione martyrizatur. Sancti vero a xii. militibus vicissim sibi succedentibus flagellantur: deinde cathenis gradibus vincit carceri mancipantur. Sequenti vero die dionysius super cratem ferream flammis suppositis nudus extenditur: indeque erectus ad bestias ferocissimas iculio excitatus exponitur. Que cum ad eum accederent: signum crucis opposuit: et mansuetissimas eas fecit. Deinde in elibanum mittitur: sed extincto igne nihil leditur: cruci affigitur: et diutius ibidem torquetur: inde depositus: cum sociis multis alijs fidelibus in carcere recluditur: ubi dum sanctus missam celebraret: et populum fidelem communicaret: dominus iesus cum angelorum multitudine: et immenso lumine eidem apparuit: et panem sacrum ei obtulit: atque ad martyrium confirmauit. Post hec

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. ccl.

sancti iudici presentant: et nouis supplicis cru-
ciatur. Et cū omnia tormēta superassent: iussu
pfecti ante idoliū mercurij extra ciuitatē du-
cuntur: et ibidem in cōfessione trinitatis trū ca-
pita securibus psecidunt. Statimq; corp' san-
cti dionysij se erexit: et caput suū intus brachia
angelo duce et celi precedere lumine p duo mī-
liaria deportauit: et a loco scz qui dicitur mons
martyū vsq; vbi nūc del. puidētia requiescit.
Multi hō circūstantes angelorū melodiā cō-
tinentē audierūt: inter quos largitā vroz pze-
fati lubij christiana se esse clamauit: et mox ab
impis decollata in suo sanguine baptizata oc-
cybuit. Dū infideles iussissent: vt rustici et eleu-
therij corpora in sequana fluuio mergerentur:
ne a christiano sepelirentur. Marrona quedā
nobilitis nomine carula: et adhuc pagana: tamē
iam propter visa miracula ad christū mēre con-
uersa: vectorēs ad prandium iuuuauit: et illis
epulantibus sanctorum corpora furtim surrip-
fecit: et in suo predio occulte sepeluit: que post
modū persecutōne cessante inde sustulit: et cor-
pori dionysij sociauit: ac fides christi percepit.
Passi sunt autē. vij. idus octobris circa annum
domini. lxxvi. etatis hō beati dionysij. xc. De
hō passionis ipsorum cum apud arelatum san-
ctus regulus episcopus missarum solēnia cele-
braret: apostolorum nominibus in canone recit-
tatis adiunxit: et beatorū martyz dionysij rusti-
ci et cleuberij. Quo die cum adhuc eos viues
re puraret: mirari cepit quomodo eorū nomina
sic ignoranter in canone recitasset. Et ecce tres
columbe eidem in altari apparuerūt: habentes
sanctorum martyzū nomina suis pectorib' san-
guine descripta. Qui diem notās: inuenit eos
tunc per passionē a corpore migrasse. Beatus
autē dionysius doctor ecclesie mirabilis et
insignis: scripsit libz de angelica hierarchia.
Item de diuinis nominibus. Item de mystica
theologia: et alta fore plurima que nostris tem-
poribus inueniri non possunt.

De sancto Donino martyre. Cap. lxxij.

Doninus
martyr passus ē
in territorio ciui-
tatis chrysopo-
lis: scz parmēsis
sub maximiano imperatore.
Qui cum esset pūnus cubicu-
larius eiusdē augusti: coronā
eius seruabat: et de ipsius ma-
nibus maximianus aureolam
imperialē accipiebat. Anno igit' sexto imperij
sui: cum roma mediolanū venisset: dedit contra
christianos edictū mortis. In de venēs in par-
tibus germanie: christianos quosdā sibi inuen-
tos decollari mādauit. Tunc erāt ibidem fides
les quidā occulti circiter quigēti. Inter quos

scūs doninus potissimus erat: qui ceteros cō-
fortabat. Et dū imperator ad urbem romam ve-
nisset: pfecti omnes eū secuti eidē occurrerūt:
scz xpianos constantissime pfecti sunt. Quos
omnes imperator decollari mandauit. Et quib-
usdam ex ipsis occisis aliquot fugerūt: vna cū
sancto donino: quidā per viam flaminā: quidā
per viam aurelā: quidā hō per viam claudia.
Doninus autē via claudia perrexit. Et dum ve-
nisset. xv. militario ab urbe chryso poli: nūcū ma-
ximiani cū apprehensum: in media via publica
que claudia dicit: iuxta sistrionem fluuium des-
collauerunt: cuius corpus trūcum manibus p-
prij caput de terra leuauit: et ipsum deferens
flumen super vnda transiuit: atq; per iactum
lapidis deportauit vsq; ad locum in quo quie-
uit: vbi et sepul' est miraculis clarēs. Inter q̄
oēs cum inuocantes: et de calice ipsius potan-
tes liberat a morū rabidi canis. Qui passus ē
septimo idus octobris.

De sancto cerbonio epo. Cap. lxxij.

Cerboni-
episcop' popu-
lonie claruit tē-
porē beati gre-
gorij pape. Qui
dum hospitalitati esset inten-
tus die quadā transeites ho-
spitio suscepit. Quos gorbis
superuenientibus abscondit:
corūq; vstrā ab illoz nequitia
reseruauit. Quod dū totille gothoz regi p̄fido
nunciatū esset: iratus crudelitate iussit episco-
pum teneri: et in loco qui merulis dicit' octano
ab urbe militario vbi cū exercitu suo residebat
sibi presentari: eūq; in spectaculo populū versis
ad deuorādum prosci. Tunc in cōspectu regis
episcopus ad mediū deductus est: atq; ad eius
mores vsus immanissimus exquisitus: qui ex
cauea dimissus: accensus et concitatus episcopū
perit: sed subito sue feritatis oblit': capite hu-
militer submisso labere episcopi pedes cepit:
populusq; qui ad spectaculum venerat mortis:
magno clamore versus est in admirationem ve-
nerationis. Ad cuius reuerentiā etiam rex ipse
promotus est: ipsumq; honoratum valde dūm-
sit: et eius se orationibus commendauit. Et hic
etiam in ecclesia sua cui p̄cerat: populonise se-
pulchrum sibi parauit. Sed cum longobardos
rum gens in italiam veniens cūcta vastasset ad
helbam insulam recessit. Qui irruēte egritudi-
ne ad mortem venēs: clericis suis precepit: vt
corpus eius in sepulchro qd sibi populonie pre-
parauerat poneret. Qui cū illi respōderent: q̄
illuc ipsum reducere minime possent: eo q̄ lon-
gobardos ipsum locum detinentes vel illac dis-
securantes timerent: portatus est eos vt secure
ipsum illuc deportarent: et festine sepelire cu-
rā

rarer: motus est eodem loco sine ulla mora discederet. Defuncti igitur corpus in nauis posuerunt. Et cum populioniam tenderent: et immensa nimis pluuia erupisset: per totum illud maris spacium quod ab helba insula usque populioniam duodecim milibus distat: circa vtraque nauis latera procellosa valde pluuia cecidit: sed in nauis eadem: nec minima imbris gutta descendit. Peruenientesque ad locum: corpus sepulture tradiderunt: et episcopi precepta seruantes: ad nauem sub festinatione redierunt. Quam mox ut intrarunt in eodem loco dux crudelissimus longobardorum gummarith aduenit. Ex cuius aduentu carbonum habuisse spiritum prophete claruit: qui illos sepulto corpore inde discedere sub festinatione precepit. Quisuit autem vester sanctus in domino. vi. idus octobris. Dec gregorius. iij. dialogoz. cap. xl.

De sancto Paulino epo. Cap. xliij.

Paulin' epi

scop' eboraceni: claruit apud idem oppidum tempore bti gregozii pape. Cum enim idem sanctus doctor: augustini epm ad predicandum anglozum genti destinasset: ut dictum est supra in gestis ipsius augustini episcopi vij. kalen. iunij. Idem beatus augustinus iustum episcopum genti nordannialozum consecrauit. i. ei nationi anglozum: que ad aquilonem vmbes fluminis habitabat. Qui iustis verbis fidei predicando: eadem gentem cum rege suo eduno condidit. Hic etiam iustus paulinum episcopum ordinauit: et ipm ad eboracensem ciuitatem in fide confirmanda delegauit. Qui fructum plurimum predicacionis in eadem ciuitate pfectit: et clarissimam in pace quietem. vi. idus octobris.

De sero Geraldo cofessore. Cap. xlv.

Geraldus

ffessor apud aulstani claruit. Hic vir illustris lemonticensi territorio aureliaco pago natus: a patre geraldo: matre adaltrude de nobilissimis atque distissimis. Qui dum infans casste uiuerent: nocte quadam dormitans in somnis admonetur: ut debitum matrimoniale soluant: ut prolem mirificam procreare valeant: quem geraldum nominare debeant. Excitatus igitur pater: debitoque soluto: iterum obdormiuit: viditque ex pollice pedis eius dextri vngulam nascentem que in arboris magnam succrescens: palis et perticis pregebat: nec tamen

in pede pondus aliquod sentire videbat. Et cum mater filius adhuc gestaret in vtero: et die quadam cum viro esset in thalamo: trinam vocem audiuit infantuli vagantis: et quasi iam nativo voce emittentis. Natus igitur puer: et ablactatus: annis puerilibus deo deditus: litterisque diuinis intrabiliter breui tempore ultra coetaneos est imbutus: iuuenisque effectus: armis: utpote miles nobilis exercitatus: cictos in acie superabat. Defunctis autem parentibus: ex facultatibus suis egenis largitus ministrabat. Quem diabolus semel visioe puelle pulcherrime eius vasalli filie grani tetatione pulsauit: ita ut ille nuncium ad patrem mitteret: quod nocte sequenti ad eum accedere vellet. Peccatum tamen rimis orationem premissit: et sic ad domum puelle accessit: et a patre susceptus fuit. Cum autem tetationem grauem sentiret: et ad ignem sederet: puella sibi ultra modum deformis visa est: ut iam quam viderat esse non putaret: nisi pater eius illam esse penitus affirmasset. Sicque tetatione superata sine crimine rediit: et patre cum omni familia libertati donauit: atque puellam nuptul tradidit. Officium autem diuini ac si clericus continue dicebat: et missam quotidie audiebat. Cum autem die quadam agendis curie intectus: missam audire non posset: loco misse psalterium totum legit. Et extunc in consuetudine duxit: ut quotidie totum psalterium decantaret. Desinnum relicto seculo monasterium in proprio solo in aureliaco construxit: quod de suis facultatibus large dotauit: in quo se monachum fecit: et multa vite sanctitate et abstinentia claruit: polensque virtutibus: feliciter ad christum migravit sexto idus octobris. Sepultusque est in ipso monasterio miraculis clarus.

De sanctis Lasso et Florentio et socijs martyribus. Cap. xlvj.

Lasso et flo

rentius martyres cum socijs septem passi sunt sub maximo imperatore apud beironam urbem galliarum circa rhenum fluum. Cum enim ides imperator de mauritania aphyrice: et de finitimis regionibus propter gallozum frequentes tumultus militum multitudinem deuocasset. Inter alios elegit milites. cecel. ad sui custodiam deputatos: quos una secum cum sacra legione thebeorum in galliam adduxit. Postquam autem legionem predictam occidit christum dominum confidentes: prefati milites trecenti sexaginta christianissimi ab eodem imperatore discedentes per diuersa loca fugerunt: quorum precipui erant cassius: florentius: gerson: malosus: et victor. Qui una cum eoz socijs

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. ccli.

eccles. rino martyro ternis in locis coronati: vna ⁊ eadē die ab ecclesia recolluntur: cū tamē diuersis diebus passi fuerint: vt scribit bellinā dus. Nam cū de mādato imperatoris maximā ni milites eius gentiles prefatos xpianos in sequentes: hincinde eos requirerent: cassium ⁊ florentium cum alijs sepre apud beronā vrbē circa rpenum flumiū inuenerunt: quos ibidem in xpi confessione decollauerunt. quorū passio agitur. vi. idus octobris.

De sanctis Berone ⁊ socijs marty ribus. Cap. xlvij.

Ero mar

tyr cum socijs cccxvii. apud coloniā agrippinā passi sunt. Cum em̄ persecutores ab imperatore maximiano destinati ad predicatos milites, cccclx. occidēdos. Cassium et florentium

cum alijs septem interfecissent: vt supra dictū est. Beronem milite cum comitibus, cccxvii. militum in campis colonie inuenerit. Quos oēs xpm̄ domini confitentes gladijs trucidarunt. Quorū festū colitur. vi. idus octobris.

De sanctis Valoso ⁊ Victore ⁊ socijs martyribus. Cap. xlvij.

Malosus et

victor martyres cum socijs triginta apud oppidum francorum: quod troia siue xanthum dicitur passi sunt. Cum persecutores prefati post interfectionem predictorum martyrum: videlicet cassij et florentij et

sociozū geronis atq; aliozū predictorū pro cecissent ad reliquos requirendos de mandato imperatoris maximiani malosum ⁊ victores cum alijs triginta: qui de numero predictorum cccclx. militum supererant: iuxta dictum oppidum xanthum inuentos: gladijs cederunt: et eozū corpora in locis palustribus submerserunt: quorū tamē reliquie a christianis reperate condigno honore sepulte sunt. Et in eozū postmodum honorem Helena constantini mater basilicam super eozū corpora miro decore et sine vilo ligno construxit: vbi et per eozū merita europyalus coloniensis episcopus dolore capitis sanatus est. Sed cum corpus malosi martyris longo tempore vbiā sepultum fuerit latuisset. Sancto episcopo dicti loci diuina reuelatione mōstrati est. Qui corpus de loco sustulit: immensi odoris refragrās suauitate: ⁊ ipsum supra sociozū cadauera collo-

cavit. Hozū etiam dies passionis similiter celebratur. vi. idus octobris.

De sancto Pinyto episcopo. Cap. xlvij.

Pinyt⁹ epi

scopus gnosevz bis creren. marci antonij imperatoris temporibus apud ipam claruit ciuitatem. Qui inter viros apostolicos nobilissimus in scripturis suis velut in quodā speculori uentem sui dereliquit imaginem. Quiq; inter cetera sapiente sue opuscula ad dionysiu corinthiozū episcopū elegantē scripsit epistolā: in qua docet non semper lacte nutriendos populos: ne quasi paruuli ab ultimo occupentur die: sed ⁊ solido debere pasci cibo: vt in spiritalē proficiant senectute. Qui et in xpo plenus sanctitate quiescit. vi. idus octobris. De hieronymus libro de uiris illustribus.

De sancto Piero presbytero. Cap. l.

Perius alexandri

ne ecclesie presbyter insignis floruit tempore diocletiani imperatoris. Qui tam florentis sermonis uenustate populos docuit tāraq; diuersozū tractatum elegantiā fultit: vt origenes iunior uocaretur. Tractatū longissimū super osee pphetiaz descripsit. Et apud alexandriā in pace quiescit. vi. idus octobris. De hieronymus vbi supra.

De sanctis Tharaco presbytero et Andronico martyribus. Cap. li.

Tharac⁹

probus ⁊ andronic⁹ martyres apud carthago metropolitim cillicie temporibus diocletiani ⁊ maximiani passi sunt sub prefide maximo. Quorū primus natione romanus: ⁊ miles anno rā. lxx. milite terrestrī pro xpo renūciavit. Secundus de sede paphlie exortus. Tertius iunior de primis epheziōzū ciuitatis. Qui insimul sociati: accusati sunt maximo prefidi a domero centurione: q̄ essent xpiani: ⁊ ab eodē iudice tenti sunt. Qui primo quidē tharacum vt seniore in xpi professione inuictum manentem in maxillis cesum nudatū uirgis flagellari fecit. Deinde vinculis ferreis in carcerem alligari: postea probum in simili confessione manentem in dorso et ventre neruis crudis diutius cesum: eisdem vinculis uinctum carceri man-

D liij

clipant. Ac postmodum andronicum christi nominis confessione gaudentem: ut adolescentulum diu suatum: in equuleo appesum et cesum: ac ore contusum et lateribus punctum: necnon plagis cum testarum fragmentibus conficatum: ferreis cathenis ligatum in ergastulo clausit. Deinde eos in susia ciuitate productos: idem preses sibi presentari fecit. Et primo tharacuz sacri icare nolentem ore ipsius lapidibus confRACTO et dentibus excussis: manus eius in ignem mitti iussit: dehinc ligari pedibus: capiteque deorsum suspendi et fumum atruz subterponi: atque acetum cum sale eiusdem auribus instillari: nares quoque sinapi aceto liquefacto perfundi: et sic in custodiam tradi. Sequenti die probum eductum iussit: os eius confringi: et ferrum ignitum labijs apponi: atque extensum nervis cruciatu durissime cedi: facieque tota lapidibus conficta in custodiam recepti. Tertio vero die andronicum productum in palis. iij. extensum alligari: et nervis durissimis in scapulis et ventre flagellari: eo quod plagas eius priores curatas fuisse mirabatur. Sicque illum in eadem custodia recludi fecit. Deinde eisdem ad achaboz ciuitatem attraxit: ubi primum presatus preses tharacum vincrum in faciem cedi iussit: et obeliscos accensos labijs et marillis applicari: aures quoque nouacula percidi: et raso capite prunas superponi. Deinde obeliscos incensos sub asellis immitti: et sic in carcere vinculari. Probum vero vincrum pedibus sursum appendi mandauit: et candentes obeliscos lateribus apponi: atque clauos ignitos manibus eius infigi: deinde oculos eius acubus punge: et sic in carcerem compeditum mitti. Andronicum autem ligatum papyris inflammatis circa ventrem eturi precepit: et obeliscos incensos circa digitos eius apponi: ferrum quoque ignitum in os eius mitti: et dentes eius excuti: molisque confRACTIS linguam ipsius abscidi et comburi: et sic in carcerem alligari. Post dies autem aliquos eos preses impius produci fecit: et respiciens illos sanos iratus vehementer: bestiis ferocissimis in arenam exposuit. Que pluribus gentilibus extinctis sanctorum pedes lungebant. Leena quidem tharacum: leopardus probum: versus autem obsequabatur andronicum. Nos uisissime cum omnia superassent. Iussu presidis decollati sunt: adhibiti quoque sunt quattuor custodes: ne corpora sanctorum sepelirentur: sed in ignem missa consumerentur. Quia autem valida tempestate et fulminibus custodes territi fugerunt: et flamma extincta sunt: et sic corpora incombusta remanserunt. Super quorum singula christiani nocte uiderunt stellam fulgentem: eaque tollentes honorifice apud tarsum cilicie sepeliterunt. v. idus octobris.

De sancto Eustachio abate. Cap. liij.

Eustachii

us abbas luxu uicij. fuit: qui a beato columbano ab italla ad dictum monasterium gubernandū paterno affectu directus: equo iure subditas monachorum cateruas rexit: adco vt nullus se beatum columbanum predidisse gemeret. Qui huius doctrinis imbutus fuisset. Qui et post laudabilem vitam uirtutibus pollens: quiescit in christo. v. idus octobris: in rouij sepultus.

De sancto Eustachio epo. Cap. liij.

Eustachius episcopus

pus antiochenus claruit apud ipsam ciuitatem tempore constantij imperatoris. Hic genere pampbilus tam opere quam sermone fidei pugil egregius aduersus arrianum dogma plurima conscripsit: Extant etiam ipsius sapientie preclare duodecim lumina de anima. Item tractatus aduersus ortogensem: Item epistole multe quas enumerare difficile est. Qui propter fidei catholice defensionem: quam contra arrianorum sectam susceperat: a constantio imperatore traianopolim in exilium missus uite terminum dedit.

De sanctis quattuor milibus nongentis septuaginta sex martyribus. Cap. liiij.

Quattuor

milis nongentis septuaginta sex martyres apud aphyricam passi sunt sub persecutione uandalica. Qui cum essent ecclesiarum dei plurimarum episcopi presbyteri et diacones associatis suis turbis fidelium populorum iussu hunericū arriani regis in horribile exilium heremi trusi: atque inter mauros ferocissimos deputati sunt. Inter quos erant cyprianus et felix presbiteri sacerdores. Ex quibus plurimi dum ducerentur: et cuspidibus ac lapidibus sibi alligatis ad currendum dum tunderentur: et per aspera et dura loca traherentur: per singula membra dispersi inter manus thabertij exspirabant. Extraxerunt per totum aggerem publicus locus tumuli uel sepulture horum. Reliqui vero predictorum ad exilium predictum adducti: fame et inedia ac nuditate afflicti: necnon varijs supplicijs excruciatu martyrium celebrarunt: quorum natale colitur. liij. idus octobris.

De sancto marcello epo et martyre. Cap. liij.

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cclij.

Marcellus epi

scopus apamie et
martyr: successor
iohannis vita san-
ctissimus tēpore theodosij se-
nioris martyrum passus est.
Cum em̄ iussu eiusdē augusti
deorum templa vbicq; destrue-
rentur. Venit prefectus orien-
tis apamias ad templa idolo-
rum destruenda: et dum ibidem templum iouis
maximū et robustum: utpote lapidibus ferro et
plumbo alligatis fabricatum vidisset: impossi-
bile quoq; ad destruendū iudicasset: ad sugges-
tione marcelli perit ad alias ciuitates: ipm̄
et templum iuxta vires et dissoluendū commi-
sit. Marcellus nō cuiusdam operarij consilio
quartuo: ingentibus colūnis subterfossis: quib;
bus tota pariter machina nitebatur: ligna sup-
posuit: et in ipsis ignem immisit: ut lignis exu-
stis colūne ruerent: orāq; fabricam secum tra-
berent. Sed resistente demone: ignis non pos-
terat ligna inflammare. Episcopus nō oratio-
ne premissa aqua benedicta ignem asperxit: et
mox diabolū effugauit. Statimq; igne sub-
termissis ligna accendit: quibus cōbustus ruen-
tibusq; colūnis: omne edificium templi corruit:
cuius sonitus terram concutēs omnes exte-
ruit. Post que sanctus episcopus et alia plura
phana idolorum destruxit. Qui et martyribus
pro christo certantibus scribebat: et eorū scripta
recipiebat. Nouissime autē et ipse a paganis tē-
tus: pro christi cōfessione martyrio coronas-
tus est: et apud apamiam honore condigno tu-
mulus. iij. idus octobris.

De sancto Larpō discipulo. Cap. lvi.

Carpus di

scipul' bti pauli
apli apud troa-
dem claruit: vbi
et ab eodem apo-
stolo episcopus cōstituitur est.
De hoc refert dionysius i epi-
stola ad themophilum: q; cum
esset vir mire sanctitatis et ze-
latoz fidei: et quidam infide-
lis fidelem quēdam peruertisset: adeo corpus
moleste tulit: ut ex hoc infirmitatē incurreret.
Tante autē sanctitatis erat: ut nunq; celebra-
ret quin aliquam celestem visionem conspice-
ret. Sed cū pro vtriusq; conuersione orare de-
beret: cum tamē quotidie exorabat ut combu-
stione quadam: amboz simul immisericorditer
abumperet vitas. Et ecce circa noctis mediū
dū uigilaret: et hanc orationem faceret: subito
domus in qua erat in duo diuisa fuit: et quedam
immensa fornax ibidem apparuit: respiciensq;

sursum vidit celum apertū: et ibidem iesum cir-
cundatum multitudine angeloz. Deinde sus-
cita fornacē predicti duo vtri tremuli stare cer-
nuntur: qui a serpentibus de fornace procedē-
tibus moribus: et inuolutionibus violenter in
fornacem traherantur: et ab alijs quibusdā vi-
ris impingebant. Hoc videns carpus adeo in-
stozum vindictam delectabatur: ut superiores
visionem intruere contēneret: et in horum vtrius-
nem rotas intentus esset: ita q; plurimum mo-
le ferebat: q; in fornacem non cito cadebant.
Tandem cum in celū resperisset: ecce iesus ho-
minum illoz miseratus ad illos cum angelis
descendens: manus extendit: et ipsos eripuit.
Dixitq; carpo: q; paratus esset iterum pro pec-
catoribus pati. Sicq; decetero carpus p illoz
conuersione orauit: dominusq; vtrūq; ad fides
reuocauit. Demū idem beatus discipulus p
cōfessione xpi martyrio coronatus est: et apud
troadem sepultus. iij. idus octobris.

De sancto Eduardo rege et con-
fessore. Cap. lvij.

Edwardus cōfessor

rex illustris angloz generosa
progenie orus filius regis elte-
rudi: et enie regine ricardi du-
cis normanz filius: diligent
parentum cura nutritus ab annis puerilibus
sanctispiritus informatus est disciplina. Qui
adhuc puer existens: propter dauoz pcellam
seulentium in anglia ductus est in neustria in
austra domo: vbi opera puerilia deserēs: christi
seruitio se mācipauit: beatamq; dei genitricē
et petrum apostolū atq; euangelistā iohannem
in patronos sibi speciales assumpsit. Tandem
parente defuncto et fratre ipius inaudita cru-
delitate perempto eduardus timēs: se domino
commēdauit. Expectans quoq; donec post mo-
dicum tēpus barbarica pestis cessauit: et tūc a
baronibus in regnum inductus: et cum gloria
apud lūdunū in die sancto pasche ab episcopo
coronatus est. Regnauit autē tēporibus hen-
rici tertij imperatoz: et regnum optima pace
gubernauit: et sanctissime deo vixit. Egicā go-
dini filiam liberalib' artib' imbutā in vxorem
duxit: quā adeo persuasit: ut castitatē seruātes
suo nomine cōiuges: ambo h'gines permanse-
rūt. Fuerat autē godinus p'dictus conspirator
in nece fratris regis eduardi. Dum autem die
quadā cum rege in mēsa discumbēs se iuramē-
to de morte fratris excusaret: p'iculo offe quas
comedebat: subito offa quā in ore posuit suffo-
catus est. Filius quoq; eius eadez die ab equo
in carensē fluuium precipitatus necatus est.
Dater nō eius vxor godini ictu fulminis inte-
rūt. Sicq; omnes qui mortis fratris regis cō-
scij fuerāt: vltio diuina vindicauit: sola regis cō-
iuge q; innocēs inde fuerat incolume pmanēte.

D iij

Rex iste tate fuit gravitatis: ut vis non sine maxima causa puocaret in risum: unde et semel cum die pasche post prandiu valde rideret: et ex hoc oēs mirarent: dixit rex qd p spiritū viderat septem dormiētes in celo mote: qui dudū sup latus dextrum iacuerāt: severos in finistram: qui donec sic manerēt: multe in orbem perfectiones future forent. Sed post decursum annorum centū: iterū ad latus dextrū se verterēt. Directi sunt autē a baronibus nūcū ex anglia in greciā ad montē predictū apud ephesum civitatem. Qui per oīa sicut rex dixerat contigisse inuenerūt. Nam donec illuc nūcū peruenerūt: oēs ephesoz populi: qd septē dormiētes in finistram versū fuissent penitus ignorarūt. Qui tū modicis antea diebus sup dextrū latus illos cognouerant dormiētes. **H**ic etiam rex circa pauperes liberalissimus et humilis fuit. Nam die quodā pauperē contractū incedere nō valētes p̄p̄o latoꝝ e carentē deuotus rex in humeris suis assumpsit: et ipm a regali palatio vsq; ad sc̄ti petri ecclesiā baiulauit. Hic etiā sepius in hora cōsecrationis xpm in carne cōspexit in manib; sacerdotū. Qui regno feliciter disposito quēuit in pace āno dñi. **M. c. lxx. id. octobris.** Sepultus iuxta beati petri altare vbi et miraculis claret.

De sancto eduardo rege et mar. Cap. lviij.

Edwardus martyꝝ

Erex secundus angloꝝ: filius eduardi regis: vna cum patre ānis duobus cum dimidio regnavit. Tūc visa est stella cometes apud vicum regium: qui dicitur caluar: significās persecutiōes in regno subsequētes. Nam clerici intrusi et criminosi a suis ecclesijs: per dūstanum archiep̄m cantuariēsem expulsi noua prela suscitariūt omnibus pene ecclesijs denastariis: quos tamē vltio diuina puniuit: vt supra dictum est in vita sancti dūstani. vij. idus septembꝝ. Tū autē mortuo egdaro rege eduardus adhuc iuuentis eēt: et elfrida nouerca ei; olim regis vtor filium suū propriū puerulum: necdum annoꝝ seprez regem facere pcuraret: et ob hoc cum quibusdam ex baronibus consp̄rasser. Dūstanus eduardum: vt pote cui regnū tanq̄ p̄mogenito de iure debebat: contra vortum illorum coronauit. Unde et regina turbata in mortē regis machinari cepit. Tum autē die quadā eduardus de venatione fessus rediret: et illa sitiētī poculū porrexit fatelles ab eadē iducti: regē potenti sicca percussit et occidit. Et cum sero esset circa corpus ipsius: subito diuina lumina in seuerūt. Eniūsc; tactu claudis gressum: et mutus loquēdi vsū cōtinuo recuperarunt. Tūc ad corpus eius elfrida regina in equo venisset: vt quasi se de nece eius inculpabilem simularet: dum redire veller: equus se

inde nullo modo mouere potuit: mutatoq; alio equo similiter et tertio sicut et priori cōtigit: vñ ab oibns de morte regis rea iudicata est. **D**e pulchus est autē rex condigno matris honore miraculis clarēs. **E**lfrida nō regina vides vltionē quā de; fecerat in clericos ecclesiāz persecutiōes de homicidiō condigne penituit: et in melius vitam mutauit.

De sancto Theophilo episcopo et confessoꝝ. Cap. lix.

Theophilus episcopo

Tephus apud antiochiam floruit. Qui sextus a beato petro apostolo eiusdem ecclesie sedem tenuit: et vir eruditissimus multa sapientia claruit: plurimosq; libellos composuit. In testimonium libros tres ad Anatholium scripsit. Aduersum Ihermogenes heresim alium. Extrant eius et aliq; elegantes ad edificationem ecclesie pertinentes: composuit et contra martionem librum vnus. Super euangelio et prouerbijs salomonis cōmētarīos se legisse beatus tradidit hieronymus: qui cum superiorum elegantia non videns sibi congruere. Qui etiā marci antonini imperatoris temporibus in pace quēuit tertio idus octobris.

De sancto Theophilo confessoꝝ. Cap. lx.

Theophilus confessoꝝ

Theophilus in ciuitate cilicie claruit. Qui cum eēt ecclē vicediā ecclesiasticas res: vt pote morib; et sciētia precipuus optime gubernauit: quem clerus et populus nimum diligebat. Tacante nō episcopatu: ipsum in pontificez omnis populus elegit: sed theophilus se indignū iudicans omnino recusauit. Ad metropolitanū autē violenter a populo ductus: et in episcopus sibi dari ab omnibus postulaf. Sed ipse penitus renuens: vñ ab ipso dimittitur: et alius in episcopum consecratur. Post dies modicos ad suggestionem emulorū quorūdā theophilus ab episcopo de officio deponit: et in locū eius qdā ex aduersarijs surrogatur. Desperans iste iudeum magum adiit: et eius auxiliū imploꝝ. Quem ille nocte extra ciuitatem adduxit: et diligenter monuit ne crucem sibi imprimeret: aut christū vel agines nominaret. Vocante autē mago demones infirmit homines candidari eidem apparuerūt: qui cum cercis ardētib; ad regē ipsoꝝ diaboli i throno aureo sedē: illū adducūt. Pro quo iudeus genui ergo ipius auxiliū postulauit. Ille theophilū officū restituendū et maiore adhuc faciēdū pmittit: dū tñ hic xpm et matrē velit abnegare: et diabolo p̄fessionē facere: et abnegationis chirographum manu p̄p̄ia scribere. **Theo**

De sanctis in mēse octobris occurrētibz. Fo. cclij

philus ergo abnegationē fecit: et chirographū scribens diabolo tradidit. Reuerfus autē mox die sequenti ab episcopo accersitur: et expulso emulo in officium remittitur: et vltra quod prius honoratur. Post dies autem aliquot theophilus resipiscere cepit: et peccatum suum desinens per dies xl. matrem misericordie inuocauit. Quibus elapsis gloriosa regina eidē nocte media apparuit: et eidem salutem spondit: ipm tamen: vt adhuc oratione persisteret admonuit. Quod cū ille fecisset: post tridnū iterum eidem virgo beata cum splendore nimio asstitit: et eius peccatum ei dimissum a deo nūciauit. Cum autem ipse pro chirographo confecto nimum anxiaretur: die sequenti del genitrix eidē in somnis apparuit: et chirographum supra eius peccatus dimisit: quod ille excitatus inueniens ad episcopum celebrantē accessit: et corā omni populo peccatum suū confitens: cuncta vrsa: et gesta narrauit: eiusque chirographum cunctis ostēdit: qui ex luce a virgine contracta facie: vt sol resplendere visus fuit: et in eodem loco per triduum in oratione perseuerauit. Innocē sequentiam illam composuit Ave maria gratia plena dñs tecū ego serena. In qua et de seipso: et de episcopo mentionem facit: et elapsis tribus diebus ad xpm migravit. In cuius transitu audite sunt voces angelice concinētes. Sepultusque est in ecclesia celsice: per quem deus multa miracula ostendit.

De sanctis faustino Ianuario et martiali martyribz. Cap. lxi.

Faustinus Ianuarii martialis martyres in hispaniis ciuitate corduba passi sunt: qui primo equitum penna cruciati: deinde supercilij excoriatis: auribus quoque et naribus percisis: dēribz etiam

superioribus euulsi: ad vltimum ignis passionē gloriosum martyriū consumauerunt: tertio idus octobris: vt ait ado in martylogio suo.

De sancto Calixto papa et martyre. Cap. lxiij.

Calixtus papa et martyr huius nominis primus in urbe romanae natione romanus et pater demerrio de regione vrbis rauenensis Zepherino romano pontifice in episcopatu successit: et sedit annos. v. menses duos: dies. x. Hic constituit festiuitatem die sabbati ter in an-

no fieri: frumenti: vini: et olei sicut propheta. Ad huc quoque supra. lxiij. anni rpa. lxiij. indixit omni ecclesie ieiunia. primū vernale. secundū estiuale. tertium autumnale. quartū hyemale. In quibus etiam precepit ordinatio fieri: quod nec ipse: nec alius quilibet romano: potest fieri a beati petri: usque ad sancti siluestri rpa legatur celebrasse ordinationes: nisi in mense decembris. Hic idem prohibuit: vt in accusatione presbyterorum infames et suspecti et inimici non susciperent. Eos quoque hereticos nominauit: qui dicunt sacerdotes post lapsum si dignam egerint penitentiam: non posse ad pristinos redire honores. Hic fecit ecclesiam sancte marie trans tyberim: et cimiteriū in via apia construxit: quod suo nomine vocatur cimiteriū um calixti ad caracumbas: vbi plurima multitudo martyrum sepulta est. Huius tempore imperante alexandro: pars eminentior capitolij de usino incendio concremata est: et sinistra manus aurea idoli iouis fulmine liquefacta est. Tunc sacerdotes ad imperatorem venerunt: petentes vt dii irati sacrificijs placarentur. Dum ergo offerent celo sereno mane die iouis: repente de usino fulmine quattuor sacerdotes idolorum mortui sunt: et ara iouis concremata est: et sol obscuratus est: ita vt populus fugeret extra muros. Cum autem palmatus consul audiret: quod Calixtus cum suis clericis: et multis christianis trans tyberim latiraret: rogauit imperatorem: vt christiani per quos hoc malum ciuitati contingerat: ad purgationem vrbis penitus delerentur. Qui dum de mandato imperatoris cum militibus trans tyberim properasset: vt calepodium presbyterum cum alijs christianis comprehenderet decem milites: qui domum intrauerant excitati sunt. Quod alexander conspiciens: iussit omnem populum pro liberatione militum deo mercurio immolare. Sed cum vna ex virginibus pagano: arrepta a demone deum christianorum verum et vnicum acclamaret: conuersus est palmatus consul: et cum vxore et filijs ac omni familia numero quadraginta duo baptizati sunt a sancto Calixto papa. Conuersus est et simplicius senator: et Felix cum filia sua Banda: quam prefatus palmatus a paratysi liberauit: qui omnes ab eodem pontifice baptizati: detenti sunt vna cum calepodio presbytero: et ab imperatore alexandro pariter decollati: vt hec omnia superius dicta sunt in passione calepodij et sociorum sexto idus maij. Quorum omnium corpora Calixtus pontifex in suo cimiterio sepeluit. Deinde alexander imperator calixtum papam detentum quinq; diebus sine cibo et potu manere fecit: deinde fustibus cesum in custodiam artissimā recludi. Qui per noctem apparens beatus calepodius martyr cum ingenti lumine: ipsum in timore domini confortauit. Quod cernens miles quidam nomine priuatus: qui erat viceribus plenus ad pedes

no fieri: frumenti: vini: et olei sicut propheta. Ad huc quoque supra. lxiij. anni rpa. lxiij. indixit omni ecclesie ieiunia. primū vernale. secundū estiuale. tertium autumnale. quartū hyemale. In quibus etiam precepit ordinatio fieri: quod nec ipse: nec alius quilibet romano: potest fieri a beati petri: usque ad sancti siluestri rpa legatur celebrasse ordinationes: nisi in mense decembris. Hic idem prohibuit: vt in accusatione presbyterorum infames et suspecti et inimici non susciperent. Eos quoque hereticos nominauit: qui dicunt sacerdotes post lapsum si dignam egerint penitentiam: non posse ad pristinos redire honores. Hic fecit ecclesiam sancte marie trans tyberim: et cimiteriū in via apia construxit: quod suo nomine vocatur cimiteriū um calixti ad caracumbas: vbi plurima multitudo martyrum sepulta est. Huius tempore imperante alexandro: pars eminentior capitolij de usino incendio concremata est: et sinistra manus aurea idoli iouis fulmine liquefacta est. Tunc sacerdotes ad imperatorem venerunt: petentes vt dii irati sacrificijs placarentur. Dum ergo offerent celo sereno mane die iouis: repente de usino fulmine quattuor sacerdotes idolorum mortui sunt: et ara iouis concremata est: et sol obscuratus est: ita vt populus fugeret extra muros. Cum autem palmatus consul audiret: quod Calixtus cum suis clericis: et multis christianis trans tyberim latiraret: rogauit imperatorem: vt christiani per quos hoc malum ciuitati contingerat: ad purgationem vrbis penitus delerentur. Qui dum de mandato imperatoris cum militibus trans tyberim properasset: vt calepodium presbyterum cum alijs christianis comprehenderet decem milites: qui domum intrauerant excitati sunt. Quod alexander conspiciens: iussit omnem populum pro liberatione militum deo mercurio immolare. Sed cum vna ex virginibus pagano: arrepta a demone deum christianorum verum et vnicum acclamaret: conuersus est palmatus consul: et cum vxore et filijs ac omni familia numero quadraginta duo baptizati sunt a sancto Calixto papa. Conuersus est et simplicius senator: et Felix cum filia sua Banda: quam prefatus palmatus a paratysi liberauit: qui omnes ab eodem pontifice baptizati: detenti sunt vna cum calepodio presbytero: et ab imperatore alexandro pariter decollati: vt hec omnia superius dicta sunt in passione calepodij et sociorum sexto idus maij. Quorum omnium corpora Calixtus pontifex in suo cimiterio sepeluit. Deinde alexander imperator calixtum papam detentum quinq; diebus sine cibo et potu manere fecit: deinde fustibus cesum in custodiam artissimā recludi. Qui per noctem apparens beatus calepodius martyr cum ingenti lumine: ipsum in timore domini confortauit. Quod cernens miles quidam nomine priuatus: qui erat viceribus plenus ad pedes

etus prociat: et pro sanitate sua exorauit. Quē cum Calixtus sacro fonte perfunderet ab omnibus vulneribus sanauit. Quod audiens alexander: iussit Calixtum per fenestram domus in qua tenebatur precipitari: corpusq; eius in puteū demergi: et in eo rudera cumulari. Asterius hō presbyter corpus eius de puteo eleuauit: et in cimiterio suo sepeliuit pridie idus octobris. ¶ Hic fecit ordinationes quinq; per mensem decembrium: presbyteros quindecim: diacones quattuor: episcopos per diuersa loca numero nouemdecim. Et cessauit episcopatus dies sex.

De scō gaudētio episcopo r mar. Cap. lxiij.

Gaudentius

us episcopus arminensis et maritus passus est apud eandem ciuitatem tempore constantij imperatoris. Qui ex ciuitate ephesiorum exortus: fidei documentis eruditus: adhuc cathecuminus: ad urbem romanam uentens: tempore Damasi pape: a quodam iustino presbytero sacrum baptismum suscepit: et apud quandam maronam nobilem nomine eufricam hospitio se recepit. Quam adhuc gentilem: sua predicatione ad fidem christi conuertit: et ad sanctum damasum papam adduxit: qui eam sancti fontis unda perfudit. ¶ Damasus autem pontifex cum de origine et religione Gaudentij ab eo cunctatus audisset: cum se cum accersit: ipsumq; clericum fecit: quem et in sui seruitio detinens post biennium leuitam ordinauit: deinde post septennium ad sacerdotium promouit. Qui sedula exhortatione: populo iugiter uerbum domini predicabat: et miraculorum gloria clarescebat. ¶ Nam quidam miles romanus nomine Tarsentius a diabolo obsessus est: clamante demone per os eius: quod nisi illic Gaudentius presbyter ueniret: inde nunq; discederet. Gaudentius ergo de mandato pape pro eo missarum solennia celebravit: deinde sacram eucharistiam uero offerens demone ab eo in fumi specie electo. Quo miraculo multi paganorum conuersi sunt. ¶ Cum autem arminensis episcopus defunctus esset: et populus ipsius uerbis ad papam pro petendo pontifice accessisset. Damasus gaudentium episcopum consecrauit: et Ariminum in pastorem cum populo destinauit. Qui primum ad ciuitatem: que Martiana dicebatur adueniens diebus decem: ibidem moram traxit: et populum multum ibidem existentem in fide christi erudit: quem miles gentilis: qui dudum egrotus in lecto iacuerat: eius fama comperta: ad se ingredi fecit: et ut se ab infirmitate illa curaret humiliter supplicauit. Sanctus autem episcopus orationem premit: et militem manu tenens de cubili sanū erexit: conuersumq; ad dominum cum coniuge et filiis: ac seruis viginti tres numero baptizauit. ¶ Post hec ex ipsa ciuitate discedens ariminum deuenit. Et dum esset in itinere socijs uino carentibus: et nimis sitentibus aquam in uinum conuertit: et comitibus propinauit. Ingresso autem ciuitatem occurrit illi omnīs populus cum multitudine languentium diuersis egritudinibus oppressorum: quos oēs continuo in christi nomine sanos esse fecit. ¶ Sed qui primum in ipsa urbe missam celebravit: mox idolum martis in medio adhuc foro positū cecidit: et contractū est: ceteraq; omnia simulachra in diuersis locis posita similiter conruerunt. Quo miraculo multi gentium ad christum conuersi sunt. ¶ Quaedam neptis euficce predicte que gaudentium hospitio rome susceperat a demone uetata ad beatum gaudentium ariminum adducta: et ab eodem est continuo liberata. Hic sanctus uir sua predicatione arminensem populum ad fidem christi perduxit: multas ecclesias construxit et dedicauit: multosq; presbyteros et aliorum ordinum clericos ordinauit. Inter quos leonem presbyterum et martinum diaconum uiros sanctos: qui de dalmaria illuc uenerant consecrauit: ut dictum est supra in gestis Marini confessoris pridie noni septembris. ¶ Post hec cum de mandato constantij imperatoris apud ariminum ciuitatem: concilium episcoporum congregatum esset: multosq; arrianos fulti presidio augusti: pauci hō episcopi catholici conuenissent. Gaudentius pro defensione catholice fidei: arrianos uiriliter resistit: sed quia eis omnino se obutare non posse uidit: eorum uelante cessit: et cum sanctis rhophisio poplichi. et mercuriali liuienti episcopis: nocte liuiam clas destine properauit. ¶ Post discessum hō arrianorum: ad sedem suam rediit: et conuocata synodo catholicorum: que ab arrianis decreta fuerat reuocauit. Quendam quoq; Martianum presbyterum hereticum: nolentem ad ecclesie unitatem reuerti damnauit: et de ecclesia eius eiecit. Quod audiens Martianus proconsul: qui dicitur Martiani presbyteri propinquus erat: episcopum durius increpauit: et multis conuictijs exprobrans: mortis ei minas intenta. Quem mor malignus spiritus inuasit et durissime uexare cepit. Lutus rei causa milites proconsulis gaudentium detestantes: ipsum mane ante solis ortum clanculum orantem comprehenderunt: et quasi in uisione domini sui extra portam uincrum eduxerunt: et tandem fustibus et lapidibus rutulerunt: donec ipse in domino comēdas: et pro ipsis etiam persecutoribus exorās spiritū exhalauit pridie idus octobris. Lutus corpus in loco qui dicitur ad lacum in foueam martianam proiecerunt: terra illud ac lapidibus

De sanctis in mēse octobris occurrētibz. Fo. celiij

obruentes. **C** Post annos 80. lxx. cum locus sepulture eius cunctis esset ignotus: mulier que dam erat ceca in ciuitate cesarea: sine ceruia: nomine abortiua. Eui per visum angelus raphaē cum papa damafo apparuit: et quis vter eorum esset nominauit: ac eidem imposuit: vt si lumen oculorū reciperet: ad ciuitatem arminensem veniret: et ciuibz nuntiaret: vt corp⁹ sancti gaudētij in tali loco diu oculatū requirerent: et honorabilis tumularent. Signū quoq; ei dederunt: quia mox inuento corpore: ipsa lūmē recuperaret: sicq; illi eam vera dixisse comprobarent. Cum autem mulier san de tali visione confidens: sed de ductore cogitās iter sola arripisset: leuem arundinem in manu sua percipit: et ex altera parte ductorem preuium intellexit: summitate arundinis perentē. Quo duce ad ciuitatem arminium peruenit: et visa ciuibz patefecit: qui vnanimē ad locū ostensum accesserunt: et terram effodientes: odorem mirificum senserunt: corpusq; sancti repererunt: de fovea eduxerunt: statimq; mulier: vt predicta erat: lumen oculorum recepit. Multi quoq; languentes a diuersis infirmitatibus curati sunt. Corpus autem sancti martyris in tumulo marmoreo collocatum est: et ecclesia eius nominē desuper edificata.

De sancto Fortunato epō.

Cap. lxxij.

Fortunatus

ep⁹ tudertine ciuitatis circa tēpora iustini imperatoris claruit. Qui in effugādis spiritibus immensū virtutis gratia pollebat: adeo vt aliquando ab obsessis corpibz legiones demonū pelleret: et oratione sua eorū multitudines

superaret. **C**iuentis quidam de tuscie partibus vxorem duxerat: que ad dedicationem ecclesie beati sebastiani martyris fuerat iustata: que nocte precedere voluptate carnis deuicra: a viro suo se abstinere non potuit: et mane homines plusq; deum erubescens: ad consecrationem accessit: mox 80 vt beati sebastiani reliquite in ecclesiam sunt delate: malignus eā spiritus inuasit: et eorū omni populo vexare cepit. Quaz presbyter ipius ecclesie altaris sindone cooperuit: sed hunc repente simul diabolus inuasit: quia ultra vires proprias quicq; presumpsit. Puella igitur domū delata magis quibusdam tradita liberanda: a quibus ad fluvium ducta: et in aquam demergitur: atq; diuitius incantatur. Sed omnipotentis dei iudicio: duz peruersa arte ab ea vnus demon expellitur: in eam subito legio demonum intrauit: eorū moribus cepit agitari: totq; vocibus perstrere: quot spiritus tenebatur. Quā paren-

tes eius ad fortunatum ep⁹ adducentes: culpam eius confessi sunt. At ille eā secū pluribus diebus detinuit: et orationi instanter incubuit: puellamq; incolumem et plene liberatā remisit. **C**Alio quoq; tēpore ex obfesso homine spiritū malignū eiecit: qui occumbēte sole in formā se peregrini transmutauit: et per ciuitatem vadēs clamare cepit: q; fortunatus episcopus qui sanctus putabatur: peregrinū de suo hospitio respulisset. Quem vir quidam mala inrētionē: vt episcopū diffamaret: hospitio suscepit: et cum vxore et paruulo ad prunas sedēs peregrinū vt se calefaceret: iuxta ignem posuit. Fortunatus quoq; de eius inhumanitate: et q; esset hypocrīta detrahēre cepit. **C** Post modicū autē q; pegrinū vidēbatur: paruulū filium eius inuasit: et inter prunas proiecēs animā eius excussit: statimq; disparuit: et q; fuisset declarauit. **C**Alio etiaz tēpore quēdam cecum signo crucis sup oculos eius edito: protinus illuminauit. **C** Preterea equus cuiusdā militis in rabiē versus fuerat: qui a multis detineri nequibat: sed omnes moribus lacerabat. Sed dum sanctus vir eius caput extensa manu signū crucis edidit: curam eius rabiē in mansuetudinē imutauit. Tunc miles equum mansuefactū sancto episcopo decreuit offerendū. Ille autē dum recipere recusaret: vxoris precibus dignum precium tribuit: et sic equum oblatū recepit. **C** Die quadaz gothi ad tudertinam ciuitatē venientes: duos pueros rapuerūt. Quorū ducem episcopus ad se vocans pro pueris redimendis qualecunq; vellet precium obrulit: et tantū vt pueros redderet: sollicitē requisit. Et cū pro redēptione puerozū biduo insistisset: gothis eū omnino audire recusauit: sanctūq; virum contristatum valde dimisit: puerosq; equis superpositos cursus premisit. Statim autem vt eos secururus equū ascendit: equus lapsō pede eū eo corruit: et tibiam illius cōfregit. Qui ad hospitium rediit: et pueros reuocauit: et fortunato cōpunctus gratus remisit: ac ventam petens eius gratiam implorauit. Episcopus autē per diaconē suum aquam illi benedictā destinauit: quam mox vt super illius corā asperxit: fractura solidata delecto sanus surrexit: et ascenso equo suum iter peregit. **C** In eadē ciuitate marcellus quidaz eidem sancto deuotus sabbato paschali defunctus est. Tuus corpus cum longius esset defendendum eo die sepeliri nō potuit. Due igitur defuncti sozores ad euz flentes venerūt: et vt eorū fratē resuscitaret: fidelibus precibus supplis cauerunt. Qui dum eas licētiasset: eo q; ex his militate de se tāta nō presumeret. Subsequētī die dñico ante crepusculū cū duobus diaconibus ad domū defuncti perrexit: et iuxta corp⁹ in orationē se dedit. Deinde ipsum surgens ex nomine vocauit. Ille autē ac si leuiter dormiens oculos aperuit: et epō respondit: atq; de eo quod

fecerat:conqueri cepit:dicens q̄ duo hesternio die ad se venerant:qui spiritum a corpore eijci entes in bonum locum deduxerāt. Ipsa nō die vnus missus fuerat:qui cum ad corpus reduci mandauerat:q̄ fortunatus eph̄s f̄ica deo petebat. Quibus expletis verbis:marcellus mox eph̄ infirmitate conualuit: et in hac v̄stra dicitur mā sit. Quēsit aut̄ v̄r sanctus in dño pridie idus octo. et sepultus est in ecclesia tudertina. Ad cuius sepulturam crebra miracula sunt. Nec gre gorius dialogorū libro primo cap. x.

De sancto Fortunato alio eph̄o. Cap. lxxv.

Fortunatus episcopus pictauiensis claruit tempore iustini imperatoris iunioris. Qui natione italus primo poeta: deinde in prefate vrbis ep̄m sublimatus: vir egregius: ingenio clarus: sensus celer: ore suavis beati martini herolco metro gesta in. iiii. voluminibus digessit: hymnos etiā festiuitatū singularū eleganter composuit: et sanctitate plenus in pace quēsit.

De sancto Iusto episcopo. Cap. lxxvi.

Iustus episcopus lugdunensis insigni sanctitate refulsit. Qui episcopatu relicto cum viatore lectore eius ministro ad heremum egypti se contulit: vbi multo tempore angelicam vitam duxit. Ad hunc reuēsdum antiochus ep̄us v̄r sanctus eiusq̄ in episcopatu successor ad heremū accessit: et ab eo sanctitatis perspicue exempla reportauit: de quo dicitur infra in eius gestis idibus nouemb̄is. Sanctus autem iustus in pace quēsit pridie idus octobris. Quem dum morientem minister eius desereret: eo q̄ se desereret: ille prophētico spiritu eundem hortans predixit: q̄ se cito secuturus esset. Quod rei per effectum probauit euētus: nam viator post dies. vii. eum ad patriam secutus est: videlicet s̄. kalen. nouēbris: vt dicitur ibidem.

De sanctis. cccle. martyribus. Cap. lxxvii.

De sanctis. cccle. martyribus. Cap. lxxvii.

Recenti. martyres apud coloniā agrippinam passi sūt. qui cum essent milites mauri ex sacra legione thebeorum: et illis trucidatis iisti ex eorum consortio aufugissent: a militibus maxima ni imperatoris apud ipsam vrbem inuenti: et

ipsi gladijs trucidati sunt idibus octobris. Quorum corpora condita sunt in basilica: que admirabili opere ex moysaico quodammodo deaurata respiciet: vnde etiam et loci incolae sanctos aureos illos vocare cōsueuerūt. Nec vnus arduus. Ado tamen ponit q̄ fuerunt solūmodo trecentumquingaginta.

De sancto Antiocho episcopo. Cap. lxxviii.

Antio

chus episcopus lugdunensis fuit: q̄ cum adhuc ip̄s eius eccle

sie presbyter esset: pio inclatus officio ad visendū eius episcopum: qui in egypti heremo morabatur nomine et actione vere iustus: peregre profectus est: a quo et sanctitatis insignia exempla reportauit: vt dictum est supra in legēda iusti ep̄i pridie idus octobris. Hic fuit vir discretus et precipuus: et scriitare preclarus. Qui etiā nō immerito tēpe interiecto ad eius dē pōtificatus culmē assumptus est. Quo strenue et feliciter administrato: in pace quiescens regnū celeste p̄secutus est idibus octob̄. Sepultus apud lugdun̄. in ecclesia sc̄orū martyū machabeorū: in qua et sanctus iustus requiescit.

De sancto Basolo abbate. Cap. lxxix.

Basol' abbas

apud rhemen̄. ciuitate claruit tēpore christi periti regis francorū: vt ait sigbertus. Hic est terrizio lemoicē si natus: dum adhuc iuuenis heremum operaret: āgelo ip̄si apparē

te ipsumq̄ deducente: ad vrbem rhemen̄iū deuenit: et a sancto egidīo episcopo rhemen̄i. iiii. post remigiū susceptus fuit. A quo et locum ad radices montis rhemen̄is obtinuit: vbi constructo cenobio monasticam vitam duxit: deinde ad nemorosi montis cacumen ascendit: vbi p̄ annos quadragita inclusus manēs heremi cultor deo seruire studuit. Et dum aque penuria sustineret: oratione sua fontē de saxo p̄duxit: q̄ vsq̄ in presens de loco illo vsq̄ ad inferiora defluit.

Acta quidā diues et potēs dñi circa motem silū venare: et ap̄ū cū canibus sequere: aperit ille cū esset nimie magnitudinis de postea of feritate ad cellā viri dei venēs: et q̄si liberari ab eo se petēs pedib̄ illius aduoluit: iacebat. Quē dñi canes et equites sequerent: diuina virtute effecti immobiles: vtra viri dñi limites nec accedere: nec retrocedere valebant. Quod cernēs

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. cclv.

actilia de presumptione penituit: et se sancti orationibus commendans: apertum dimisit: eidemque viro dei predica sua ibidem posita gratanter concessit. ¶ Quidam pro crimine dānatus suspensio: dum iam laqueo astricus suffocaret. Sanctum tamen basolum mente inuocās: quia iam voce non poterat: laqueo rupto liberatus euasit. Quieuit in pace idibus octobris.

De sancta Placidia virgine. Cap. lxx.

Placidia virgo fuit filia Valeriani imperatoris et

Eudocie Auguste filie theodosij magni. Que spero seculo adhaere aut se galle placide ieiunijs elemosynis et orationibus inuēta. De huius sanctitate cuidam seni reuelatum est: quod eius meritis

robor ipsius placidie honoris nomine a grauisissima infirmitate liberata fuisset. Qui et visa eudocie ipsius matri rettulit. Et extunc mater filiam in deuotione habere cepit. Cum autem placidia cum viroque parente: et auia galla rauenanā nauigio veniret: grauisissima in mari repestas exhorta est. Qui omnes beato iohanni euāgeliste pro eorum liberatione uocarent basilicam construendam. Gratinsque beatus apostolus eisdem apparuit: et tempestate sedata incolumes ad portum perduxit. Regina ergo galla et apud rauenā ecclesiam fabricauit: in qua sanctus iohannes eidem auguste: et barbaciano presbytero apparuit: et sandalium suū pro reliquijs illis dimisit: ut supra actum est in gestis barbaciani pridie kalen. ianuarij. ¶ Post aliquod autem tempus: placidia hierosolimam perrexit: ubi iustrans loca sancta diuinitus euegit. Et de inde per uenetiam ueroham uenit: ibique cuidam diuite fuisse orabilis nobilitis matrone surder mure aurium et lingue facultatem coēssit: ubi et in christo dormiuit sepulta in ecclesia sancti Stephaniani via tridentina idibus octobris: signis conuiscans.

De apparitione sancti michaelis archangelis. Cap. lxxi.

Paruit sancti michaelis archangelis noua anno domini. cccc.

vij. facta est: ut ait sigibertus. Tempore enim childberti regis francoꝝ et iustiniāni augusti apparuit archangelus michael antberro brachacensis epo supra mare oceanum comorant: ipsumque secundo monuit: ut in loco maris oceanus insula

que propter eius eminentiam tumba dicitur: non mini suo fundaret ecclesiam: uolens sibi talem uenerationem exhiberi in pelago: qualis exhibebatur in monte gargano. Interea taurus in eadem insula a latrone furtim captus ligatur in loco illo. Unde eps tertio admonit: iubet: ut in illo loco fundamentū faceret: quo taurū ligatū inueniret. Et sicut eū terrā pedibus perstruisse uideret: sic ecclesie ambitū diceret. Que dū eps populo reuulisset: ad locū nauigio accesserunt et taurū inuenientes: ut archangelus praedixerat: ecclesiam construere ceperunt. ¶ Due autem rupes ibidem erant: que humanitus inde moueri non poterat: quod officium impediebant. Sed michael cuiusdam viro apparuit: precipiens ut ipsas rupes inde amoueret: qui tam facile eas mouit: ut nihil habere ponderis uiderent. Sicque ecclesia in honore archangelis michaelis constituit: et ex eo tpe sicut in monte gargano: ita et in ipso loco: qui nō dicitur in periculo maris: ueneratio eius frequenter cepit. In qua ecclesia parte pallij: quod in monte gargano angelus posuit: et parte marmoris: supra quod stetit deculerit. Lūdo a que ibidem penuria incole parerent: monitu angeli foramen in saxo fecerunt: et inde aquarū copia usque in praesens largi emanauit. Hec autem apparitio in dicto loco celebrat. xvij. kalē. nouēbris. Ille enim mōs oceanum cingit: sed bis in die festo sancti michaelis praedicto iter praebens populo aperit. Lū autem quodam anno copiosa turba ad ecclesiam properet contigit mulierē praegnantē uicināque partui ex deuotione archangelis secū ire. Et ecce magno impetu uada rediit: et ois turba timore concussa ad littus fugit. Sola autem mulier grandida fugere non ualuit: sed a marinis fluctibus capta est. At michael eisdem interuēdas astitit: qui mulierē illeam seruauit: quod et in medio pelagi filium parturit: quod et in uentris suscipiens lactauit: et angelo duce cum puero ad littus illeam uenit. ¶ Tunc karoli regis dux quidam senogallie noie sergus habens uxore grecā noie margarētā: dū ple careret: bonis elemosynarū opibus sollicitè inuēdas subito leprosus effectus est: qui plurima expēdēs in medicis: nulla medicamina percipere poterat. Dum autem pro sua salute deū fugiter exoraret. Nocte quadam michael archangelus eidem in somnijs apparuit: eūque adinonuit: ut ad ecclesiam monasterij ab angelo electā: que brentalis dicitur: uisitandam accederet: indeque salutē pristinam reportaret. Qui expergefactus mane contigit et militibus uisa narrauit. Sequenti quoque nocte eidem dormiens: iterū angelus astitit: et iussa praedicta replicauit. Qui dū locū sibi non esse rēdidisset notū: angelus addidit: ut nanē cum uxore et militibus suis ascenderet: eaque ad locū deducēdā angelice sollicitudini committeret. Qui iussa perficiens nanē descendit: flantibusque uentis prosperis uini noctis et diei spacio ad locū sancti michaelis: qui brentalis dicitur: super mare adriaticū habens monaster-

rum situm: quod bzentale dicitur siue de buntulo angelo duce puenit. Et dñ se mane ad portam applicuisse mirarentur: et locū ignorantem ybinam essent ab incolis sciscitarent: ab eisdē se ad ecclesiā prefatam archagelti appulisse dicerūt: qui deo gratias agētes nauē exierunt: cunctiq; nudis pedibus ad ecclesiā processerunt. Sed dei misericordia anteq; dux ecclesie ingrederetur ostia confestim ab omni lepre mūdatus est macula. Tunc dux sanus ad domū rediit: et omnibus venditis medietatē pauperib; tribuit: aliam medietatē ecclesie sancti michaelis obrulit: et ibidem cum cōiuge ppetuis temporibus deo seruluit.

De sancto gallo abbate.

Cap. lxxv.

Abbas et hiber-
nia claris pa-
rentibus natus
et sancto colū-
bano in disci-
pulum tradit: ab eodem sa-
cris et litteris
cruditus: et
monachus ipsius effectus ad
sacerdotiū promouus est. Lo-
lumbanus autē in galliā nauigās cū apud luxor-
uium cenobiū construxisset: sigiberto rege an-
nente: ibiq; cū gallo et alijs discipulis deo ser-
uire curaret persecutione regis theodorici et
brunichildis regine inde expellitur: eo q; a san-
cto colūbano arguebatur: q; relicta cōiuge cōcu-
bine amplexibus fruebat: vt diceretur infra inui-
ta colūbant abbatē. xi. kal. decēbris. Inde igi-
tur colūbanus ad theodobertū austrasioꝝ regē
perueniēs infra partes allemanie iuxta flumē
ludinā cū habitandū cum discipulis: ab eo locū
obtinuit: qui tuconia dicebatur: cuius loci in-
cole adhuc idolis seruiebant: vbi gallus fidem
trinitatis predicare et phana idolorū cepit eru-
rere. Sed dñ habitatores loci seruis dei ex hoc
persecutione exartat: relicta tuconia colūba-
nus cum discipulis ad castra arbonā accessit:
et a presbytero vulmaro gratatē excepit. Qui
eos locū edificandi monasterij antique structu-
re docuit: et illuc vsq; perduxit: vbi ecclesiā in
honorē sancte aurelie et cellulas cōstruxerūt:
et ibidem populū docere in xpī fide ceperunt:
idolūq; in lacum demersis ecclesiā dedicarūt.
Ibiq; columbanus cum gallo et alijs discipu-
lis triennio recederunt. Cum autē nocte qua-
dam gallus piscationi insisteret audiuit de mō-
ris vertice demonē: quēdam alium existentē in
pelago vocantem: ipm; ei respōdentē: et vtrum-
q; ipsorū se de hospite gallo conq̄rentē: q; eos
de sede ppria eiecissent. Qui signo crucis edi-
to demones in fugam vertit: et ventēs abbatem
sibi audita retulit. Illeg; dñ fratrib; aduoca-
tis deo laudes exolueret: audite sunt voces de

monum perstreptū: et sanctis persecutionē
illaturos se acriter cōminantū. Dux autē regio-
nis noie gūzorus: audies q; sancti dei cultum
deorum suorū euacuarent: missis famulis suis
iussit illos inde discedere. Qui vaccam mona-
chorum abstulerunt: et duos ex fratribus occi-
derunt: illos quoq; ab eorum sinibus discede-
re preceperunt. Sed dum columbanus ad gla-
losum regem italie properare disponeret: gal-
lus egritudine pressus ibidem remansit: et a ps-
bytero vulmaro deuote hospitio susceptus fuit.
Postq; autem gallus de languore conualuit:
presbyterū: vt sibi locum aliquē grate solitudi-
nis ostenderet sollicitè requisit. Cuius iussu
ne diaconus eius noie hildeboldus ad locū op-
timū illū adduxit. Qui cum die integro se iuni
peragrasset: gallus ad flumen veniens: misso
rhetē pisciculos cepit: et ipse assatis pariter cū
diacono cibum sumpsit. Ibiq; vterq; ipsorū vna
nocte quieuit. Gallus nō crucē lignēā in terrā
fixit: et ad eam capellam reliquiarū: quā seculi-
tulerat appendit: et ante illas psrat: in oratio-
nem p̄noctauit. Cūq; mane ingens ad eos vi-
sus descenderet: et micas que ab eis remanse-
rant lūgeret: p̄cepit et gallus: vt ligna in ignē
mitteret: vsq; p̄in; obediuit. Cuius dei q;
si pro mercede panē porrexit. Vane nō dsaco-
nns iubente gallo ad flumen accessit: vt pisces
iterū aliquot caperet. Duo autē demones in spe-
cie mulierū nudarū eidē apparuerūt: s; ad ora-
tionē vtri dei cōtinuo euauerūt. Cūq; ad locū
preuisum deuenissent: et serpentū ibidē multis
tudine reperissent: oratione galli serpentes om-
nes inde fugati sunt vsq; in presens. In ipso igi-
tur loco cū triduo pmanissent: et ibi gallus lo-
cum sibi solitudinis elegisset: ad reuiscendum
suū hospitem presbyterū redierūt. Cum igi-
tū ibidem per dies. vii. resedisset: gunzonus dux
misit ad presbyterū: orans vt gallū ad se addu-
ceret: eo q; filia eius immūdus spūs inuasisset.
Qui p̄ os puelle clamabat: q; ideo filiam ducis
oppresserat: q; pater eius gallū abbatē vna cū
magistro columbano de possessione sua eiecerat.
Hec igi-
tū puella sigiberto regi fuerat despō-
sata. Quod cū rex sigibertus audisset duos ep̄-
scopos ad puellā misit: vt suis eā orationib; li-
beraret. Sed demō ex ore puelle eorum occul-
ta eis obijciens illos deridebat: et q; nisi a solo
gallo inde posset eici affirmabat: pater igitur
puelle afflictus iterum legatos ad presbyterū
vulmarum destinauit: vt sine mora gallum sibi
adduceret: vt eius filia liberationem consequi
posset. Promittens illi q; vtrum dei in constan-
tensem ep̄m promoueret: si demonem ab eius
nata expellere posset. Jam autem gallus ad lo-
cum electe solitudinis reuersus erat: et quietē
mentis eligens duos discipulos in ministros
assumpserat: et ad ducem venire recusans se ad
italiā colūbanū reuiscerū p̄tēdebat: eo q; m̄

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. cclvi.

facili gloriam formidabat. Tandem victus pre-
cibus legatorū & vulnari presbyteri: iohannē
diaconum & socium secum assumpti: & nauigio
ad duccem in castro burningio peruenit. Inue-
nitq; puellam facentem vincam: & a demonio
circuano teiuntio rabe facram. Qui orationem
ad dominū fudit: et in christi nomine demoni
imperauit: qui mox ex ore eius in specie nigri
corui discessit: & fetorem sulphureum in loco di-
misit. Dux hō multa ei dona obtulit: que vtr deī
accipiens ea postmodum omnia in pauperum
vltus expendit. Lum autem illum in episcopus
vellet proficere omnino renuit: sed iohannem
diaconum discipulum suum obrulit. Ad cuius
nutum in eum omnis populū episcopū con-
stantiensē elegit. Rex autem sigbertus au-
ditū q̄ puella liberata fuisset: misit ad patrem
vt eam sibi desponsatam trāsmitteret. Que cū
ad eum venisset: & modum liberationis eius si-
gbertus audisset. Ballo abbati pecuniam co-
piosam misit: de qua sanctus cellas & ecclesiam
edificauit. Quam rex & dux predictis & possessio-
nibus dotaucrunt. Lum autem sigbertus spō-
sam suam sibi vellet coniugio sociare: audiuit
ab ea q̄ pro eius liberatione votum pudicitie
emississet. Et de consilio galli abbatis ne eius
propositum auerteret: ipsam in cenobio mas-
tre virginitum multarum esse constituit. De
inde vtr dominū a gunzono duce ad vrbem con-
stantiam aduocatus: vt consecrationi iohannis
episcopi presens esset: verbū dominū in populo
mirifice predicauit: & multos ab errore gentili-
tatis ad christum conuertit. Episcopo quoq;
formam gubernande sibi & cōmisit ecclesie pre-
buit. Atq; postmodum ad cellam suam in heres-
mo rediit: vbi plures discipulos congregauit.
Deinde rogatus a vulnaro presbytero: relicto
monasterio ad domum eius per dies aliquot di-
uertit: vt ei monita salutaria preberet. Et cum
omni populo in ipso castro verbus dominū pre-
dicasset: post dies duos febre correptus dieb;
xliij. languore pressus iacuit: & cum esset anno-
rum. lxx. ad extrema deducrus in domino quie-
uit. xvij. kalen. nouembri. Cuius corpus in ca-
stro burningio sepultū est vbi & miraculis vltit.

De sanctis Ducentis & septua-
ginta martyribus. Cap. lxxij.

Decēti et
septuaginta
martyres xpi
apud aphrica
coronati sunt
et sancti mar-
tyres martianus et saryrianus
cum duobus fratribus & ma-
rima ego egregia ancilla xpi
sū sub persecutione vanda-
lica gerrico rege arriano, Qui primo nodosis

fustibus celi: & vsq; ad ossa laniati: cū multo te-
pore talia parerent: sequenti die incolumes red-
debant. Postmodū autē dura custodia macipal-
ti: & artati in neruo dei virtute soluto cippo li-
berati sunt. Ob qd̄ miraculū Maxima liberta-
ti sue reddita: materq; multarū virginum effe-
cta in confessione xpi consenuit. Sancti autē
inter mauros ferocissimos relegati: cū predica-
tione sua multos ad xpm cōuertissent iussu ger-
gerici ligatis pedibus post terga currentium
quadrigarū inter spinosa loca siluarum tracti:
et discepti spiritus emisserūt. xvij. kalē. nouē-
bris: vt ait ado in martylogio suo.

De scro Magnobono epō. Cap. lxxliij.

Magnobo-
nus epus ande-
gauris clarus
tpibus dagober-
ti regis: que rex
fama sp̄sins cōperta ad se ac-
cessit fecit. Lum ergo ciuita-
tem ingressus esset: cōpedi-
qui erat in ergastulis eius pa-
trocinū implozabāt. Ille hō iudicē adit: et vt
reos amore xpi solueret: exorauit: qui ab eo re-
pulsus dū ecclesiam intrās orasset: subito compe-
dibus fractis & carceribus referat̄ inclusi ab-
soluti sunt. Lum in predio quartanaco eius
diocesis puer a demone rapit̄ eēt: inter vepres
& rupes collidit̄: & semitūus scro epō a parētis
bus offerit̄: qui demone xpi noie tuocato a pue-
ro eiecit: & ipm sanū parētib; restituit. Quas-
dam vice dū flumē cū socijs vellet trāsire nauē
cōspexit ab alia parte fluminis ductore carens
tem. Sed dū orasset: nauis sine remige cis flu-
mē ad eū venit: & ipm cū socijs sine vilo guber-
nante trāsuecit. Verū tpe famis ingruentis
dispēsatorū suo certā nūmorū summā pauperū
bus distribuēdam dedit: quam ille in dispēsā-
do duplicatam inuenit. Abbas quidam eius
emulus ad eum veneno poculandum quosdam
miserat. Sed sanctus vtr hoc per spiritū cognos-
scens nūcios abbatis benigne suscepi: & eorū
intentionē eisdē aperuit: atq; sic eos ad penitē-
tias puocauit. Quiēuit autē in pace vir dei. xvij.
kalen. nouembri: sepultus in ecclesia sua.

De sancto Ambrosio epō. Cap. lxxv.

Ambrosius
episcopus biturū
ceci. apud eandem
ciuitatem clarus tempore pi-
pini regis francorum: qui vica-
et sanctitate eximius & doctri-
na presulgidus gregē domini
sibi commissum verbo & exem-
plo fideliter enutruit: et vtrū-
tibus plenē in pace quiescit

xxvii. kalendas nouembriſ: vt ait ado in marty
logio ex dictis hieronymi ſumpto.

De ſancto Ambroſio confefſore. Cap. lxxvi.

Ambroſi⁹
alexādrin⁹ con
feſſor didymi
auditor apd ale
xandriā floruit.
Qui multa ſapientia pollens:
volumē de dogmatib⁹ multoꝝ
verſuū aduerſus apollonium
ſcripſit. Eōmentarios quoq;
in iob elegantes cōpoſuit. Et

tempore theodoſij iunioris apud preſatā urbē
in domino quieuit. Hec hieronymus libro de
viris illuſtribus.

De ſcto Herone epō ⁊ martyre. Cap. lxxvii.

Herone eps
⁊ martyꝝ poſt beati
ignatiū antiochenaz
rexerit eccleſiam: ſicut eidem ignatio
ad paſſionē pergenti fuerat diuini
tus reuelatū: qui epiſcopus factus
vt magiſtri viam pius imitator ſequeretur: pro
cōmendato ſibi grege amator: chꝛiſti occubuit.
xvi. kalendas nouembriſ.

De ſancto Priuato martyre. Cap. lxxviii.

Priuatus
martyꝝ ſub ale
xandro impera
toꝝe rome paſſus eſt: qui cum
eſſet miles plenus vlceribus
vidēs qualiter ſanctus calepo
dus preſbyter ⁊ martyꝝ beato
caliſtro pape in cuſtodia detento: nocte cum im
menſo lumine apparuit: ipſiq; blandis expo
ſitionibus cōfortauit: ad pedes caliſtri proci
dit: ⁊ pro ſanitate ſua inſtantius exorauit. Quē
dum caliſtrus ſacro fonte perfunderet: ab om
nibus vulneribus curauit: vt ſupra dictū eſt in
paſſione beati caliſtri pape pridie idus octo
bris. Quod audiens alexander imperatoꝝ. et
poſt paſſionem caliſtri priuatum teneri fecit: et
in chꝛiſti confeſſione manentem: tam diu plum
baris cedi: donec deſiceret: cuius corpus aſte
rius preſbyter iuxta corpus beati caliſtri ſepe
luit. xvi. kalendas nouembriſ.

De ſancto Luca euangelista. Cap. lxxix.

Lucas e
uangelista na
tide ſyꝛus et
antiochia ciui
tate vnus fuit
⁊ ſeptuaginta duobus chꝛiſti
diſcipulis: vt abbas doꝛothe⁹
ſcribit: vel vt dicit hieronym⁹
diſcipulus fuit apoſtolorum:
poſtea paulum ſecutus eſt vſq; ad paſſionē ſer
uiens domino ſine crimine. Hic ſapientia crudē

tiſſimus grecis ſermonibus non ignarus: arte
medicus exiit: prius corporibus: deinde ani
mabus preſtans medela. Nam verba eius lan
guentis anime ſunt medicina. Hic euāgelii
ſicut audierat ſcripſit in greca in partibus vi
delz achaze: theophilo epiſcopo diſcipulo ſuo:
cum ſam ſcripta eſſent euāgelia per marthcum
in iudea litteris hebraicis: ⁊ per marcū in ita
lia latinis. Hic tertio ſcripſit in greca litteris
grecis. Qui etia eodē greco ſermone acꝝ apo
ſtolorum ſicut viderat ipſe compoſuit: quē plu
rimiq; tradit fuiſſe profelyton: ⁊ hebreas ſi
gnoraſſe: eo qꝛ quicquid ſcripſit: greco ſer
mone compoſuit. Euangelii autē ſuū ipſe didicit ab
apoſtolis: ſicut ipſe in plogo ſuo eidem teſtatur
theophilo. Lus eſt non fuerit cū xpō in oib⁹
actibus ⁊ miraculis chꝛiſti: ideo ſuū euangelii
ſcripſit ſm quod apoſtoli: qui preſentes fuerāt
ipſi intinuerūt ⁊ rettulerūt. Rediſ quoq; qꝛ
ea que de incarnatiōe dñi ⁊ natiuitate ⁊ inſan
tia meminit: a beata virgine didicerit. Ideoq;
predicra ſuper alios euāgelistas plenius ⁊ cor
pioſius explicauit. Nam ⁊ eidē dei genitrici ſa
miliariffimus exiit. Cuius euangelii a pau
lo mirabiliter approbatū eſt: quādo ad confir
mationem dictoꝝ ſuoꝝ luce euangelii ad duce
bat: vnde quidā ſuſpicati ſunt: qꝛ quādo cūq;
paulus in eplis ſuis dicit: ſm euangelii mei:
de luce ſignificare volumine. Hic quoq; apo
ſtolorum ipſe beatus euāgelista preſens fuit: ⁊
ea cūtra oculis ſuis proſperit. Nam ⁊ tempore
paſſionis dñi ſam chꝛiſti diſcipulus eſſe cepe
rar: quod parer ex eo: vt quidā tradūt: quia ipſe
alius diſcipulus cū cleopha nominatim expre
ſſo fuerit: quibus dñs eūctibus in emaus die reſur
rectionis apparuit: qꝛ humilitate nomē ſuū
conticuit. Ipſoꝝ igitur actū volumē vſq; ad
quartū imperij neronis annū repēs hystoziam
in vrbe compilaui: vt eius tamen ſcripta indi
cant pauli apoſtoli ſectatoꝝ fuit: ⁊ omnis eꝝ pe
grinationis comes indiuiduus. Nā et geſta ſo
lus pauli in actibus apoſtolicis proſequēs: cū
eidem volumini finem facit. Hic ab inuente
pueritia caſſiſſimus fuit: ⁊ ſine crimine virgini
tates mēris ⁊ corporis ſemp ſeruauit. Nā neq;
vxoꝝem neq; filios habuit: ⁊ in opus euāgelice
predicationis iugiter laborauit. Crucis quoq;
mortificationē vt tradit eccleſia: in ſuo corpore
pro noiſ chꝛiſti honore portauit: quia ⁊ carnem
ſuā mira penitētia affliſit. Fertur quoq; qꝛ
lucas euāgelista artem pictoziam habuit: et in
ipſa ſolēnis operarius fuit. Nā ⁊ rome due ex
tant imagines: vna chꝛiſti in ſancta ſanctorum:
⁊ alia dei genitricis in eccleſia ſanc: e marie ma
toꝝis: per quas deus miracula retroactis tem
poribus oſtēdit: quas lucas dicitur depinxiſſe:
formā vultus ſaluatoꝝ ⁊ matris naturale aſſi
milantes: ⁊ eas veraciter reſſentantes. cōſtan
tinopoli etiā alia pictura beate ſginis habet:

De sanctis in mense octobris occurrentibus Fo. cclvij.

que forme matris domini dicit esse simillima que ab eodem euangelista traditur fuisse figurata. **C** Denique beatus Lucas sanctitate pius et mundicia obiit in bitynia plen⁹ spiritu sancto: eratis sue annu. lxxviii. **I**biq; sepultus est. xv. kalen. nouebris. **L**uius ossa regnare cōstantino imperatore anno. xx. imperij eius cum reliquijs andree apostoli cōstantinopolim trās-lata sunt: licet eius padue vrbis: ipm corpus presentialiter fabulentur se habere in ecclesia videlicet sancte virginis iustine.

De sancto Iusto puero et martyre. Cap. lxxx.

Iustus mar

tyr puerulus anuo- rum. sc. apd ambia- nense oppidū pas- sus est sub rictionario preside: Qui natus antiodozi clara profapia: patre iustino marre felicia: in tenera etate deo de- ditus spiritum prophete me- ruit obtinere. Cum em̄ pater

iusti fratrem quendam iustinianum nomine ha- buisset: qui de ciuitate illa dū esset adhuc puer- dum furto sublatu fuerat: et ambianum du- ctus negociatori cuidam nomine lupo christia- no venditus: adhuc in seruitute manebat. **I**us- tus per annorum. ix. propheteo spiritu hec omnia patri nunciauit: et ad requirendum pa- truum omnino se velle accedere dixit: qui tamē nunq̄ patrius viderat nec nominari audierat: eo q̄ anteq̄ iustus genit⁹ esset: per annos mul- tos ille raptus erriterat. Dum autem pater puerum reuocare non posset: eiusq; verba quae si puerilla derideret: ab eo tamen multa victus instantia: puerum assumpsit: et ambianum secu- perrexit. Qui dum venisset: ad castrum milis- tonem pauperes christianos esca recollarūt: **I**ustus hō pauperi nudo reperto tunicam suaz tribuit. Sed dum ambianum venissent: a predi- cto lupo negociatore occulte quidem christia- no propter merum rictionari presidis hospita- ti sunt. **E**ui causam eoz aduentus exposuerūt: et seruum quē habebat se redimere precio obtu- lerūt. **L**upus hō oibus famulis suis conuoca- tis vt suum recognoscerent: iustus patruū quē nunq̄ viderat per spiritū recognouit: quē tamē pater eius iustinianus germanus: iam grandeuū effectū vsq̄ recognoscere valuit. **C**ū autē pre- sidi nūciatū fuisset: q̄ xpiani pegrini in domo lupi laterent. Ille iustinianum seruū absq̄ villo precio libertati donauit: et ipm cum iustino et puero iusto nocte die ciuitate dimisit: mane autē custodes rictionari ad domum eius venientes omnia perscrutantur: et nō inuentis illis: iussu presidis eos in equis cursoribus insequuntur. **E**unq; sancti iuxta fontem pranderent: et misti- tes a longe conspexissent: puer quidem patrē

et patrum inter frondes abscondit: ipse hō in arborem speculatoz ascendit. Ad quem perue- nientes satellites: dum parētes nō inuenerūt: puerū se professum xpianū decollauerunt: et cō- tinuo abierūt. **C**orpus autē truncū per seipm se leuauit: et caput manibus sustulit: atq; ad parentes accessit. **Q**uibus pdeuntibus caput illius clare loqui cepit: deū collaudās: et patrē ac patrum admonēs: vt corpus suū ad ciuita- tem beluacū delatū sepellant: caput hō ad ma- trem pro eius consolatione deferant. **Q**uibus dictis corpus mortuū cecidit: et spiritus celos petiit: lux quoq; celica desuper immensa coru- scauit. **I**lli igitur corpus ad territorium belua- cense portantes: illud ibidē sepelierunt: et anti- fiodoz regressi caput matri obtulerunt: omnia q; gesta narrauerunt: quod illa vt caput marty- ris suscipiens reuerenter digno loco reposuit: et ipsum pro reliquijs deuotionis conseruauit. **S**anctus autē amator episcopus post decur- sum tēporis caput iusti martyris in locorbi spe- decreuerat: collocauit: vbi puella ceca a nati- uitate annorū. xvi. lumen oculorū recepit. **I**n loco autē sepulture eius in territorio belpacen- si basilica eius nomini edificata est. **S**ed inter- secto tpe caput eiusdem beluacū translātū in sa- crario ecclesie sancti petri recōditū est. passus est sanctus martyr. xv. kalen. nouebris.

De sancta Tryphonía regina. Cap. lxxxj.

Tryphonía regina

vxor quōdam decij cesaris fu- it. **Q**ue post passionē martyriū hippolyti et socioz hoc mō cō- uersa est. **E**uz em̄ decius cesar et valerian⁹ prefect⁹ sanctos martyres hyreneū et abūdū necari in cloacā fecissent: de quibus supra in eozū passione dicitur est. vij. kal. septem- bris: et elapsis diebus. xxvij. ambo in carruca confedentes ad amphiteatrū descenderēt: vt sibi sanctos martyrisari facerent: vterq; eozū a demonio arreptus clamare cepit: q̄ eum sancti martyres laurentius et hippolytus cruciarēt: et post diras voces valerianus ibidē exptrauit. **D**ecius autē ad palatiū reductus: per tridū a diabolo vexabatur. **T**unc eius noie tryphonía oēs sanctos in carceribus detētos dimisit. **F**inito hō triduo decius clamans se a laurentio torqueri: miserabiliter vitam finit. **Q**uod vis- dens tryphonía cū filia eius cyrilla puella vir- gine cōuersa est: et ad iustiniū presbyterū vene- rūt baptisimi gratiā postulātes: qui iudicis eis scunū septem dierū: et eas postmoū sacrifici- tis vnda perfudit. **Q**uibus ad domū suā reuer- sis: tryphonía die sequētē orans ad dominū es- lachymis emisit spiritū: cuius corpus iustini⁹ presbyter iuxta corpora hippolyti et socioz se- peliuit. xv. kalendas nouembriis.

De scō Asclepiade epo. et mar. Cap. lxxxij.

Sclepia

des episcopus antiochenus et martyr apud eadem civitatem

passus est. Qui unum fuit ex preclaro confessorum numero: qui sub decio cesare passi sunt. Hic enim pro confessione nominis christiani capite truncatus martyrio coronatus est. xv. kalen. nouembriis: ut dicitur ado.

De sanctis Proleto et Lucio martyribus. Cap. lxxviii.

Tolemeus et Lucius

cum quodam tertio martyres tempore antonini pii augusti passi sunt apud alexandriam civitatem. Qui proleto a quodam centurione detentus: eo

quod se christianum diceret: dudum in carcerali custodia maceratus ab eodem iudice traditus est: a quo interrogatus dum se christianum colere verum voce profiteretur: capitali sententia damnatur. Dumque lucius: qui christianus occultus: iudice de tanta impietate argueret: eo quod nullus reus criminis innocenter damnasset: interrogatus quomodo ab eodem se christianum fore similiter assereret: simul ultione puniendus ad iudicium. Sed et quidam tertius pari usus libertate: pari quoque damnatione condemnatur. Qui omnes simul decollati martyrio coronati sunt. xiiii. kalen. nouembriis.

De sancto Eribino confessor. Cap. lxxviiii.

Eribinus

in hibernia claruit tempore mauritii imperatoris. Hic in britania

nata natus in domo paternarumque ad annum xv. liberalibus disciplinis instructus est. Ortuus vero eius patre ab ipsius genitrice sancto sampsoni dolenti

episcopo oblatas ab eodem clericus factus est. Materque ipsius sacro velamine consecrata: qui postquam predicto episcopo annis aliquod adhaesit: ut arctiori se vite traderet: ad sancti similianum abbatem accessit: a quo in monasterio quod tauracum dicitur: monasticum habitum suscepit: qui etiam ad diaconatum promotus sancto virginato sacerdoti: et eiusdem loci monacho sociatur. Cum autem cum predicto sancto quadam vice itineraret: et leprosum aspectu horribilem inuenisset: eribinus tacentem cepit brachijs sustentare: dumque ille dolore narium torqueri se diceret: et nullum sibi adesse reme-

ditum: nisi oris anhelitum exprimeret: vixit locus compatiens nasum horridum et vicerosum in ore suscepit: quem eribinus per latera sustinuit: respiciensque sursum: vidit crucem auream angelorum pauperum obstantes. Tunc les profusus viros domini confortans: se christum esse protestans in nube raptus nunquam comparuit. Illi vero domini gratias agentes alter alterius meritis vicissim visionem ascribebant. Quod igitur franci britanniam devastassent: eribinus hiberniam petens in silva nocturne turgurium et ecclesiam parvam fabricavit: in qua deo assidue servire cepit miraculis etiam claris claudum unum erexit. Mulier quaedam ad eum veniens pro salute filii sui paralytici: loquens postulat supplicavit: dicens quod beata virgo brigida illam ad eribinum misisset: ut eius filium liberaret. Qui suis orationibus filio mulieris illius salutem impetrauit. In ipso autem loco pane solus et aqua bis in hebdomada se refecit: et anno xiiii. kalen. nouembriis.

De sancto Dapino martyre et Leuita. Cap. lxxv.

Dapinus

martyr et leuita et vir sanctus tempore decii cesaris apud ambianenses

provincia passus est. Qui cum esset plebeius paritendi desiderio inquitentibus se persecutoribus palas ostendit. Et a preside comprehensus post responsum eius constantiam dum christum confiteretur: in equuleo suspensus ac diutius tortus est. Qui dum preses cesaria eius filiam nimis speciosam in prorem promitteret: si deus sacrificare consentiret: et ille se mariam virginem dei genitricem habere sponsam assereret: ac omnino sacrificare renueret: fustibus diutissime ceditur: deinde ad carcerem duci iubetur. Qui dum duceretur commisit spiritum. xiiii. kalen. nouembriis.

De sanctis Caprasio primo et Feliciano martyribus. Cap. lxxvi.

Caprasius

martyr cum primo et feliciano fratribus passus est in gallis civitate

agenensi sub daciano preside. Qui enim caprasius christianus occultus timore presidis propter rabie persecutionis declinans iuxta urbem in rupis spelunca latere: audies qualiter beata virgo fides pro christo agonizasset:

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cclviij.

De qua supra in eius passione dictum est pridie non. octobris: aiatu ad toternariā passionis orauit ad dñm: vt si eū dignū gloria martyriū iudicaret: et lapide splunde aqua limpidissima emanaret. Quod prestare dño statim obtinuit. Super hec vidit per spiritū columbā nūcā de celo descendente: et coronā auro gemmisq; fulgentem super caput fidei virginis imponentē: que vestibus fulgidis erat ornata: et angelis comitata. Ipsa hō columba alarū volitatu et rore celesti: ignem in quo virgo infecta erat: extirxit: et ad celos subito aduolauit. Et si aut hec omnia caprasius cōspexisset: certe ad certamen cucurrisset: et christiānū se coram dariano cōfessus fuit. Quē ille detentū vngulis laniari fecit. Ita vt primus et felicianus fratres eius exemplo patiente conuerterentur: et se christum colere facerentur. Quos omnes in simul vincetos: preses capite cedi mādaui. Quorum corpora in eodē tumulo in agnēsi ciuitate a christiānis sepulta sunt. xij. kalen. nouemb. is.

De sanctis vndecim milibus virginibus. Cap. lxxvij.

Vndecim

milīa virgines cū socijs eaz apud coloniā passe sūt sub hūnoū principis iuliano. Quorum omnīū principalior auerit et signifera fuit beata vrsula. Hec filia vnica regis scotie christiānissimi nomine mauri sapiētia mirabilis et pulchritudine insigni pottebat. Quam rex anglie nimis prepotēs in suis solēnibus nūcijs: filio suo in cōiugium: multis pmissiōib; et blāditijs postulauit: adiciēs minas: si ad eū legatū vacui reuertentur. Pater autē virginis cum iram regis anglie formidaret: qd ageret antiabatur: nec em volebat deū offendere filiā suam homini gentili tradendo: nec virginis sacrum propositū impedire: eius pudicitā quaz deo vouerat perturbādo. Virgo autē domini diuina reuelatione pmonita patri suasi: vt predicto regi assensus preberet: ea tamē conditōne vt iuuenis baptizaret: et per triennū in fide instrueretur: et qd sibi a patre iuuenis et a suo. x. virgines electe et spectose in socias darentur: et tam sibi qd illis mille virgines subscriberent: et naues vndecim minute ad opus earū fabricarentur: quatenus dicto triennio per mare ludendo discurrerent: et virginitatē suam domino dedit carent. Hoc autē virgo poposcit: vt interim coenas suas christo virgines cōsecraret: et spōsum ac patriam ad fidem adduceret. Quod parentes et iuuenis fieri consenserūt: ipso cōtinuo baptizato naues fabricari preceperūt. Omnia igitur festinantius parantur: virginesq; de di-

uersis mūdi partibus congregantur: et omnes vsule presentantur. pater autē eis honorabiles comstatum multoz episcopozū et baronum anglie et scote tradidit: et necessariorum copiam ministravit. Multi quoq; ad tam grande spectaculum de diuersis vrbibus conuenerūt. Inter quos fuit panthulus basilien: episcopus: q; eas vsq; romam perduxit: et inde reuersus eius martyriū suscepit. Sancta quoq; gerasma regina sicilie: que virum suū conuerterat soroz macriū episcopi et darie matris sancte vsule cum quattuor fillabus suis: scz babilia: iulia: vicrozia: et aurea: et paruulo suo adriano: cū hoc per litteras p̄is vsule cognouisset. Relictozq; regno in manu alterius filij: per mare in angliam nauigauit. Cuius consilio et etiam industria tam naues q; omnes virgines regebantur: et sic in nouam christi militiam ab omnibus coniuatur iuxta conditum igitur triennio per mare discurrant: et omni ludozū genere se exercitantes: modo belli preludia inchoant: modo fugam simulant: modo aliud fingunt: quod animo occurrebat. Tandem post q; vsula ad fidem et pudicitiam omnes christi virgines cōuertisset: sub vnus diei spacio flante prospero vento ad portum gallie: qui celta dicitur applicantes: inde coloniā sunt delate: vbi angelus domini vsule apparuit: et predictit eas illuc integro numero reuersuras: et coronas martyriū pcepturas. Ad cuius admonitionem inde venerunt basilicam: vbi relictis nauibus pedestres venerunt romam. Quas papa leuicius gaudenter suscepit: quia de terra earū erat: et multas ibi cōsanguineas habebat: plurimasq; ex ipsis nondum baptizatas sacro fonte persudit: qui diuinam reuelationem in somnis accepit: vt cum ipsis relicto pontificatu discederet: et coronam martyriū cum eis acciperet. Et cū anno vno et mensibus duobus et diebus viginti ecclesiam rexisset: inuitis cardinalibus et clero romano papatu resignauit: et cū vincētio presbytero cardinale et multis alijs virginū se collegio sociauit. Et quia iustis omnibus pontificatū reliquit: nomen eius de catalogo pontificum clerus abrauit. Cū videntes autē duo iniqui principes romane militie: scilicet maximianus et apfricanus: q; per sacras vrgines multi ad eas vndiq; concurrētes ad xpm conuertebantur: explorata earum via: miserunt per litteras ad Iulianum cognatum suum ducentem gentis hūnozum: vt apud coloniā contra eas exercitum duceret: vbi virgines cum socijs trucidaret. Secuti sunt autem eas vna cum summo pontifice predicto iacobus episcopus antiochenus: qui de britannia patria sua veniens septem annis ibidem sedem tenuerat: et romanā curiam visitare venerat. Macrinus quoq; leuicanus episcopus anticalus babilie et iuliane: et follarius episcopus lucensis cū alijs

presbyteris et clericis multis. His etiam occurrit sponsus beate Ursule ethereus nomine patre suo iam christiano defuncto et matre cum sororibus baptizatis: qui diuinas iam reuelationem habuerat: ut sponse sue occurreret: et cum ea palmam susceperet: qui secum de britannia sororum dariam adduxit cum paruula sorore nomine florentina: et quendam clementem episcopum. His etiam se rome contulerat marculus episcopus grecie cum sorore sua constantia filia dorothei imperatoris constantinopolitani: qui cuiusdam regis filio nupsit: sed eo ante translationem morte preuenio uirginitatem suam christo deuonerat. Quos igitur uirgines cum predicis episcopis et multis alijs colontiam redierunt: et ipsam iam ab huius obsessas inuenerunt. In quibus irruentes barbari uelut in oues lupi: totam illas gloriosam multitudinem gladijs peremerunt. Sicque coronam martyrii perceperunt. Cum autem uidissent ursule pulchritudinem: manum retraxerunt. Sed cum impio iuliano huiusmodi duce nollet mabere: nec idolis immolare: ille corceptum se uidens: directa sagitta eam in corde transfixit: et sic illa ad dominum migravit. Quaedam autem uirgo nomine corbula timore perterrita in nauis nocte illa se abscondit: sed in crastinum mortem se offerens martyrii coronam suscepit. Quorum corpora a fidelibus collecta: apud colontiam honore condigno tumulata sunt: et honorabilis ecclesia cum notabile monasterio uirginum ad memorias earum fabricata sunt. Passet sunt autem uirgines undecim milia cum socijs earum duodecimo kalendas nouembrijs: circa annum domini. cccc.

De sancto Hilarione abbate. Cap. lxxviii.

Hilari

on
abbas: cuius uis
taz hieronymus
scribit: apud
egyptus clarus
st. Qui oritur uis

co tabath: quod quinq; milibus a gaza urbe palestine distat: parentibus gentilibus christianus ipse ut rosa de spinis floruit: sed alexandriam a patre missus in breui grammaticam didicit: et in christum credens ecclesiam frequentare cepit. Audiens autem celebre nomen antonii: quod per omnes egypti populos ferebatur: uidendi eum studio perrexit ad heremum: et statim mutato habitu duobus mensibus secum mansit: cõtempnans ordinem uite eius: morumque grauitatem. Reuersus autem cum quibusdam monachis ad patriam: parentibusque defunctis officia pauperibus largitus est: nihil sibi omnino reseruans. Sicque annorum quindecim nudus et armatus in christo solitudinem ingressus est: sacco tamen membra coopertus quinq;

decim caricas post solis occasum comedebat. Igitur a decimo sexto etatis sue anno usque ad uigesimalium estus et pluuas breui turgio declinauit: quod iusto tulerat. Structa deinceps breui cellula longitudine pedum quinq; latitudine paulo ampliore que eius corpusculum patiebatur: ut sepulchrum potius quam domum crederes. Capillos in anno die pasche semel toro dir: sup nudam humum usque ad mortem cubauit. Saccum quo semel indutus fuerat nunquam mutauit: nunquam lauit: orationi et psalmodie iugiter instabat: ab anno uigesimalimo incipiens tribus annis et dimidito lentè aqua frigida madefactum comedit: deinde triduo panem aridum cum sale et aqua: deinde per annos nouem sex uncias hordeacei panis et coctum modicum olus in cibo habuit: sed lassus egritudine oculo: um oleum adiecit. Et in tali ieiunio usque ad sexagesimum quartum etatis sue annum perseverauit. Abinde usque ad annum octuagesimum pane abstinuit incredibili feruore meris accessus. Stiebat aures et forbitu cula de farina et comminuto olere in cibo et potu usque quinq; uncias appendentibus. Nunquam ante solis occasum gustauit: neque ulla solenitate ieiunium soluit. Igitur porētissimus miraculis et sanctitate incomparabilis octogesimo etatis sue anno cum esset absens hesychius: qui cum familiarissime colebat in testamēti uicem breuim scripsit epistola: oēs diuitias suas et derelinquens. Euangelium uidelicet tunicam saecinam: cucullam et palliolum. Et postquam annis. lxxv. deo seruierat ad extrema deueniens spiritum emisit. xij. kal. nouembrijs. Statim corpus eius humo obrutum est: quia sic ipse omnes qui ad egorantē uenerat adiurauit. Quod postquam hesychius palestine audiuit: perrexit cypum: et corpus eius furatus post menses decem in palestina nauigio detulit: et in antiquo monasterio condidit: illeis tunica et cuculla: corporeque immēsis odoribus refragante.

De sancto Asterio martyre. Cap. lxxviii.

Asterius

martyr
Rome
passus est sub alexandro ipatore: qui a beato calixto papa presbyter ordinatus fuit. Et post eius passionem corpus eiusdem pontificis cum clericis suis rapiens sepeluit: ut dictum est supra in passione calixti pape pridie idus octobris. Post dies autem quinq; alexander imperator hoc audiens tenuit asterium presbyterum: quem precepit per pontem in tyberim precipitari. Rufus corpus apud ostiam reperit: et in eadem ciuitate a quibusdam christianis sepultum est duodecimo kalendas nouembrijs.

lxxviii. pape pridie idus octobris. Post dies autem quinq; alexander imperator hoc audiens tenuit asterium presbyterum: quem precepit per pontem in tyberim precipitari. Rufus corpus apud ostiam reperit: et in eadem ciuitate a quibusdam christianis sepultum est duodecimo kalendas nouembrijs.

De sanctis in mense octobris occurrentibus Fo. cclix.

De sancto Viatore confessoro. Cap. xc.

Vitor confessor or

diuine lectoris tenuit: et facti iusti lugdunsi. episcopi comes fuit. Qui cum eodem episcopatum deserente nauem conscendit: et ad egyptum nauigauit: atq; ei in heremo sedule ministravit: vt dictum est supra in eius legenda pridie idus octobris. Quo decedente et ipse post dies. vii. prout ipsi sanctus iustus presertat: cum ad celos secutus est. Nam et quiescit in pace. xiiij. kalendas nouembrii. Quorum amboz corpora a ciuibus lugdunensibus et inde sublata ad eozum ciuitate delata: et in ecclesia sanctorum. vii. machabeozum condigno cultu posita sunt. iij. non. septembrii.

De sancta Salome discipula. Cap. xcj.

Salome di

scipula xpi fuit. Que tempore dominice passionis cum reliquis sanctis feminis ad crucez assistit et circa eius sepulturam sollicita fuit. De qua theophilus et Ehysostronius dicit: qd hec fuit mater filioz zebedei: quod origenes similiter opinatur. vnde in euangelio marci. Maria iacobi minoris et ioseph mater: et salome: et iterum maria magdalone et maria iacobi subaudi minoris: et salome: tunc istud nomen est nominatiu casus: et est nomen mulieris. Alij dicunt qd est casus genitiui: et est nomen viri: qd scilicet fuit vna alla maria vxor salome. Hieronymus tamen in suo martyologio tradit eam mulierem fuisse: et in pace apud hierosolimam quiescisse. xi. kalendas nouembrii: vt ad dicit.

De sancto Marco episcopo et martyre. Cap. xcij.

Marcus eps

et marty: apud hierosolimam palmarum est. hic clarissimus et doctissimus vir primus fuit et gentibus qui post episcopos ex circuncisione ecclesiam hierosolymozum regendam suscepit: de quibus supra est habitum in legenda sancti epi episcopi. xi. kalendas septembrii. Sacerdotium igitur filius ciuitatis sancte suscipiens: non multo post pro confessione christi martyris consumatus: victoria palam promeruit. xi. kalendas nouembrii. Hec ado.

De sancto Melanio episcopo. Cap. xcij.

Melanitus

episcopus tempore valeriani et gallieni imperatorum claruit: apud ciuitatem rothomagensi. Qui de maiori britannia exortus cum esset gentilis romanus venit vt patrie tributum solueret: et imperatori deseruiret.

Cum autem venisset ad templum martis vt ibidem cum socijs sacrificaret: conuersus est a sancto stephano papa et martyre ibidem predicante: et ab eodem baptizatus ipsi adhefit: quem ille per omnes gradus ecclesie ad sacerdotium usq; promouit. Qui fideliter in omnibus ordinibus domino deseruiuit. Lunq; die quadam pontifex celebraret: et ei melanitus ministraret: angelus domini a dextris altaris extitit: quem vterq; illorum vidit. Qui et finita missa baculum melanito dedit: et cum vbi rothomagensi a deo electum episcopum nunciavit: et vt illuc ad predicandis accederet mandauit: christumq; ipsi ductorem futurum promisit: statimq; disparuit. Melanitus ergo continuo accepta benedictione a papa discessit: et christum itineris ducem habuit: ventens autem antiodozum inuenit hominem qui casu bipenni sibi pedem in duas partes diuiserat: quem baculo quem ab angelo acceperat tetigit: et ipsum sine mora sanauit: veniens autem rothomagum predicationis officio fideliter instat: et miraculis clarens fere totum populum ad christum conuertit. et ministerium suum simplicis in domino quiescit vndecimo kalen. nouembrii. Sepultusq; est in ecclesia rothomagensi.

De sancta Melania maiore. Cap. xciii.

Melania

maior apud hierosolimam claruit tempore valerantis imperatoris: vt dicit heraclides. Hec nobilissima ciuis romana filia quondam marcelli consulis vrbano eius filio vniuerso pretore in vrbe relicto hierosolimam nauigauit: ibiq; tantis virtutibus et humilitate refulsit: vt thecle nomen acciperet. Fuit enim vxor venerabilis viri: que anno. d. ccc. existens vidua: relicta patria et filio: vt dictum est: cum certis pueris et puellis: omnibus suis in nauis positis: primo alexandriam nauigauit: ibiq; omnibus distractis sanctos patres in heremo reuisit: scilicet pambonem: serapionem: pannurium: isidorum: et dioscorum: apud quos sex mensibus mansit: et eis nes

Ziber

cessaria ministravit. Cum autem prefectus alexandrie predictos viros domini cum quibusdam episcopis palestnam in exilium mitteret Melania in habitu viri eos secuta est. Quod audiens consularis palestine: vt eam terreret: in carcerem misit: sed eius nobilitatem comperiens: eam prorsus relaxavit: deditq; ei licentiam: vt quocumq; vellet ad sanctos pergeret visitandos. Illis ho ab exilio reuocatis melania iherosolyme remansit: habens secum rusinum aquileie presbyterum: per cuius manus ipsa episcopis et clericis ac peregrinis de suis facultatibus ministrabat: et in talibus operibus per annos. lxxij. perseueravit. Cuius sanctis orationibus filius eius vrbannus in sanctitate creuit: et nobiles nuptias contrahens: duos filios catholicos et deuotos preceperat: qui etiam matri sue plura dona mittebat: vt sanctis elemosinis vberius insisterent. Hec apud hierusalem monasterium construxit: in quo virgines l. deo seruientes posuit: in quo et ipsa etatis sue anno. lxxij. in pace requiescit.

De sancta Melania iunior. Cap. lxxv.

Melania iunior

quor cuius predicta melania fuit: cuius prefati vrbanni pretoris exstitit filia in vrbe roma procreata. Que cum in vrba a parentibus nupti tradita fuisset: et duos filios quos genuerat: nece admisisset: cepit pulsare peregrinandi sibi concedenda. Qui licet diutius recusasset: licentiam tandem deo inspirate concessit: et omnes vestes sericas in pallia altarium dedit: reliquas per ecclesiarum ornamenta distribuit: aurum omne suum et argentum per manus pauli presbyteri discurrentis contulit per egyptum thebaidem antiochiam: palestina: hierosolymam: et alia loca sancta: destinavit: seruos et ancillas manumissit: possessionibus pluribus venditis precium pauperibus diuisit: ceteras in subsidium monasteriorum retinuit. Sicq; per vrbem conuersus in virum alterum mutatus: mira penitentia se affligebat: et post alterum diem semper cibum sumebat. Melania vero in possessionibus suis cenobium construxit vbi cum. xv. eunuchis et. xl. virginibus et alijs ancillis suis libertati traditis deo fuit. Patrem quoque vir suum cum. xxx. monachis vitam duxit: vt eiq; ipsorum salutis: lectionibus: et orationibus vacans. Sicq; sancta dei melania bone anime smitatrix effecta: plena virtutibus in pace quiescit.

De sanctis munitione et eledia virginibus et martyribus. Cap. lxxvi.

Honus

Milio et eledia vir

gines et martyres apud ciuitatem ostiam passe sunt: que pro confessione christi diuturna custodia macerata: atq; deinde capitali sententia punire: presciosum martyrium celebrarunt. xi. kalendas nouembriis: vt dicit ado.

De sanctis Seruando et Bermano martyribus. Cap. lxxvij.

Seruando

et germano martyres apud hispaniam passi sunt sub preside viatore: qui post dira verbera et squalorem carcerum: et sitis ac famis inturiam: et longissimi itineris laborem: quem omni ferro iubente eodem preside pertuleret. Nouissime martyris sui cursum gladio cesis cervicibus implerunt: et quibus germanus apud emeritam ciuitatem iuxta beatam euliam sepultus est. Seruandus vero apud hispaniam oppidum iuxta sanctas iustas et iustinam conditus est. Passi sunt autem sancti martyres decimo kalendas nouembriis.

De sancto Seuerino episcopo et confessore. Cap. lxxvij.

Seuerinus

nus episcopus colonien. apud ipsam ciuitatem claruit. Qui effrate cuidam heretico successit. Naz vt scribit in gestis sancti seruarii: de quo supra actum est. Qui effrate ta fuisse destructio vrbis treugrensis et prelati ac principes ipsum romam pro legatione destinarunt. Respondit seruarus: iter non esse tutum: nisi effrata hereticus ab episcopatu deponeretur. Illico congregata synodo episcoporum apud coloniam agrippinam: effrata hereticus iudicio synodi condemnatus deponitur: et seuerinus ordinatur. Dum autem seuerinus rediret ab vrbe apud coloniam a seuerino susceptus est. qui dum nocte oraret: seuerinus coloniam ignis super caput eius asperxit: que paulatim vsq; ad se venit: in quo loco seuerinus ecclesiam edificauit: quam et portam celi appellauit. Quiescit autem sanctus seuerinus in domino. x. kalendas nouembriis.

De sancto Seuerino boetio martyre. Cap. lxxvij.

Severin⁹ martyr q̄t boe-
tius pro verita-
te interfectus
sub isto nomie
in catalogo martyru scribitur:
dictus severinus a severitate
iudicioz. Hic ut dicit Si-
gbert⁹: gener fuit symmachii
patricij vir nobilis romanus

vir consularis aspicius: mira lingue eruditio-
ne politus: et liberalium artium quas pene om-
nes a greco in latinu trāstulit plenius erudit⁹:
cuiusviro helphes nomine rhetorica sciētia in
signis: hymnos apostolorū Felix per omnes. et
Aurea luce. cōposuit. Hic tēpore theodorici re-
gis longobardoz: qui fuit imperāte zenone cir-
ca annu domini quadringentesimū septuagesimū
miserum dum dicto regi republicam inuadē-
ti boetius restitisset: apud eum dolo accusatus
cū pluribus alijs proscriptus et exiliu missus
est. Inde reductus papie in carceratus est: vbi
libru de philosophica cōsolatione compilauit.
Tandē ab eodē theodorico rege in carcere in-
terfectus est anno dñi. ccccxxi. x. kalen. nouē-
bris. Sepultusq̄ in ipsa papie ciuitate in ec-
clesia sancti petri ad cellu autem: ut martyr ab
ecclesia digna veneratione celebrat. Hic phi-
losophus eximius diuina et humana sapientia
pollens: multa nobis ingenij sui documēta de-
relit. Scripsit etiā libros de trinitate. De vni-
tate et vno. De ente et essentia. De duab⁹ natu-
ris et vna suba xpi. De hebdomadibus. De cōso-
latione pbica lib. v. De scholastica disciplina.
Topicoz lib. os. Aristorellis libros q̄s habet bi-
bliotheca latina: oēs fere de greco in latinu cō-
uertit sermone. Scripsit et volumen de musica.
De arithmetica. Euthemioz: syllogismoz: et
hypotheticoz. De deitate ad iohānem romane
ecclesie diaconū. De electione primi parentis
in restauratione humani generis p incarnatione
nem et passionē xpi. Aduersus eutyrianos et
nestorianos atq̄ azephalos de incarnatione dñi.
Itē cōtra arrianos: eunomianos: et apollinaris-
tas libros fortis: et eoz heresim cōfutantes.

De sancto Theodorico presbytero
et martyre. Cap. c.

Theodori⁹
cus presb⁹ et mar-
tyr apud antochiā
passus est tēpore
iuliani apostate imperatoris
sub prefecto et auiculo suo iu-
liano. Euz em a pdicto prefe-
ro ecclesia antiochenoz spo-
liata esset: et christiani vbiq̄
dispersi fuissent. Hic in ec-

clesia permansit intrepidus. Qui ab eo tenent
inusus: post equuleū et milros ac durissimos cru-
ciatus: etiā lampadibus circa latera inflamma-
tus est. Sed faculis diuina virtute restinctis:
milites qui eas tenebant: angeloz aspectu ter-
riti in facies corruerunt. Eūq̄ pfectus quosdā
christianos occultos illorū ministeriū supplere
iuberet: et illi hoc facere recusarēt: prefectusq̄
ipsoz examinans christianos repperisset: iussit
eos in pelagus demergi. Quos sanct⁹ martyr
horrabatur ut ipsum ad gloriam precederent.
Nouissime autē dum iuliani apostate: quē apud
perfidem diuina vitio puniuit interitum predi-
ceret: occasione gladij martyrium consumauit
decimo kalendas nouembri.

De sanctis Felice episcopo et socijs
martyribus. Cap. ci.

Felix epi-
scopus ciuitas
rubabocē:
audat et ianua-
rius presbyter
ri. Fortunat⁹ et
septimus lectores tēporibus
diocletiani imperatoris i venu-
sia ciuitate apulie passi sunt.
Qui a quodam magnolano

curatore detenti: multis diebus vinculis et car-
ceribus in aphyca et in sicilia macerati: eadē
occasione gladij martyrio coronati sunt nono
kalendas nouembri. Ex quibus felix episco-
pus annorum quinquaginta sex virgo et mar-
tyr ad christum duplici cum palma migrauit.
Quorum corpora intra cartaginensem ciuita-
tem et vti cēsi. sepulta sunt.

De sancto Martino abbate. Cap. cii.

Martin⁹
abbas apud
capua clau-
ruit tempo-
re iuliani iu-
nioris augu-
sti. Qui in monte massico so-
litarium vitam duxit: multisq̄
annis in specu angustissimo
inclusus fuit. Dux autē vti se

in predicti montis foramine cōtulit: ex eadē pe-
tra aque stila prorupit: q̄ sibi et in vsu quotidia-
no sufficeret: et nec plus adesset: nec necessitas
ei deesset. Quod antiquus hostis: ut eū ex atro-
illo depelleret: amica ei bestia serpens igressus
cepit in spelūca inueniri solus cū solo: eoz orā-
te se ante illū sternere: et cū cubante pariter cus-
bare. Et vir dei oino sperterritus ei⁹ ori manū
vel pedē extendebat: sed ipsum tamē serpens
percutere nō audebat. Et cū hoc quotidie per-
3 iiii

eremiti agere: die quadam inimicus eius forte
rudine victus se per deuentum montis latus in
precipitium dedit: omniaque loci arbuta flamma
ex se prodeunte concremavit: ut per hoc consti-
ret quis fuerat qui ab eo victus abscedebat.

Hic sanctus vir primo inclusionis suo tempo-
re decreuit: ut ultra mulierem non videret: ne ex
contemplata specie tentationem incurreret. Quod
quedam mulier audiens audacter ad specum
eius ascendit: ut eius propositum frangeret. At
ille paulo longius intuens: et muliebria vesti-
menta conspiciens: in terram faciem depressit:
et eo usque in oronem prostratus facit: quousque
impudens mulier inde fatigata discessit. Que
die eodem modo ut de monte descendit vitam fi-
nit: eo quod virum dei ausu improbo contristavit.

Cum autem ad eum multi ex deuotione concur-
rerent: et semita que ad eius ducebat cellulam
artissima foret: puer paruulus incaute gradus
ex monte cecidit: et usque ad vallem in profundissimam
focam ruit. Perturbati omnes querere ceperunt
sicuti corpus lapsi pueri poruisset inue-
niri. Qui tandem in valle inuentus est: non solum
vixit: sed etiam membris omnibus illesus. Sicque
omnibus innotuit: quod hunc in casu suo martini
oratio portauit. **In** specu vero illius magna de-
super rupes eminebat: que martini celle promi-
nens casu suo imminere: illius interitum mina-
batur. Ad hunc mascot: nepos illustris viri ar-
mentarii ventens cum multis rusticis orabat:
ut vir dei de specu eiret: donec ipse ruituram
rupem de monte euelleret. Quod vir dei face-
re non acceperat: sed illud quod possederat faceret:
precepit: itaque dum illorum multitudo conare-
tur sine periculo sancti viri illud ingens satum
leuare: repente cunctis videtur moles ista e-
laborantibus euulsa: ne specu martini rageret
saltum dedit: et quasi serui dei lesione fugiens
longius cecidit. Quod angelico ministerio actum
fuisse vnusquisque cognouit. Hic dum prius in
eodem more se contulit: cathena ferrea sibi pes-
dem ligauit: eamque saxo ex altera parte affixit:
ne ultra ei progressi liceret quod cathene longitu-
do tendebatur. Quod beatus benedictus au-
diens eisdem diebus misit: ut si seruus esset dei:
non eum teneret cathena ferri: sed cathena christi.

Ad quam vocem martinus copedem soluit: sed
tamen nunquam ultra quod cathena extendebatur pe-
dem mouit. Qui postmodum ibidem inclusus di-
scipulos congregauit: qui ab eius specu seorsum
habitantes aquam ex puteo hauriebant: sed
funtis in quo situla pendebat sepius frangeba-
tur: unde factum est ut cathenas quam ex pede
suo vir dei soluerat: funi situle alligaret: ex quo
tam tempore contigit: ut funis quotidie tinge-
retur: et nullatenus ex tactu cathena illius de-
ceret rumpere. Quicquid autem in pace vir
domini nono kalendas nouembriis. Dec gregorius
sq. dialogorum. cap. xvi.

De sancto Malo epi.

Cap. clix.

Malus epi

scopus apud insulam sargiam britanie
claruit. Hic ex eadem
dem provincia ortus: genere
nobilis: socius sancti sampso-
nis: eidem in dolensi archiepi-
scopatu successit: in quo dum
verbis et exemplis populum do-
mini laudabiliter pasceret: ab agelo in somnis
monitus episcopatus cessit: et buducum sibi sub-
stituens heremum petiit: et solitariam vitam an-
nis pluribus durit: deinde plurium monachorum
pater effectus est. **Qui** comitem quendam di-
tissimum: qui seipsum leprosus fuerat: contra-
ctu suo a lepra mundauit. Comes autem pro gra-
tificatione medietatem vnius sue possessio-
nis viri dei monasterio concessit. Sed cum di-
cta possessio aribus et piscibus abundaret: mox
aues omnes et pisces dimissa medietate quam
sibi comes retinuerat: ad altam viri dei medie-
tatem transferunt. Quod cernens comes ad sua-
sum vtoris medietatem cenobio concessam cum
sua sibi retenta commutauit. Iterumque pisces
et volucres ad medietatem sancti commutatam
se translulerunt. Quapropter comes possessio-
nem integram monasterio largitus est. **Fa-**
mulum quendam suum: qui dum piscaretur: in
mare cadens necatus fuerat: oratione sua amor-
tuis suscitauit: et ab vndis ad littus in columen
eiectionem reduxit. **Cum** fames valida omnes
britanniam occuparet: et ipse ex pietate omnes
populum ad se venientem reficeret. Jamque ex
tali largitione victualia monasterio deficerent:
pueri quidam ex monachis meridie ad littus
maris accedentes: lectionis suas repetunt:
nauem antequam in littore ex vetustate derelictam
pueriliter intrauerunt: quam subito mari con-
crescens rapuit: et sine remo vel remige alioque
adminiculo quocumque cum pueris saluis ad op-
positam insulam ripam subito deuenit. Malo
pueris apparente: et nauem tenuit baculo gu-
bernante. Ad quod spectaculum rex provincie
cum omni populo occurrens: et a pueris que essent
aut quomodo aduenissent audirens: nauem vi-
cualibus et diuitibus refertam remisit: quam si-
militer virtus diuina: ut prius ad proprium locum
reduxit. **Cum** normani totam insulam deu-
starent: et populus inermis ad sanctum confu-
gisset: ille baculo rupem percussit: et in manus
les lapillos diuisit: quibus populus hostes in-
se irruentes oppressit: eosque in mari fugatos se-
precipites dare compulsi. **Hic** virgo perpe-
tuo permanens: pane hordeaceo solo preterus: fe-
ria quarta et sexta nullum capiebat cibum: et semp-
ferebat cilicium. **Qui** in vigilia pasche oranti: rex
angelus apparuit: eius obitus sui diem prenu-

De sanctis in mēse octobris occurrētibz Fo. cclxi.

clauit: de cuius manibus sanctus vir eucharistiam tercia vice visibiliter sumpfit: z. sc. kalen. nouēbris: vt audierat ad xpm migravit.

De sancto maioris martyre. Cap. cclij.

Maximus martyris generosi z nobilis viri tyburtine ciuitatis passus est persecutione vandalsca sub huncoricorege: qui pio fustibus quasi innumerabilibus celsus: trocheis frequentibus eleuatus aliquādo scru celeri dimissus super lapides z silices cornebat: sed z plures plagas lapidibus confuscatus: dū iam viscera pelle nudata essent: z ipse ad singula cōstantior appareret: nouissime gladio celsus est: z apud eandem vrbem sepultus.

De sanctis Chrysantho z Daria martyribus. Cap. cv.

Chrysanthus

z Daria virgo: z martyres ambo rome passi sunt sub impatore numeriano: qui chrysanthus alexandria ortus: cum patre polemio illustrissimo romam veniens ab eodem libe-

ralibus studiis traditus: cum esset ardentissimū ingenij omnibus scientijs mūdānis eruditus est. Et dum vniuersa librorum volumina ex curiositate discuteret: z ad libros christiane fidei peruenisset: cepit querere: quos ei diuinas litteras exponere posset. Tandem a quodā christiano secretissime ad carpophorum presbyterum adductus est: qui persecutionis atrocitate seculente: in specu montis occultatus: vix poterat a paucis fidelibus visitari. A quo chrysanthus diuinas litteras imbutur: z conuersus ad christum: sacro fonte perfunditur: z catholica fide diligenter instructus: post septem dies baptismatis sui christi dominū voce publica cōfiteatur: z deos deasq; romani populi demones esse protestatur. Quod audiēs pater eius nunciantibus propinquis: cum ab imperatore plurimum honoratus esset: z dignitatem amittere formidaret: fecit filiū in tenebroso carcere recludi: z cibo paruissimo sustentari. Quod vir dei ad exercitium portusq; ad supplicij sibi dicebat inferri. Sed quidam ex attendantibus patri consuluit: vt si filiū ab hac superstitione volebat eripere: elegatissime puelle cōiugio traderet: vt dū diceret esset maritus: obliuiscere esse xpianus: eo q; afflictiones illatas: xpiani sibi ad gloriam reputabant. Tunc polemio trinitatis sericis vestibus strarūpparavit: z chrysanthum p̄ciosis vestib; induit: z quinq; puellas speciosas z ornatas z ancillis suis eidem

associavit. Zubens quotidiana conuiuia affluētibus dapibus exhiberi: filiumq; suum blanditijs z amplexibus puellarum seduci. Qui dum orasset ad dñm: ne a fera sez carnali cōcupiscentia superaret: continuo predicte puelle somno oppresso: nec cibū nec potum sumere poterant: sed educte exterius statim euigilabant. Iterūq; tricinnum introduce graui sopore dormitabant. Cum autem polemio ex hoc ad mortem doleret: z amici eius hec omnia magis imputarent: eidemq; cōsulerent: vt eruditam aliquam iuenculam speciosam ad eum introduceret: quā ille incatationibus xpianoz minime superare posset. Daria virgo prudētissima z eloquentissima: ac sup oēs speciosa: dec veste dīcata elīgitur: z ornatis vestibus induta a patre rogatur: vt ad iuuenē ingrediēs: cum dñs z patri restituat sibiq; maritū acquirat. Que gemmis z auro radians ad chrysanthū ingreditur: tāraq; cum elegātia sermonis alloquitur: vt si esset ferro durior: plumbo mollior redderetur. Dum autem eam chrysanthus de pompa vestitiū argueret respondit: se non p̄pter pompā: sed vt cum dñs z patri lucrifaceret: sic indutā. Eū iterum chrysanth; eam reprehēderet: quomodo pro dñs idola coleret: que nec se: nec alios custodire possent: z que vinculis ferreis z plūbo coartata essent respondit. Daria q; hec imagines propter vulgus ignobile formabantur: marmore z metallo: vt quos cultor mente z sacrificijs colit: effigata imagine oculis p̄spicere possit. Tunc chrysanthus cepit perferuntari: qui essent dñi quorū imagines colebantur. Et cū saturnū cōprobasset filiorū interfectorem. Ionē adulterum z incestuosum z homicidiorum patratorem. Mercurium incantatorem. Herculem suspensus occisorē: ceterosq; deos flagitiosos z eorum quēlibet malozū omnium incestozē: z persequēs tales deos miserimos: nec coli debent: nec deos dici: credidit. Daria ab eodem conuersa amboq; sancti spiritus copula vni: carnale matrimonij simulabant. Fecitq; chrysanthus occulte in domo sua daria baptisari. Que intra paucos dies sacris imbuta litteris vna cum viro virginitatis perpetuorum emisit. Et tam per chrysanthum multitudo viro: q; per dariam multitudo conuertebatur seminarum. Quapropter excitata in vrbē seditione: chrysanthus a prefecto celerino cōprehenditur: z sacrificare iubetur. Sed cum hoc recusaret: tribuno claudio a prefecto traditur: vt diuersis supplicijs immolare cogatur. Quem claudius dedit in custodiam militibus s: puagura. Qui neruis crudis eum constringunt: vt sensim se siccantib; neruis ac ossa eius vix pertingerent ligamenta. Sed statim resolutis neruis: iterum fortioribus nodis vincif: sed vincula continuo dirumpuntur. Deinde ab eisdem pedibus in cippo mittitur: sed repente

ligno putrefacto cippus in pulcrem vertitur. Que cum milites magicis artibus ascriberet torto chrysanthum perfundere ceperunt: ut ab eo in cantationes diluerent: sed aqua mox puterrima in roscum odorem conuersa est. Deinde vitulum excoiauerunt: et corio illum nudum cinxerunt: et in sole per horas plurimas posuerunt: sed corium nullam calefactionem sentiens: in eadem viriditate permansit. Iterum carbonis ferreis vincitur et in carcere obscurissimum mittitur. Sed lux ei nimia diuinitus est infusa: et vincula sunt resoluta. Que cum milites claudio nunciassent iussit sanctum ad se adduci et nodos fustibus cedi: sed fustes in manibus tenerum solidi quasi si ferret erant: cum vero percuteretur: quasi plume molles fiebant. Quod videns claudius cetero re hilaria et filijs iasone et mauro: ac prefatis septuaginta militibus crediderunt: et baptizati omnes coronam martyrii perceperunt. De quibus supra in eorum passione dictum est kalen. decembris. Audiens hec imperator numerianus chrysanthum in carcere iuliano obscurissimo et fetidissimo iussit recludi. Dariam vero ad publicum cum meretricum locum adduci. Sed continuo diuina misericordia chrysantho lux diuina: et odoramenta sancta prestantur. Daries vero leo de cauea amphitheatri fugiens custos eius virginitatis dirigit. Qui ingressus cellam: ubi virgo orans prostrata iacebat: iuxta eam se posuit: ut quasi secum videre orare. Dicitur quidam nefandus: ut virginem corumpat: sed a leone captus in terram deicitur: qui sine lesione eum tenens ad sanctam vultu conuertit: et quasi innuens: quid de capriuo fieri iubeat: seiscitur. Que preces propter ne ipsum in nullo lederet: sed ad se audientem venire permitteret. Leo igitur eum relinquit in ostio cellule se posuit: ut nec ille posset exire: nec alius introire. Vir autem ille viso miraculo: et auditis sermonibus virginis: conuersus est ad christum: et per verbum discurreret: deum christiano verum omnium creatorem proclamabat. Dicitur tur venatores: ut leonem captant: sed omnes a leone capti: et sine lesione ante pedes daries deponuntur: et ab ea conuertuntur. Tunc prefectus in celle introitu copiosum ignem iussit accendi: ut leo cum daria comburatur. Quod leo timens: rugire cepit: sed eum virgo domini confortauit: quod nec incedo cremaretur: neque ab alio caperetur: neque occideretur: sed morte sua moreretur: iubens ut securus per ignem egredieretur: quia ille eum liberaret: quem leo in se honorasset. Tunc leo inclinato capite per medium ignis illesus egreditur: et per turbas discurreret neminem lesit: nec ullus eum exinde unquam cepit. Que omnia domini imperator audisset: iussit celerino prefecto: ut aut chrysanthum et daria sacrificare compelleret: aut diuersis penis afficeret: qui sacrificare nolentem chrysanthum iussit in equuleo suspendi: et ardentes lampades applicari. Sed continuo ligna omnia

equulei comminuntur: vincula rupta dissoluntur: et lapides extinguntur. Quicunque vero manum ad dariam mittebant: eorum nervi brachiorum fluebant: quod domini imperator a prefecto didicisset: et hec omnia magicis artibus ascriberet: iussit eos in viam salaria deduci: et in arenarum versus deponi: et vivos terrarum lapidibus obrui. Sicque inuolati conuicti in fouea quasi in uno lecto deponuntur: et magis sepultura: quam pena excipientes in christi laudibus persistentes: terra ac lapidibus obruntur. Sicque christo martyres consecrantur: et in eodem loco versus in presens digna celebratione venerantur: passi sunt autem. viij. kalen. nouembris.

De sanctis Crispino et Crispiniano martyribus. Cap. cxvi.

Crispino et Crispiniano martyres fratres passi sunt in ciuitate suefionensi sub maximo imperatore agere rictouaro pise. Hi cum beato quintino martyre: et alijs pluribus ex urbe roma egressi: suefionem uenerunt: ibidem peregrini habitas

re ceperunt: ibique arte confutoria calceos adificantes: de labore manu victum sibi querebant. Ad quos propter eorum artem multi gentiliu venientes ab eis conuertebantur. Denique rictouaro pise detenti inuerti sunt calcimera pauperum refartientes: qui dum christum confiterentur: iussit eos preses extendi: et fustibus cedi: deinde de sudibus eorum unguis mitti: et corrigias singulas de doribus eorum tolli. Sed orantibus sanctis sudibus de manibus eorum exilerunt: et ministros percutientes: quosdam eorum occiderunt: quosdam vero excecauerunt. Unde mandauit preses: ut ligatis molis ad colla eorum tempore hyemis in flumine axona: velut sub glacie mergerent: sed eos nec aqua mergere: nec petre deprimere: nec frigus constringere poterunt: quin proicecto onere ad ripam aliam fluminis deuenerunt. Postmodum in plumbo liquefacto detecti: illesi permanserunt. Verum cum gutta plumbi in oculos presidis inflatis ipsum excecasset. Sanctos martyres in pice et oleum et adspem simul bullientia factari fecit. Quos orantes angelus domini nostri ab igne illesos eduxit. Unde rictouaro iratus se in igne precipitauit: et iusto dei iudicio se cremauit. Maximianus autem audita morte presidis: die sequenti sanctos gladio puniri mandauit: qui decollati sunt octavo kalen. nouembris: quorum corpora bestijs et auibus deuoranda relicta diuina providentia permanserunt intacta. Senex autem quidam cum germana sua uetula ab angelo monitus: corpora inde tulerunt. Venientesque ad fluium axonam in nauicula diuinitus ibidem preparata ea posuerunt:

De sanctis in mēse octobris occurrētibus. Fo. cclij.

et contra iterum fluminis sine reimo vel remige deo duce ad locum sibi ostensum peruenierunt: et sanctorū corpora sine villo pondere portātes: ita vt magis ipsi a corporibus portare viderentur: in quodam eorum Tugurio secreto sepesterunt: vbi persecutōne cessante honor eis a christianis condebitus impensus est: et Basilica eorum nominibus fabricata.

De sanctis quadraginta sex martyribus. Cap. cvij.

Quadraginta sex milites romae passi sūt sub claudio imperatore: qui audieres: q̄ tryphonia regina quōsdam vxor: decij ad christum cū filia cyrilla conuersa esset: vt dictum est supra in legenda sc̄te tryphonie decimoquin-

to kalendas nouemb̄is. Tenerunt ad iustiniū presbyterum: et ab eo baptismi gratiam petierunt: qui clerum romanum congregauit: vt ordinarēt episcopum vrbis rome in locum sancti Sixti pontificis martyrisati: qui omnes Dionysium papam elegerunt: ipsumq̄ per manus martini episcopi ostensis consecrari fecerunt. Consecratus autem dionysius baptizauit p̄dicatos milites quadraginta sex a iustino presbytero sibi oblatos. Audies hoc claudius: iussit teneri milites et virginem cyrillam olim decij filiam: et congregato exercitu armato in palatio salustij mandauit. xlvj. milites sibi presentari. Quos christum confitentes precepit foras muros porte Salarie duci: et in ciuitate siglina omnes capite cedi. Quorum corpora iustinus et iohannes presbyteri noctu rapuerūt: et in via salaria intra cluuium cucumeris cum alijs. cxxi. martyribus sepeluerunt. viij. kalendas nouemb̄is. Inter hos autem fuerūt quatuor milites christi precipui: scilicet theodosius: lucius: marcus: et petrus.

De sancto Minyare martyre. Cap. cvij.

Martyr passus est sub persecutione decij cesaris apud florentinā ciuitatem. Ad quā dum decius peruenisset: minyatem tentū: et sibi presentatū: ac sacrificare nolentem: leopardo ferocissimo subici fecit: sed ozante sc̄to fera extincta est. Deinde ipsum nudū oleoq̄ perunctū in fornacem ardentem mitti iussit. Angelus autē domini vt olim cum tribus pueris cū eo descen-

dit: et flammā extingit: et sanctus illeus omnino permansit. Tūc decius leonē ei adhiberi precepit: sed signo crucis edito leo interijt. Deinde mandauit eū in equuleo leuari et diuti⁹ torqueri: et postmodum inde deponi: subdeq̄ ligneas acutas sub ungulis manū ipsius affigi. Qui ab angelo cōfortatus oīa supplicia patientissimē tolerauit. Post hec iussit decius plumbum liquefactum eius auribus instillari. Cui tamē ipse christus in iuuenis specie candida veste: vt sol facile fulgens apparuit: eūq̄ consolatus ad tolerantia cōstantius animauit. Unde mandauit cesar aures illius ferro perforari: sed apprente iterū ei angelo quidā ex ministris eū videns cōuersus est. Demū decius myniam ad templū martis adduci fecit: et eidē auri et argenti ac gemmarū quātitatē non modicā obtulit: si sacrificare veller: eo q̄ ipsum antiqua amicitia plurimū dilexisset. Dum autē oīno imolare recusaret: iubente cesare decollatus est. viij. kalendas nouemb̄is. Et sepultus est a xpianis in ciuitate florentia. **S**anctus phridianus episcopus florentinus ecclesia minyaris martyris tras stumen arni positā sepius visitabat. Cum autē die quadā inūdatione nimia flumen nauis trāsiri nō posset: et naute quidā ultra flumen existerent: sanctusq̄ ep̄s transire curaret: nauteq̄ illi periculo postposito: beari martyris confisi meritis ad episcopū transuadandū venire disponerent subito se citra flumen inuenerūt: et episcopum transportātes sine periculo fluitiū transferunt. Tunc sanctus episcopus eidē per spiritū nunciavit ciuibus illis hoc a deo sanctū minyatem obtinuisse: vt nemo in aqua illius fluminis necari posset. Quod vsq̄ hodie ita extitisse refertur: vbi postmodū ecclesia in honore sancti phridiani episcopi fabricata est.

De sancto Frontone ep̄o. Cap. clx.

Frontone episcopus apud petragoreā. ciuitatem claruit. Qui et eadem vrbe oriūds: a iuuetute deo deuot⁹. Rome a beato petro baptizatus: et episcopus ordinatus: ad eandē ciuitatē cū gregorio presbytero ad predictū cādū missus est: vix post dies tres itineris mortuo gregorio: fronto ad petrum redijt: acceptoq̄ ipsius baculo super corpus defuncti illum posuit: et socium excitatū de morte recepit. Sicut de hoc supra dictus est in passione petri apostoli tertio kalendas iulij.

Veniens autē fronto ad ciuitatem petragoreā verbo et exemplo multos ad christi fidem conuertit: et. lxx. monachos ibidem ad seruendum domino cōgregauit. Sed a prefecto ciuitatis squirto nomine: persecutiones passus est:

quia quos iste baptizabat: ille decollabat. unde ipse sumptis seminibus olerum: monachos suos assumpsit: et heremi desertissimam petiit. veniens autem ad locum super fluvium dardanis: draconem ingentem et serpentum multitudinem ibidem habitantem: christi virtute fugavit. Ibi quoque cum fratribus deo servire cepit et olerum semina seminavit. De ficientibus vero et cibis: angelus domini squiritio precepsit per noctem apparuit: et ei divinam visionem comminatur: nisi sanctis viris subventat pereuntibus fame. Ille vero territus amicos consulit: sed quo sancti dei abissent: penitus invenire non valuit. Post dies tres nocte iterum angelo eadem apparere plagis percussus est. Qui amicis iterum consultis. Ipsi camelos cibis monachorum oneravit: et deo frontoni: eos commendat. Qui duce domino ad heremi sancti viri recto itinere pervenerunt. Sanctus autem episcopus onerum medietatem deposuit: et cum reliquo camelos remisit. Qui eadem via qua venerat reversi sunt ad dominum suum. Quod cernens preses in christo credidit: et frontonem investigatum adijt: atque gregorius ab eo vocatus sacrum baptismum suscepit: eisdemque in heremo decetero ministravit. Sanctus autem vir post multos labores in pace quiescit. viii. kal. novembris. Sepultus petragorice virtutibus clarus.

De sancto Demetrio martyre. Cap. cxi.

Demetrius martyr apud thessalonicam civitatem passus est: sub maximo imperatore. Hic a sua innecitate christianus et deo servitius nobilis fuit civis ipsius thessalonicæ civitatis et miles strenuus. Qui tamen christum dominum predicabat: et multos ad

fidem convertebat. Ingressus autem imperator thessalonicam: audiens demetrium ipsum comprehendit fecit et in carcerem mitti. Erat autem cum imperatore gigas fortissimus et aspectu terribilissimus nomine libens. Qui de mandato augusti cum christianis dimicans: eos brachijs ad se constringens ad terram allidebat: statimque spiritum exhalabant. Multi etiam alij ab imperatore diversis penis affligebantur. Eius autem demetrius esset in carcere positus: scorpionem iuxta pedes suos cauda eum percutere satagentem vidit: quem edito crucis signaculo statim extinxit. Tunc oratione confestim angelus apparuit: atque in christo confortatus: coronam capiti eius imposuit. Verum dum imperator cogitaret demetrium cum libeo experiri. Nestor quidam christianus se nomine sancto demetrio obtulit dicens: quod certamen hoc assumere deliberasset: rogans ut sanctus martyr pro se dominum exoraret. Qui ab eo confortatus: die sequenti imperatori se presentavit: seque christianum asseruit: offerens se cum

libeo dimicare: et pro demetrio certamen assumere. Dum autem imperator illum precibus retrahere non posset: victori munera permisit. Nestor igitur duellum ingressus: libeum ad terram prostravit: et prostratum occidit. Imperator autem hoc videns: et gygantem christianorum victorem amisisse dolens contra eius sponsonem nestorem a militibus solvit: et de civitate eiecit: demetrium quoque qui esset interfectionis causa fuerat: iussit in carcere occidi. Milites autem ad carcerem venerunt: et gladium in eius pectore demerserunt. Sicque orans cum palma migravit ad dominum. Eius corpus a christianis occultatum est: propter timorem paganorum. In quo loco deus mirabilia operabatur: ubi cunctorum egrotudines sanabantur. Sed processu temporis a leontio christiano de illyrico veniente ad prefecturam thessalonicæ civitatis corpus sancti martyris levatum est et digno honore conditum: ecclesia eius nomini mire magnitudinis fabricata: ubi et quiescit miraculis pollens. Passus est autem finem vsuandum septimo kalendas novembris. finem adonem octavo idus octobris.

De sancto Evaristo papa et mar. Cap. cxii.

Evaristo papa et mar. Cap. cxii. par martyr natione grecus: ex parte iudeo nomine iuda de civitate berthele: anacleto pontifici in episcopatu romano successit: et sedit annos decem: menses septem: dies duos. Hic titulus in urbe roma presbyteris divinis.

Hic constituit ut septem diaconi essent in urbe: qui custodiret papam predicantem propter stilum erroris: qui posset ipse nisi episcopo ab emulis: et sic a malivolis infamaretur: et verbo divino ab insidiaribus detraheretur: qui etiam semper parati essent ad obsequium prebendum in missarum solemnibus. Constituit etiam ut contugium a pariteribus publice fiat: et sponse solemniter a viris sponsantur et tradant nuptus: et demum a sacerdotibus benedicantur: qui etiam sub persecutione trahant martyrio coronantur: et sepultus est iuxta corpus beati petri apostoli in vaticano septimo kalendas novembris. Hic fecit ordinationes tres per mensem decembrium: presbyteros septem: diacones duos: episcopos per diversa loca numero quibus. Et cessavit episcopatus dies vigintiocto.

De sanctis Rogatiano et Felicitissimo martyribus. Cap. cxiii.

Rogatiano presbyter: et felicitissimo martyres apud apud apud sub decem et valeriani persecutione passi sunt: et illustri martyrio coronati. De quibus

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cclxiij.

beatus Tyrrianus in epistola ad confessores rogatiano iuniori mentioem facit: eos magnifice commendans. Passi sunt aut. viij. kal. nouembri. Hec ado.

De sancto Frumentio epō. Cap. cxiij.

Rumen

rius episcopus apud Indiam claruit tempore constantini imperatoris. Fuerit

autem duo pueri romani christiani: scilicet frumentius et hedyfius tempore constantini imperatoris augusti: qui dum ab annis

puerilibus essent christiani: cum meropio quodam presbytero eorum magistro: interna indiarum superioris locorum orbis perscrutando gratia penetrarunt: ubi nunquam adhuc christi fuerat euangelium predicatum: qui a dicto presbytero litteris imbuebant. Romanis vero tunc ipsis pacis federa indiarum insularibus: cuiusmodi qui de latinorum populo per totam indiam repti sunt: capiti et trucidati fuerunt. Inter quos presbyteri pueri sub arborum lectiones suas repetentes: a barbaris comprehensi: uita illis remissa: quia pueri: et regi indorum sunt presentati. Quorum alter rex scilicet hedyfium sibi pincernam fecit: frumentio vero rationes suas et scripula concessit. Cum autem rex ad mortem instaret: filio paruulo regnum: pueris vero presbyteris libertatem reliquit. Quo mortuo ad preces regine cum filio paruulo: donec adoleueret permanserunt. Frumentius igitur nocte paruuli regnum gubernabat: unde occasione accepta: christianos in uniuerso regno conuocauit: et ecclesias edificandi libertatem concessit: christi quoque publice annuncians multos de populo ad fidei christi conuertit. Sanctus vero hedyfius ad tyrum italicam ciuitatem perueniens parentibus abiit. Frumentius autem perueniens alexandriam uenit: et arhanasium tunc ipsius urbis episcopum rogauit: ut nouellus christianus episcopum delegaret. Arhanasius autem frumentium eundem episcopum consecrauit: qui predicacionis officium in ipsa puincia fideliter administrans: et multis signorum et miraculorum uirtutibus coronatus: pene omnes superioris indiarum gentes ad christum adduxit: pleniusque sanctitate in pace quiescit. vi. kal. nouembri. Siose sepultus in regia ciuitate.

De sanctis uincentio sabina et christiana uirginibus et mar. Cap. cxiij.

Vincentius marty

sabina et christiana uirgines passi sunt in hispania ciuitate abelula sub preside daclano. Qui primo in equuleo ab eis sunt extortiti: ut omnes compages membrorum eorum soluerentur. Deinde capita eorum lapidibus super

posita usque ad executionem cerebrum validissimis uentibus sunt contusa: atque ita eorum martyrium compleuerunt. vi. kal. nouembri: ut dicitur ad.

De sanctis Symone et iuda apostolis. Cap. cxv.

Symon et iuda

nancus et iuda: siue radeus apostoli: fratres germani fuerunt iacobi minoris et ioseph iusti: filij marie cleophae: quam supra dicitur esse in legenda sancte anne. viij. kal. augusti. Judas autem ad abagarum regem

edesse missus fuit post dominum ascensionem. Cum enim dicitur rex infirmitate nimia esset oppellus: audiens de miraculis christi tunc in iudea predicantis misit ei epistolam rogans: ut ad se venire dignaretur: et eum ab infirmitate curare: afferens eum dei filium: cum tamen adhuc esset gentilis. Cui iesus per epistolam respondit: quod oporteret ipsum omnia complere propter que missus fuerat: et postea ab eo qui miserat illum in celum recipi. Promittens quod unum ex eius discipulis post eius ascensionem ad eum mitteret: qui eum ab omni egritudine liberaret. Postea vero quod dominus assumptus est: ut in hystoria ecclesiastica legitur: misit thomas apostolus radeum: qui et iudas dicitur esse ad abagarum regem iuxta domini promissionem: uisitatusque rex in uultu radei mirum et diuinum splendorem: et continuo in christum credidit: et eius discipulum adorauit. Et cum leprosus esset: ut in quibusdam libris legitur: radeus eum tetigit: et mox plenam mundationem accepit: et baptismum suscepit. Scripsit autem iudas apostolus uiciniam de. viij. que canonice dicuntur epistola: que quod in libro enoch apocrypho testimonium sumptum a populis: et repudiatur: usum tamen et auctoritate maiorum inter sanctas meruit computari scripturas: ut dicit hieronymus libro de uiris illustribus. Iudas primo in mesopotamia et postea predicauit: Symon vero in egypto: deinde ambo in perfidiam uenerunt: et ibidem duos magos zaroem et arphasath: quos mattheus de ethiopia fugauerat inueniunt: ut supra dictum est in eius passione. xi. kal. octobris. Qui per magicas incantaciones multa signa faciebant: et populum multis ludificationibus. Tunc baradach dux pertris regis babilonie ad prelium contra indos profecturus nullum a dijs suis potuit habere responsum. Pergentes autem ad phaniam urbis ciuitatis: a dijs illorum audierunt: quod propter apostolos qui illuc uenerant dijs sui respondere non poterant. Quos dux requisitos et inuictos: interrogauit qui essent: uel qua de re uenissent. Qui se genere hebreos: condictione christi seruos et apostolos esse responderunt: causa vero salutis illorum illuc uenisse dixerunt. Cum autem dux diceret: quod dijs suis potest

tores illos fore cognosceret: ideoq; eū eos de fine belli interrogasset: apostoli responderūt: q; ad hoc vt deos illos mendaces fore comprobarent permittēbat eis dare responsa: vt ex euentu facti mentirosos eos fuisse appareret. Tunc phanatici bellum dixerunt futurum: et multum hincinde populum rulturam. Apostoli autem verba illorum deridentes ducē horati sunt: dicentes pacem secum adduxisse: et die sequenti hora tertia legatos indorum ad eum venturos esse: suēq; se porant cum pace velle subire. Pontifices hō contradicētes apostolos de ceptores asserēbant: qui ideo ducem securum reddere vellent: vt ipm incautum hostes facti us occuparent. Dux hō vtrosq; vsq; in crastinū custodiri fecit: vt ex rei euentu veraces honorentur: et mendaces punirentur. Cum autē die sequenti: quod apostoli p̄dixerant euenisset: et dux pontifices incendere vellent: prohibuerūt apostoli: ne hoc fieret: quia missi erant non vt res occidere: sed mortuos viuificare. Et cum omnia bona illorū dux apostolis: vel saltē partem vellent donare: apostoli nihil omnino assenserunt recipere. Dux hō miratus illos ad regē perire duxit: et deos in effigie hominum latētes esse asseruit: atq; cū tra: que per eos sibi cōtingerant narrauit. Magi hō e contra ibidē existentes illis detrahebant: eos vanos et mendacissimos asserentes. Quod vt comprobarent: aduocatos quosdā coram se positos sui artib; ita muros fecerūt: vt nec nutib; loqui possent. Deinde illos loqui permiserunt: sed immobili es esse fecerunt. Deinde eis gressum reddiderunt: sed apertis eos oculis effecauerunt. Dux hō aduocatos illos confusos ad apostolos duxit: vt eorum interuentu a magorū incantationibus liberarentur. Sed cum illi apostolos p̄anos despectissent: symon eos in fide xp̄i docuit: et ne decetero magos illos timerent cōfortauit. Et cum in eorum frontibus cōsignati essent: et in xp̄m crederent: ad regem corā magis ingressi ab illis superari non potuerunt. Irati magi multitudinē serpentum venire fecerunt. Sed apostoli venientes pallia sua de serpentibus impleuerunt: et in magos profecerunt: mandantes ne illos occiderent: sed solum morib; cruciarent. Quod cum serpentes facerent apostoli iterum eis imposuerunt: vt omne venenū quod infunderant reuocarent: et sic ad sua loca redirent. Magi autem cruciatus magi senserunt: cum serpentes venenum retrahēbant: q; cum ipm primitus infundebant. Apostoli autē triduo dolorib; cruciari permiserunt: vt vel sic ab eorum malicia conuerterētur. Cum ergo tribus diebus sine cibo et potu et somno mansissent: et nec sic resipiscere vellent: apostoli eos sanos fecerunt: et libere quo vellent abire permiserunt. Qui in eorum malicia perdurantes ab eis fugerunt: et pene cōtra eos totam perfidē commo-

uerunt. ¶ Post hec filia cuiusdam principis ex fornicatione concepit: et filiiu partens quendā sanctum diaconem apostolorum discipulum nomine euphrosinū infamauit: q; ipse eā virgines violauerat et ex ipso puella conceperat. Eūq; parentes puellę diaconū occidere vellent: apostoli adueniunt: et quando puer natus fuerit requirunt. Qui responderunt: q; illa die prima hora diei. Apostoli hō puerum ad se portari iusserunt: et corā diacono statuerunt. Adurāq; puerum in xp̄i nomine: vt si diaconus ille est genuisset: coram cūctis debeat p̄palare. Infans hō discrete respondit: et diaconum iustū et sanctum asseruit: quia nunq; carnē suam cōtinuauit. Cum autem parētes instarēt: vt apostoli quere rent: quis auctoz sceleris fuisset dixerunt se innocentes absolueri debere: non autem nocentes prodere. ¶ Contigit etiam eo tempore: vt due tigrides ferocissime: que in singulis caueis erant clausę: prodeuntes fugerent: et omnes sibi occurrentes deuorarent. Ad quas apostoli venerunt: et eas in nomine domini: velut oues mansuetas reddiderunt: ita vt inter homines de die pacifice habitarent: et vespere ad speluncas suas redirent. Apostoli autem per annum vnum: et menses tres in babilonia permanserunt: et plusq; septuaginta milia hominum ex ceptis paruulis et mulierib; conuerterūt: quos omnes cum rege perre: et regina Butha et filio eutropio baptizauerunt ecclesias cōstruentes: et presbyteros: ac clericos ordinantes. ¶ Predicti autē magi ad ciuitatē suam venientes septuaginta idolorum p̄rifices ibidem existentes se duxerunt: vt cū illuc apostoli venissent: aut eos sacrificare cōpellerēt: aut penitus perirerent. Perinstrata igit; circunquaq; omni p̄uincia cum apostoli ad dicrā urbē deuenissent: predicti p̄rifices cū omni populo eos capiūt: et ad templū solis et lune deducunt. Demones autē per energuminos clamabant: q; eos apostoli incēdebant. Angelus autē dñi eis apparuit: et vt alterum ex duobus eligerent: illos monuit: aut omniū in templo existentium repentinum interitum: aut suum martyriū. Qui cum martyrium elegerent: vt populū ad penitentiā reducere possent. Facto in eis silētio demonis cūctis audientibus imperarūt: vt de illorū simularis exirēt: et illa confringerent. Statimq; duo ethiopes nigri et nudi de idolis exierunt: et fractis illis cū diris vocib; abscesserūt. Qd vidētes pontifices in apostolos irruerūt: et eos prius trucidarunt. Tūc erumpētib; fulguribus et tonitruis rēplū trisarie sciditur: et magi scrufulminis in carbones vertunt. Rex autē babilonie perre apostolorū corpa ad ciuitatē suā trāstulit: et in eorū honore ecclesiā mirę magnitudinis fabricauit. Passi sunt autē sc̄ti apostoli dñi symō et iudas. v. kalē. nouemb̄is.

¶ De sc̄to Abdia ep̄o et cōfessore. Cap. cxi.

Badius

episcopus ba
bylonie fuit:
qui a sanctis
aplis Simo
ne & Juda in

fide christi doctus: eorumq;
discipulus: et ab eisdem con
secratus est episcopus. Qui
post martyrium apostolorum

eorum passionem hebraica lingua conscripsit:
quam eutropius episcopus filius Xerxis res
gis: de quo dictum est supra pridie kalendas
maii: in grecum transtulit: eamq; postmodum
aphricanus in latinum vertit. Hic in ciuitate
babylonie persarus predicationis officio fide
liter institit: eoque solite administrato in pace
deuotē sepultus babylonie iuxta corpora aploꝝ.
De sancto Pharonē epi. Cap. cxvij.

Pharonē epi

scopus meldeſi.
claruit apud ip
saz ciuitate. Hic
fuit frater scē

phare virginis: de qua supra
dictū est. viij. idus decembris.
Qui & prepositus palatio clo
tharij: et theodeberti: et theo
dozici regum francorum stre
nue regalia administrabat. Dum autem ad pha
ram sororem suaz visitandā vocatus accessisset:
ab eodem suatus seculū reliquit. Et cōmuni vo
to ipsius & coniugis blidechidis ipse clerica
tum assumpſit: vrozemq; sacro velamine conse
crari fecit. Ipse autem misericordie operibus
solite inuentus domino deuote seruit: ecclē
siā sancti stephani ciuitatis meldeſis pauper
rimā copiose ditauit: & in ea in dñi obsequio re
sedit. Hic etiā chilenum fratrem suum ad pro
uinciaz attrebatensem ad predicandum misit:
qui ibidem miraculis claruit. Die quodam
cum eodez chileno pharo ad mensam sedebat:
& vas vitreum vino plenum cadens in terram
contractum est: quod sanctus chilenus reintre
grauit: vinumq; effusum adeo in vase recupe
rauit: q; neq; terra madefacta videretur: recu
peratumq; vinum chilenus pharoni presenta
uit: & pharo deo gratias egit. Mortuo hō val
petro episcopo: pharo ab omni populo in suc
cessorez eligitur: & a rege clothario approbat.
Qui cum die pasche pueros cōfirmaret: infan
tem a natiuitate cecū christumate perungens il
luminauit. Transiens per ciuitatē ante car
ceres vincros a vinculis absolutos de custodia
soloverbo eduxit. Verum cū aliquādo allectus
de memoria pulchritudinis eius vrozis: ad eā
misit: vt se visitaret. Illa autem cum bis recu

lasser: eādem tertio vocata cillicio indra & vultu
abiecta ad eum venit: & sancti viri immundam
cogitationem extrinxit. Dum autē nauis que
dam cum multis in flumine fuisset submersa:
pharo ad ripam amnis accedēs rādiu terre ps
stratus orauit: donec nauis cum omnibus qui
submersi fuerant viuētibz emerſit: et ad flus
minis ripam peruenit. Cum ad preces ande
ut episcopi ecclesiam in solo rothomagēsi cum
sanctis amando et eligio dedicaret: et tabula
marmorea altari consecrato superponi deberet
casu de manibus ministroꝝ collapsa per mes
dium scissa est. Quam sanctus pharo cum cere
ris episcopo suis orōnibus reintegravit. Qui
episcopatum suum feliciter per annos. lxxvi. gu
bernauit: et clarus sanctitate ad christum mis
grauit. v. kalen. nouembꝝis.

De sancta Cyrilla virgine & mar
tyre. Cap. cxviii.

Cyrylla vgo

et marry: Rome
passa est sub clau
dō imperatore.

Hec oli filia decij cesaris vna
cum matre tryphonsa regina
ad christum conuersa: & a san
cto presbytero iustino bapti
zata est: vt dictum est supra in
legenda tryphonie regine de
cimoquinto kalendas nouembꝝis. Mortuo hō
tryphonā claudius cyrillam teneri fecit cum
militibus quadraginta sex: de quibus supra in
eoruz passione actum est. viij. kalen. nouembꝝis.
Quibus omnibus martyrisatis imperator cy
rillam sacrificare nolentem: gladio necari pre
cepit. Eius corpus iustinus presbyter supra
corpora hippolyti martyris & socioꝝ sepel
uit quinto kalē. nouembꝝis: vbi et tryphoniam
reginam ipse recondera.

De sancto Johanne episcopo
augustudun. Cap. cxix.

Johānes

episcopus augu
studunē. vt scri
bit Bedā lib. v.
cap. ij. de gestis

angloꝝ: mira sanctitate cla
ruit. Hic longe a ciuitate sua
fere militario cū dimidto man
sionem secretiorē nemoze cir
cūdatam habebat: in qua per
torā quadragesimā manere cōsuenerat: habēs
secū paucos viros spūales: cū quibus deo vaca
ret: & pauperē quēpiam in quo spm refoveret.
Cū autē semel incipiēte. xl. illuc venisset: & ado
lescentē murū a natiuitate tortūq; scabiosum &
in capite furfurēū secū assumpſisset: eidē quo

tidianū victum prestans: finita prima quadra
 gesime septima dñi lingua eius breuissimā teri
 git signo crucis edito loquendi ei facultatē et
 vsum concessit. Scabredinē autem eius ad hū
 bito medico curari fecit. Ita vt capillis pul
 cherrimis et crispis: lipido vultu et noua loque
 la decoratus: quodāmodo reuuenisse videret.
 Quadā die ad monasteriū viri glñi: qđ neta
 dum dicit deuenit: vbi erat virgo quedā abba
 risse carnalis filia: quā in seculo ex marito ge
 nuerat: que ex flebotomia in. liij. luna facta
 brachiū adeo tumefactū habebat: qđ ip̄sus om
 nino vsu carebat. Quā dñi sanctus vir: ad p̄ces
 abbarisse tetigit: confestim brachiū eius sanuz
 fecit. In villa duummilliū cum ecclesiam con
 fecrasset: et missam celebrasset: v̄xori comitis
 detenta iacuerat: de aqua consecrationis bene
 dicta misit: vt ip̄a exinde biberet et corpus ab
 lueret. Quod dñi ille fecisset ab omni mor̄ egrit
 tudine sanata surrexit: et cōtinuo discubentib⁹
 in mensa ministravit. Aliquo quoq; tpe voca
 tus ad dedicandū aliam ecclesiā: comitis addi
 officio peracto ad vñū c̄ pueris comitis graui
 languore detentū tamq; in extremis laborantē
 intravit: et eū benedicens ad mensam cū comi
 te discubuit. Euz autē puer post modicū bibere
 petiisset: et iohannes vinum a se benedictum ei
 misisset: puer porans illud statim valens de le
 cto surrexit: et cū ceteris ad mensam comedit.
 Cū ad quoddā monasteriū pergeret: et iuue
 nes equitantes equos ad cursum certatim cō
 pellerent: vnus illo: a sancto viro currere pro
 hibitus dñi cursus cepit: lapsus in lapide caput
 collisit: et cerebrū pene excutens: die illo et no
 cte quasi mortuus iacuit. Pro quo vir dñi in ora
 tionē p̄noctans mane caput eius tetigit: et ab
 omni protinus dolore et lesione curauit. Primo
 tamē ip̄m confitentē: qđ a quodā presbytero he
 rero fuerat baptizatus catholice baptizauit.
 Mansit autē in episcopatu annis. xxxij. Et pre
 nimia senectute administrare nō valens succes
 sorem sibi v̄sridum ordinauit: et episcopatu re
 signans in monasterio predicto habitauit: vbi
 et in pace quiescit. iij. kalen. nouēbris. Sepul
 tusq; est in porticu sancti petri in monasterio
 qđ dicit silua clerorū anno dñi. cccccxxi.
 De sancto Narcisso ep̄o. Ep̄. cxx.

Narcissus

ep̄s hierosoly
 moruz tēpore
 aureliū Anto
 ninū impera
 toris claruit.
 Qui multis miraculis coru
 scauit. Die quadam in vigilla
 pasche duz oleū luminaribus
 decisset: nec vnde infunderet

haberen aquā benedixit: et lampadibus infun
 dit fecit: et plusq; esset oleum lumen fouit: et cla
 ram lucem reddidit. Quodam hō tēpore dum
 a quibusdam emulis de facinoribus certis cri
 minatus esset: tres testes sub iuramēto contra
 eum deposuerunt. Quorū primus sibi imprecas
 tus est: qđ nisi verum diceret igne consumeret.
 Secundus qđ a morbo regio cruciaretur. Tertius
 qđ oculo:ū lumine p̄inaretur. Et quis his non
 obstantibus: a populo innocēs iudicatus esset:
 furori emulozū sanctus vir cedere voluit: et des
 sertum petens dudum solitariam vitam duxit.
 Testis autē primus qui in eum mentitus fuerat
 cum omni domo sua fulmine arsit. Secundus
 morbo regio a planta vsq; ad verticē percussus
 interiit. Tertius hō hec videns ad penitētiam
 rediit: et veritate coram omni populo depōsita
 diu peccatum suū desinit: donec lachrymaruz
 inūdantia lumen oculo:ū amisit. Populus autē
 hierusalem narcissum diu requirēs et nusq; in
 uentens: dionysium sanctum virum sibi substit
 uit. Qui post modicum decedenti germanus:
 et germano v̄gordius successit. Eulus tēpore
 narcissus repertus cum iam senex esset: quis
 budum renitens ad sedem suam cum gloria re
 ductus est: et v̄gordius sponte episcopatu resti
 gnauit. Eum hō et nimio sentio iam episcopatu
 administrare non posset: diuina reuelatione ale
 xandrum virum sanctū: qui de cappadocia hie
 rosolymam causa peregrinatōis venerat: loco
 sui ordinā dum constituit: vt in ip̄suis sancta les
 genda dictum est supra decimoquiro kalendas
 aprilis. Ipse hō reliquū sue senilis etatis ora
 tionibus egegīt: et quarto kalēdas nouēbris
 ad christum migravit.

De sancto zenobio presbytero et
 martyre. Ep̄. cxxi.

Zenobius presbyter et

martyr apud sidonem urbem palesti
 norum passus est. Qui sub dioclētia
 ni et maximiani augustorum perse
 cutione pro nois christi inuicta cōfessione gla
 dio capite cesus: gloriozo martyrio coronatus
 est. iij. kalen. nouēbris: vt ait ado.

De sancto Serapione ep̄o. Ep̄. cxxii.

Serapion

episcopus apud
 ap̄ylicā vir eru
 ditissimus fuit:
 et fide clarissim⁹
 atq; virtute mirabilis: qui vt
 scribit hieronymus libro de vi
 ris illustribus videclimo comō
 di imperato:is anno artocbie
 episcopus ordinatus est. Hic
 fidei confessione insignis scripsit epistolam ad
 carinum et pontium de heresi montani eam va

De sanctis in mēse octobris occurrētibus **So. cclv.**

enter impugnans. Aduersus manicheum etiā
volumen scripsit egregium. De titulis psalmo-
rum aliud. Epistolas insuper ad diuersos vti-
les valde. Et sub constantio principe sanctita-
te notabilis humanitatis debuit soluit. Ses-
pultus antiochie. iij. kalen. nouembriis.

De sancto Leontio confessoze. **Cap. cxxij.**

Leontio

confessor apud
taracinam ci-
uitatem cam-
panie tēpore
claudij impe-
ratoris a sancto cesario mar-
tyze conuersus est: vt dicitur
infra in eius passione kalen.
nouembriis: qui ab eodē sacri

fontis vnda perfusus: mox vt a sancto iuliano
presbytero diuinam cōmunionem accepit: spī-
ritum emisit. Sepultusq; est in eodem oppido
ab vltimo et filijs. iij. kalen. nouembriis.

De sancto Marcello martyze. **Cap. cxxiij.**

Marcellus

ciuitatem ringitanā passus est.
Qui cum esset cēcurio sub agri-
colao agente vices prefectoz
pretorio et de christianitate ab
eius militibus accusatus fuisset: et xpm dnm
confiteri nullatenus dubitasset. Subente ne-
quissimo agricolao: capitis abscisioe martyriū
consumauit: sepultusq; est in eadem ciuitate a
fidelibus. iij. kalen. nouembriis. hec ado.

De sancto Bermano episcopo
capuano. **Cap. cxxv.**

Bernamus

nus episcop⁹
capuanus san-
ctitate vite mi-
rifica claruit:
de quo refert
gregori⁹. ii. dialog. cap. xxxi.

quod dum seruandus quidā dia-
conus abbas monasterij: qd
in campante partibus a libe-
rio quodam partitio vrbis rome constructum
fuerat: ad beatum benedictum ad monasteriū
cassinense visitationis gratia venisset. Noctē
tam quietis existeret in cuiusdam turris supe-
rioribus benedictus: in inferioribus hō seruā-
dus se collocauit diaconus. Quo videlicet in
loco inferiori: a superioribus paruis continua-
bat ascensus. Cum vir domini benedictus ad-
huc quiescentibus fratribus instans vigilijs
ad fenestram domini deprecaretur: subito in
tempesta noctis hora respiciens: vidit fufam
lucem desuper noctis tenebras effugasse: tan-

toq; splendore clarescere: vt dsem vinceret lux
illa: que inter tenebras radiaffer. Omnis etiā
mūdus velut sub vno solis radso collect⁹ ante
oculos eius adductus est. Qui venerabilis pa-
ter dum intentam oculoꝝ aciem in splendore
lucis infigeret: vidit germani animā episcopi
capuani in sphaera ignea ab angelis in celum de-
ferri. Tunc tanti sibi testem volens adhibere
miraculi. Bernandum abbatem bis terq; eius
nomine cum clamore vocauit. Qui intanti virt
insolito clamore turbat⁹: ascēdit: respexit: par-
temq; iam lucis exiguam vidit. Cui ex hoc stu-
penti vir dei: que gesta fuerant: enarrauit. Stra-
timq; in cassinum castrum theoprobō manda-
uit: vt ad capuam sub eadem nocte transire
ret: et quid de germano episcopo ageret: agnos-
ceret. Factumq; est. Et his qui missus fuerat:
sanctum virum germanum episcopum iam de-
functum repperit: et requirens agnouit: eadem
hora fuisse illius obitum: quo vir domini bene-
dictus eius cognouit ascensum. Quiescit autē
in pace. iij. kalen. nouembriis sū vsuardum.

De sancto Quintino martyze. **Cap. cxxvi.**

Quintinus

martyr gñe no-
bilis et ciuis ro-
manus apud am-
bianus vrbē sub
riktionaro preside passus est
tempozibus diocletiani et ma-
ximiani imperatoꝝ. Cum em̄
quintinus cum fusciano et vi-
croico et crispiño et crispiano:

et alijs pluribus a roma dicesse: et parsius
deuenisset: dum singuli illoꝝ loca: in quibus
predicarent: elegissent. Quintinus predican-
do circuiens: et miraculis pollens ambianum
venit: eodem quoq; tēpore rictionarus preses
tantam cedem in christianos exercuit: vt in ci-
uitate treuerensi sanguis martyꝝ in flumen
moselle decurreret: et colorem aque in suū ver-
reret. Rictionarus igitur quintinum detentū
in carcere clausit: die hō sequenti produci man-
dauit: et dum christum confiteretur: iussit exten-
di et fustibus grauer cedi. Sed voce de celo
ipm exhortante: cedētes corruerunt in terrā.
Quem preses iterum in carcerem recipi iussit:
angelo hō illum soluente: mane in medum vrbis
fuit: et ibi populo predicauit: vnde rursus
captum: iussit illū preses ad trocheas adeo to-
queri: vt vincula eius a iuncuris soluerentur:
deinde testiculis ferreis illum cedi precepit:
posteaq; oleum bulliens ac picem et adipē fer-
uentia doꝝo eius infundit: et lampades ei ardē-
tes applicari. Et dum liberius idola contēne-
ret: et presidē confutaret: mandauit in os eius
acetum et sales ac sinapim liquefacta tactari vt
sic taceret. Qui dum magis adhuc xpm collau-

k

daret: iussit illum apud virmianum adduct: et duos maximos clavos sine taringas a ceruice vsq; ad crura configi. r. f. alios clauellos intra yngulas r. carnem digitis manum immitti. Et sic confossum decollari. De cuius collo columba nucea extens celum aduolare visa est. Qui passus est pridie kalen. nouembis. Corpus aut eius fluuio sequane demersum a preside adfectione terre plumbi et limi ceno sepultum est: nea christianis inueniretur. ¶ Sed post annos. lv. a quadam matrona romana eusebia nomine taliter repertum est. Cum esset ipsa mulier ceca esset: angelus ei tertio apparuit: eamq; admonuit vt in galliam ad corpus sancti quintini martyris requirendum accederet: sicq; visum recuperaret. Que dum locum ignoraret: angelico ductu illuc tandem deuenit: r. de corpore a multis requirens nihil omnino inuenire valuit. Dum autem orasset ad dominum: corpus ex vna parte de flumine r. caput ex alia enatauit: r. vsq; ad manus mulieris accessit. Quod illa accipiens omnino incorruptum nimioq; odore fragrans: ad virmianum castrum portare disposuit. Sed dum ad radices montis peruenit corpus omnino immobile factum est: vbi diuina cognita voluntate eusebia corpus rursus lauit: r. continuo eius tactu lumen recuperauit. Plurimi quoq; infirmi a diuersis languoribus in eius inuentione sunt curati. ¶ Post decursum autem annorum. cccc. dum corpus sancti martyris iterum esset incognitum: sancto elio nouionensi episcopo reuelatur. Qui post festinum triduanum: dum locum sibi ostensum vbi latebar effoderet: nocte lux de celo tanta circumfulsit: vt dies orra a pluribus crederetur: odoris q; suauissimi fragrantia erupit. Corpus ergo sancti repertus ac leuatum: honorifico ac precioso locello condidit: ecclesiamq; r. monasterium ibidem edificauit. Anno dñi. ccccclvij. vbi ad presens sanctorum corpus requiescit: signisq; mirabilibus refulget.

De sancto natali confessore. Cap. cxxvij.

Natalis confessor tēpore zepherini pape rome claudit. Qui dum sanctis operibus polleret: deceptus ab asclepio et theodoro collectarijs: qui ambo

discipuli erant cuiusdam coriari apostate: ab ecclesie communione deieci: acquieuit vt episcopus illius heresis nominaret acceptis pro salario. et. nummis mēstrue prestationis. Sed admonitus sepius a domino vt reciperet: dñi amore turpis lucri recusaret: nocte quadam in somnis ab angelis diris verberibus flagellatur. Mane aut liuores r. vniuerū cyatricos in scapulis reperies ac si vigilans corpalliter passus esset: territus ad papam zepherinum adijt r. visionem narrauit. Quem ille penitentem benigne suscepit: r. dignitati renuncianti satisfactionem imposuit. Natalis hō vitam in melius commutans: laudabilis finit: r. eiusdē pontificis tempore post modicum in pace quieuit pridie kalen. nouembis

¶ Explicit liber nonus.

Incipit plog^o decimi libri.

Decim^o liber

huius catalogi continet in se passiones r. gesta illorū sanctorum quorū festiuitates eueniunt infra tempus: in quo representat ecclesia propagationem illorum eius filiorum: qui fuerunt ecclesie eiusdem augmentatores: quales fuerunt sancte virgines. Hoc aut tempus est a kalendis mensis nouembis vsq; ad aduentum domini. Et hoc sub figura sanctorum prophetarum: quorum tunc vaticinia r. prophete leguntur. Hi em: vt plurimū carnali sp̄tore coniugio: in corporis r. mentis integritate domino seruientes aduentum christi r. futura tēpora per spiritum predixerunt: r. populum dominum suis vaticinijs a vitijs r. erroribus reuocare: r. ad viam veritatis reducere studuerunt. ¶ Ad huius igitur temporis vltimi festa pertractanda veniendum est.